

ГЛАС ВАСОЈЕВИЋА

БРОЈ 19 · БЕОГРАД, О ВАСКРСУ 2007

Почасни председник
Удружење Васојевића
проф. др Милија Зечевић

Његово Преосвештенство Епископ
будимљанско-никшићки
господин **Јоаникије**

Васојевићка панорама—Ђурђеви Ступови

Председник СО Беране
Вука Голубовић

Председник СО Андријевица
Веселин Бакић

Председник Удружења
Васојевића **др Лука Кастратовић**

Главни и одговорни уредник
“Гласа Васојевића” **Миљан Зечевић**

Панорама Андријевице

Председник Удружења
Васојевића у завичају
Др Растав-Ђиро Бабовић

Удружење Васојевића—
подружница Савино Село
Председник **Марко Ђукић**

Удружење Васојевића “Васо”
Председник
Милета Зечевић

Удружење Васојевића “Васо”
Потпредседник
Видак Радевић

ВАСОЈЕВИЋА

ВАСКРШЊА ЧЕСТИТКА

**БОГОЉУБИВОМ СВЕШТЕНСТВУ, ПРЕПОДОБНОМ МОНАШТВУ И ВЈЕРНОМ НАРОДУ
ЕПАРХИЈЕ БУДИМЉАНСКО-НИКШИЋКЕ**

Васкрсење Христово је спасоносни догађај на којем је утемељена сва наша света вјера. Цјелокупно Јевађеље Христово и сва Његова дјела у Васкрсењу добијају најдубљу потврду и пуноћу смисла.

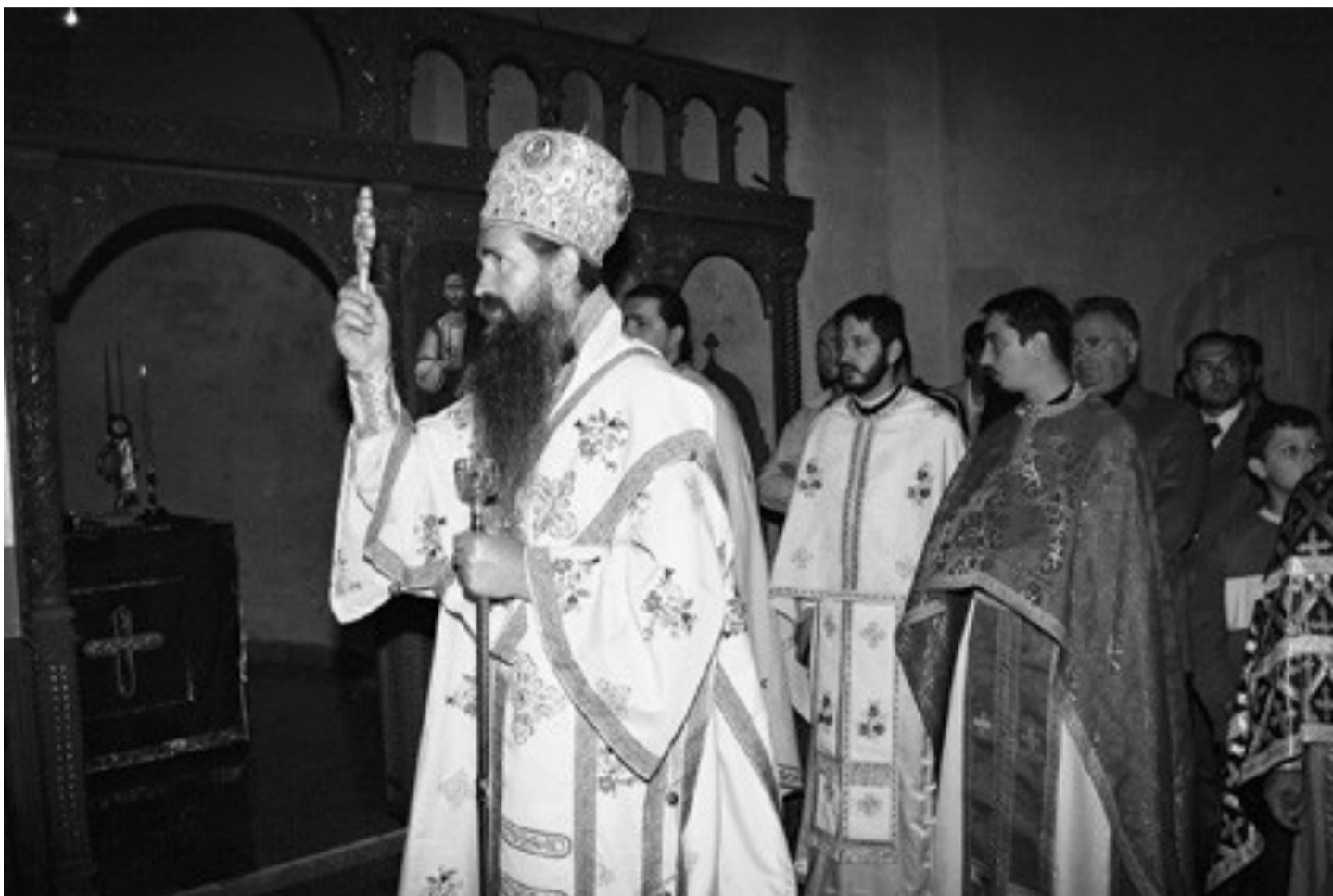
Крсно страдање и искупитељска смрт нашег Спаситеља добили су преславни спасоносни исход – Васкрсење и објављивање свеопште побједи над смрћу. Христовом побједом над смрћу објављена је божанска благовијест да су сви преминули ослобођени од мрачних уза смрти и да им се дарује нови живот. Васкрсењем нам је откривено да је смрт Господња била животворна и да је Његовом смрћу уништена смрт. О томе пјевамо у најсветијим и најљепшим васкршњим службама које нас уводе у тајну свеопште Пасхе – преласка из смрти у живот.

Васкрсењем је наша људска природа, која је Христу Исусу несливено и нераздјеливо сједињена са Божанством, постала носилац побједи над смрћу; Због тога је Васкрсење Христово и наше васкрсење и зато је ова радост свеопшта и свечовечанска. Славећи Васкрсење Господње најприсније и најизвјесније предокушамо свеопшто Васкрсење; У свјетлости овог празника, већ овдје и сада сагледавамо свјетлост будућег вијека и славу Царства Небескога. Прослављајући овај празник црквено и свенародно, учествујемо сви појединачно свом пуноћом нашег духовног бића у неразоривом сабору Цркве коју је Господ искупио Својом пречасном Крвљу и сабрао Својим Васкрдењем. Ова свеопшта радост даје се свој вјерној деци у Цркви која заједнички хвале и прослављају Бога пасхалним појањем: **“Данас се све испуни свјетлошћу, Небо и земља и дубине подземља”**.

У свјетлости Крста и Васкрсења Господњег сагледавамо љепоту и узвишеност наше свете вјере без које живот човјека на земљи нити сва историја рода људског не могу достићи пуноћу смисла. Вјера прожета силом Крста и славом Васкрсења прониче дубине душе и духа, обнавља духовни вид којим сагледавамо смисао живота, сваке историјске појаве и сваког људског дјела.

Данашња времена нажалост најчешће обиљежавају јудинско лакомство и издајство, лажна пилатовска правда и колективна заслијепљеност изманипулисаних маса. Због тога нас не напушта забринутост и зебња срца за нашу браћу православне Србе на Косову и Метохији. Они су на очиглед цијелога свијета, остајући без права и сигурности, и даље изложени безпризорној мржњи, прогону и физичком затирању од стране албанских екстремиста. Дивимо се њиховој храбрости да и поред свега зла што су претрпјели остају вјерни својим огњиштима и светињама свједочећи свима да је права вјера најдубљи ослонац нашег опстанка. Због тога смо дужни да са њима понесемо све патње и понижења и да се најтоплије молимо да им Господ што прије дарује своју правду и потпуну заштиту.

Славећи Васкрсење Господње не заборављамо неизбројна добра која побожни и честити хришћани свакодневно чине својој сцетој Цркви. Они свесрдно помажу обнову и ове светосавске Епархије васкрсавајући немањићке светиње и многе изнова подижући на славу Божију. У њих се осим великог заједночког труда уграђују непролазне хришћанске вриједности: вјера и слога, нада и љубав и најљепша духовна завјештања нашем потомству. Благодарни смо Господу који нам је дао да се вјерни народ на

Епископ будимљанско-никшићки господин Јоаникије

освештаном подручју Старе Рашке и Захумља духовно обједињује, умножавајући Божије дарове, обнављајући задужбинарство и памћење.

Велика је наша радост што је Господ показао своју милост на дјечи и омладини која се све више укључује у живот Цркве. Они су у Дому Господњем нашли неисцрпну радост и прави смисао људског заједништва. Од њих је почела обнова хришћанске породице коју су нажалост угрозиле атеистичке идеологије и савремено идолопоклонство. Многи од младих, идући стопама Светог Саве, одређују се за монаштво да би све дане свог живота посветили светој служби Богу и својој Мајци Цркви. Васкрсли Господ по своме безмјерном човјекољубљу излива Свој благослов на оне који узму бреме породичних брига, и велику благодат на оне који изабраше узвишено монашко ангелоподобно живљење и служење.

У ове свијетле васкршње дане молимо се Господу да нас све сабере и уједини у Светој Цркви и да нам свима дарује радост и мир у Духу Светоме, а понајприје праштања, братске слоге и међусобне љубави.

Са овим мислима и молитвеним жељама најсрданије честитамо Пасху Господњу цијелом богољубивом свештенству, преподобном монаштву и свему вјерном народу Епархије будимљанско-никшићке.

ХРИСТОС ВАСКРЕСЕ! ВАИСТИНУ ВАСКРЕСЕ!

Ваш молитвеник у Васкрсом Господу,
ЕПИСКОП БУДИМЉАНСКО-НИКШИЋКИ

+ Јоаникије

Почасни предсједник Удружења Васојевића

Проф. др Милија Зечевић је рођен 05. 11. 1940. године у Васојевићима, село Виночка. Дипломирао је на Природно-математичком факултету у Београду - група математика; академски степен магистра наука стекао на Институту економских наука у Београду; научни степен доктора наука стекао на Факултету организационих наука Универзитета у Београду.

Оснивач је Факултета за интернационални менаџмент, 1993. године. Оснивач и члан Лондонске дипломатске академије (ЛДА). Оснивач и власник Европског универзитета, Факултета за европски бизнис и маркетинг, 2000. године и Института за амерички бизнис - МБА универзитета.

Проф. др Милија Зечевић је организатор бројних симпозијума и скупова на тему:
Европски бизнис и менаџмент
Амерички бизнис и менаџмент
Јапански бизнис и менаџмент
Интернационални менаџмент
Интернационалне релације
Интернационална дипломатија
Европски интеграциони процеси
Стварање нове Европе...

Навешћемо неке од симпозија и скупова где је проф. др Милија Зечевић био организатор, учесник и где је држао реферате:

Њујорк, 1991, 1996 - тема: «Утицај америчког бизниса на југоисточну Европу са посебним освртом на Југославију»

Флорида, Талахаси, 1992 - тема: «Амерички менаџмент и бизнис и његов утицај на развој менаџмента и бизниса у свету»

Москва, септембар 1995 - тема: «Утицај руског бизниса на југо-источну Европу са посебним освртом на Југославију»

Букурешт, децембар 1995 - тема: «Европски менаџмент као фактор укључивања балканских земаља у европске економске токове»

Будимпешта, 1996, 1997, 1999 - тема: «Европски бизнис и менаџмент као фактори интегративне европске економије – земље јужне и источне Европе и њихово укључивање у Европску унију»; «Визија Менаџмента и европских интеграционих процеса – укључивање Мађарске у Европску унију» «Европски интеграциони процеси на прагу 21. века – Нова Европа»

Атина 1995 - тема: «Укључивање балканских земаља у Европску унију – стварања Балканске економске уније»

Софија, 1996 - тема: «Европски менаџмент као фактор укључивања Балкана и Црноморског региона у европске интеграционе процесе»

Рим, 1997 - тема: «Утицај италијанског бизниса на југо-источну Европу са посебним освртом на Југославију»

Брисел 2001 - тема: «Развој менаџмента у југо-источној Европи»

Мадрид, 2001 - тема: «Дипломатија против тероризма»

Диселдорф, 2003 - тема: «Европски интеграциони процеси и утицај немачког бизниса на земље југо-источне Европе»

Румунија, 2003 - тема: «Нова архитектура мира»

Беч, 2004, 2005, 2006, а на тему: «Ширење Европске уније», «Наука и дипломатија у функцији мира».

Професор Зечевић је аутор преко **400 реферата**, који су објављени у иностраним и домаћим зборницима радова и публикацијама и аутор је 20 уџбеника и књига из области: менаџмента, интернационалног менаџмента, математике, интернационалног бизниса, интернационалних релација, европског бизниса...

На руски језик је преведана књига Управљање предузећем, а на енглески: Интернационални бизнис и менаџмент и Интернационални менаџмент.

Проф. др Милија Зечевић је био ментор при изради **65 магистарских теза и 25 докторских дисертација**.

Признања, звања и чланства:

Академик Европске академије наука, Беч

Академик Централно европске академије наука, Мадрид

Академик Балканске академије наука, Софија

Командер Светског реда Науке – Образовања - Културе, Брисел

Гранд Доктор Западне Филозофије, Европска академија за информатизацију, Брисел

Почасни доктор Интернационалног универзитета Albert Schweitzer, Женева

Ректор Европског универзитета, Београд-Париз-Њујорк-Брисел...

Признање Интернационалног биографског центра из Кембриџа као један од «2000 најутицајнијих интелектуалаца у 21. веку», Лондон

Члан Ректорског савета Републике Србије

Члан Националног савета Републике Србије

Члан Академског сената Интернационалне дипломатске академије

Суверени амбасадор реда америчких амбасадора, Амерички биографски институт, Њујорк...

Проф. др Милија Зечевић је добио **награду за животно дело** за допринос науци, образовању, интернационалном менаџменту и дипломатији од стране Светског конгреса уметности, науке и комуникација, децембар, 2006.

Председник је Комисије Уједињених нација за образовање на даљину и директор пројекта Глобалног образовања, Светског дистрибутивног центра, Брисел.

Председник је Европске народне партије.

Ожењен је супруга Спасенија, професор математике и имају две кћерке професоре универзитета др Олгицу и др Лепосаву, које су удате и имају кћерке Софију и Мирјану.

Проф. др Милија Зечевић, ректор Европског универзитета и академик Европске академије наука, Беч

БЕРАНЕ

ВУКА ГОЛУБОВИЋ, председник Општине Беране

Рођен је 28. 01. 1957. године у Беранама. Основну и средњу школу завршио је у родном граду, а Правни факултет у Скопљу.

Први радни ангажман имао је у ФК “Иванград” на пословима генералног секретара. Након тога, радио је у Секретаријату финансија општине Беране, затим у Управи прихода Беране. Потом, обављао је дужност руководиоца у Пореској управи РЦГ—Подручна јединица Беране.

Од септембра 2006. године обавља дужност председника општине Беране.

Члан је Главног одбора Демократске партије социјалиста Црне Горе, као и члан Извршног одбора ОО ДПС Беране.

Ожењен је. Супруга Данијела, социјални радни у Центру за социјални рад. Отац је троје дјеце: Радослав, студент, Андријана, студент и Алекса, ученик.

Општина Беране

АНДРИЈЕВИЦА

Веселин Бакић, председник СО Андријевица

Веселин Бакић је рођен 1958. године у Плаву. Основну и средњу школу завршио у Андријевици, а Економски факултет у Подгорици 1983. године.

Ожењен супругом Нелом, рођеном Масловарић, дипл. правником са којом има троје дјеце: Марију, Ану и Мирјану.

Радну каријеру почео је у Андријевици у предузећу "Мермер" гдје је након обављеног приправничког стажа кратко вријеме радио као финансијски директор. Од 1987 до 1991 године радио у Комбинату за прераду коже "Полимка" из Берана најприје у Служби за инвестиције и развој, а потом, као финансијски директор.

Од 1991. године, након поновног оснивања Општине Андријевица ангажован је у органима локалне управе као начелник Општине за привреду и финансије, затим као секретар Општине, а од 1996. године обавља функцију

**Општина
Андријевица**,
налази се у
сјевероисточном
дијелу Црне Горе.
Захвата простор
од 340 км²
околу планинама,

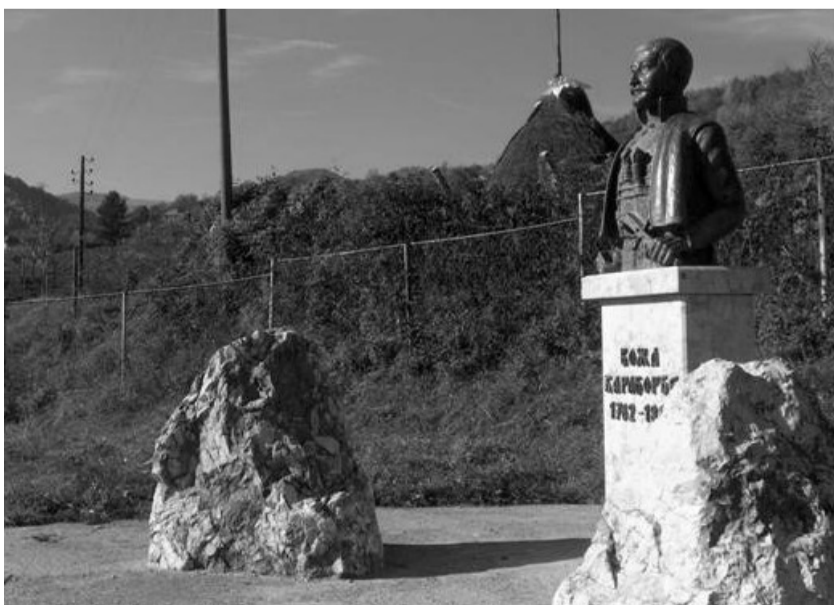

Црква Св. Архангела Михаила—Књажевац

Комовима, Бјеласицом и Проклетијама, које чине природни оквир ове Општине. Међу њима се прожима као нит долина Лима која има улогу спајања ових разноврсних простора, па са њом чине јединствену географску цјелину. Припада кругу приграничних општина јер са сусједном државом Албанијом има 25 км границе и најмање развијених општина у Црној Гори. Према подацима из задњег пописа од 2003. године насељена је са 6.384 становника распоређених у 24 насеља, а организованих у 15 Мјесних заједница. У општинском центру Андријевица живи 990 становника, а остали на сеоском подручју.

На некадашњем Радуновцу, 1884. год почела је градња **цркве Св Архангела Михаила**. Цркву је саградило племе Васојевичко уз помоћ књаза Николе, који је приликом посјете Андријевици приложио хиљаду талира, те се од тада ово мјесто зове Књажевац. Овај храм је саградио неимар Милош Лалетић из Мориња 1887. год. Објекат је зидан тесаним каменом, димензија 12 x 24м, са централном куполом, полукружном апсидом, бочним правоугаоним певницама и звоником на преслици са западне стране. Црква није живописана а иконостас је израдио и позлатио Петар Чоловић из Подгорице док су иконе рађене у петровградској Академији Художства.

Храм Вознесења Господњег градио је монах Јосиф од 1898 до 1904 на темељима задужбине Немањића. Црква је са централном куполом, полукружном апсидом, бочним правоугаоном певницама и звоником на преслици са западне стране. Зидана је тесаним каменом није живописна а прелијеп иконостас су израдила браћа Ђиновски из Македоније.

Споменик Вожду Карађорђу—Краље

Црква је подигнута крајем 12. вијека у доба Немањића. Позната је по томе што су у њој написане двије надалеко чувене књиге "Запис попа Драгаља" "Запис Смиља Дабицова Василија" из 1344 која се данас чува у Српској академији наука у Београду.
шћ

Црква Св. Вознесења Господњег—Краље

АКТУЕЛНИ ПРЕДСЕДНИК УДРУЖЕЊА ВАСОЈЕВИЋА

Др Лука Кастратовић, генерал-мајор—актуелни председник Удружења Васојевића Београд

Рођен 10. новембра 1950. године у селу Трешњево, општина Андријевица, од оца Величка и мајке Јелисаве, рођене Вулевић. Основну школу је завршио у Трешњи код Андријевице, а гимназију у Иванграду (Беране) 1969. године са одличним успехом.

Војну академију противваздушне одбране је завршио у Задру 1973. године, са просеком 9,07. Уз рад, на Факултету политичких наука у Загребу дипломирао је 1986. године и стекао звање дипломирани политиколог. Академско звање магистра наука стекао је на Војној академији у Београду, одбраном магистарске тезе «Информисање о одбрани Савезне Републике Југославије у миру», а доктора наука одбране, безбедности и заштите на Факултету цивилне одбране у Београду, одбраном докторске дисертације «Нови модел цивилне одбране у одбрамбеном систему Србије и Црне Горе». Завршио је све војне школе, као и највишу војну школу, Школу националне одбране, 1996. године.

После завршене Војне академије 1973. године, започео је војничку каријеру у Гарнизону Бихаћ као командир командног вода у дивизиону противваздушне одбране. Обављао је све командирске дужности од командира вода до команданта пука противваздушне одбране. Прошао је и кроз дужност референта и помоћника команданта тактичког и оперативног нивоа, где је стекао велико стручно искуство.

У потпуности се посветио војном позиву и на свим функцијама постигао одличне резултате. Јединице којима је командовао биле су репрезент војске и државе. Службено је оцењиван једанаест пута, прве две оцене «истиче се», а осталих девет «нарочито се истиче» (одличан). У службеним оценама је истицано да «...у извршавању задатака испољава висок степен одговорности, систематичности и упорности у раду.

Поседује висока војно- стручна знања и умешност у командовању. Има изграђено војничко понашање, принципијелност и достојанство официра. Личним залагањем и радом обезбедио је континуирани раст борбене готовости јединице...» (1996.). Или, «...у обављању функционалне дужности испољава висок степен одговорности, самоиницијативу, упорност и патриотску свест. Посао обавља самостално и постиже одличне резултате. Однос према потчињенима и претпостављенима му је правилан. Ужива висок углед у средини где живи и ради. Спреман је да увек помогне другима...» (2000.).

О успесима у раду сведоче оцене и мишљења потчињених и писма војника, као што је писмо војника објављено у листу «Крила Армије» од 23. марта 1978. године. Наводимо неке од извода из писма, под насловом «Наш командир Лука».

«На почетку нашег војничког живота, први саговорник био нам је командир Лука Кастратовић. Његовим људским наступом премошћена је она прва баријера — страх. Осећали смо се сигурније у његовој близини. Интересовао се за наше проблеме и показивао спремност да нам у сваком тренутку помогне. То нас је охрабрило. Причао нам је о ранијим генерацијама, о њиховом животу и настојању да својим радом допринесу општем успеху јединице.

Наш командир нас је постепено уводио у тајне војничког живота, а ми смо при том и несвесно у њему налазили и оца, и брата, и друга и пријатеља. Знао је благим речима да саветује и да улије у нас оно толико потребно самопоуздање. Био је стално са нама. Преподневна настава почињала је његовим запажањима о протеклом периоду и дневним информацијама. Знао је да потпуно заокupi пажњу нас војника.

Но, поред политичке наставе, наш командир је био и носилац остале обуке. Фасцинирао нас је знањем стеченим у војној академији. Радило се пуном паром и сви смо били задовољни и срећни, иако често уморни и оптерећени. И наш командир је сваки дан бивао све задовољнији нашим знањем. Дешавало се, додуше ређе, да међу нама војницима кресне и по нека варница. Тада би наш командир сазивао војнички састанак и читав колектив би размотрио настале проблеме, који би, убрзо постајали лако решиви.

— Пожелео бих да ми такав човек и сутра у предузећу буде претпостављени, каже војник Здравко Ниговић јер за постизање одређених резултата није довољна само стручност. Треба бити још и човек, педагог, а понајвише друг и пријатељ, који је спреман да у свакој ситуацији помогне човеку и разуме га.

Уверен сам да о нашем командиру Луки у јединици сви слично мисле. Он нас учи и храбри да смело корачамо кроз живот и да се оштро супротстављамо свим тешкоћама које живот неминовно доноси.»

Службовао је у гранизонима (градовима): Бихаћ (од 20. 07. 1973 до 25. 07. 1988. године и од 01. 02. 1991. до 14. 05. 1992. године), Загреб (од 26. 07. 1988. до 31. 01. 1991. године), Ужице (од 15. 05. до 14. 06. 1992. године), Подгорици (04. 11. 1997. до 31. 01. 2001. године) и Београду (од 15. 06. 1992. до 03. 11. 1997. године и од 01. 02. 2001. до 09. 09. 2003. године).

Поред низа дужности на тактичком нивоу обављао је следеће фомрацијске дужности:

Референт у Органу за политички рад Команде 5. Корпуса Ратног ваздухопловства и противваздушне одбране, у Загребу,

Командант лаког артиљеријског-ракетног пука противваздушне одбране, у Бихаћу и Ужицу,

Командант аеродрома Батајница (Београд),

Командант аеродрома Голубовци (Подгорица),

Помоћник Команданта Корпуса противваздушне одбране за позадину, у Београду,

Помоћник Команданта Ваздухопловног корпуса за позадину, у Београду,

Начелник инспекције борбене готовости 2. армије, у Подгорици,

Помоћник Команданта Ратног ваздухопловског и противваздушне одбране за позадину, у Београду, и

Помоћник Министра одбране за Цивилну одбрану.

Од завичаја, Скупштине општине Андријевица добио је 2001. године награду «17. јул», највише признање које општина додељује заслужним грађанима. У образложењу награде наведен је запис грађана Андријевице да се: «...својим ауторитетом и патриотизмом, доказао и постао репрезент угледа војске и државе, као и средине одакле је потекао... Свијетао му образ и оружје, морао је такав бити, јер је слиједио отаџбинске традиције својих предака под чијом су командом 1916. године, Васојевићи бранили одступницу српске војске од Проклетија до Рибаревина. Отаџбина се мора бранити - то је најсветија људска дужност морална обавеза...»

Године 2002. и 2003. био је председник Савета Факултета цивилне одбране у Београду.

Током каријере за постигнуте резултате добио је бројна признања, а међу њима и одликовања: Орден за војне заслуге са сребрним мачевима, Орден Народне армије са сребрном звездом, Орден заслуга за народ са сребрном звездом и Орден витешког мача првог степена.

Ожењен је, супруга Јелка, рођена Бобић (1952.), наставник српског језика, син Небојша (1976.) инжењер машинства и дипломирани инжењер производног менаџмента и син Ненад (1977.) дипломирани фармацеут - медицински биохемичар.

ПРЕДСЕДНИШТВО УДРУЖЕЊА ВАСОЈЕВИЋА

Миљан Зечевић, заменик председника и главни и одговорни уредник "Гласа Васојевића"

Рођен је 15. јуна 1940. године у Матешеву (као девето дијете, од оца Вучића и мајке Благе, рођене Ивановић). Основну школу учио је у родном мјесту и Колашину, а гимназију у Пећи и Бијелом Пољу. На Пољопривредном факултету у Београду стекао је звање инжењера агрономије. Као гимназијалац, а посебно као студент, био је активиста и учесник многих радних акција на републичком и савезном нивоу. Запослио се у Општој студентској установи у Београду. Уз рад је завршио Факултет организационих наука и стекао звање дипломираног инжењера организационих наука. Од почетка радног вијека ради у Студентском центру Београд: био је референт за студентска питања, управник домова "Иво Лола Рибар" и "Вера Благојевић", директор ООУР-а и в.д. генералног директора Студентског центра Београд. Иницијатор је и један од аутора монографија о Удружењу студенткиња Београдског универзитета и аутор књиге у припреми "Плеће Васојевића и братство Зечевића". Познат је као хуманиста и добротвор. Иницијатор је и главни добротвор изградње цркве у Матешеву. Као управник и педагог, помогао је и подржао да успешно заврше факултет тридесет генерација студената, а и сада ради на тим пословима. За свој рад похваљиван је и награђиван - захвалницама, дипломама, плакетама и повељама. Био је кандидат за савезног посланика. Радио је као управник Студентског дома "Вера Благојевић".

Ожењен је и има сина и кћерку.

Марко Ђукић, генерални секретар и председник Удружења Васојевића Савино Село

Рођен је 11. септембра 1950. године у Савином Селу код Врбаса, од оца Вука и мајке Пољке. Припада братству Ђукића са Лопата (Лијева Ријека). Отац му се 1946. године у Савино Село доселио из Метеха код Плава. Марко Ђукић је основну школу завршио у Савином Селу, а средњу економску у Врбасу. Завршио је прву годину Економског факултета у Суботици, али је студије прекинуо због неповољних економских прилика. Био је запослен је у МУП-у Републике Србије на пословима прекршајног поступка, одсек полиције у ОУП Врбас. Био је активан у Омладинској организацији Врбаса, гдје је седамдесетих година био члан Председништва и секретар. Био је члан СКЈ од 1968. до распада Партије. Председник је подружнице Удружења Васојевића у Савином Селу и један је од најактивнијих чланова Председништва Удружења Васојевића. Ожењен је и има сина. Удружење Васојевића гради цркву Св. Арханђела у Савином Селу.

Мр Стана Беба Божовић, потпредседник Удружења Васојевића

је рођена 15. 01. 1962. године у Беранама, од оца Вула и мајке Драгице Вулићевић. Основну и средњу школу завршила је у Беранама. Дефектолошки факултет у Београду, а магистрала је на Европском универзитету. У Скупштини града радила је као секретар за дечију и социјалну заштиту, на том месту је била и у време НАТО агресије на нашу земљу. За изузетан допринос у раду (за време бомбардовања) одликована је од Команде града

Београда. У прелазној влади (2000. године, Зоран Ђинђић) радила је као заменик министра за рад, борацка и социјална питања. Од 2004. године ради у Министарству туризма Владе Републике Србије, као помоћник министра. У многим европским метрополама (Лондон, Париз, Москва, Цирих, Беч) била је вођа пројекта "Национална промоција Србије". Удата је за Радомира Рају Божовића, познатог спортисту бивше Југославије. Имају два сина Јакова и Андреја.

Јездимир Марсенић, потпредседник Удружења Васојевића

Јездимир Марсенић је рођен 07. јула 1944. године у Ријечи Марсенића, Андријевица, од оца Михаила и мајке Данице, рођене Чукић. Гимназију је завршио у Беранама. Као гимназијалац бавио се сликањем што је била преокупација целе породице из које су поникла три афирмисана академска сликара. Упоредо са тим хобијем, бавио се многим спортовима, а посебно рукометом, што га је касније усмерило на Факултет за физичку културу који је завршио у Београду. Постдипломске студије завршио је у Новом Саду.

Ожењен је и има троје деце. Тренутно је Генерални секретар Савеза Спорт за Све Србије и Црне Горе, а за ову функцију је именован већ трећи пут.

Вук Дедовић, потпредседник Удружења Васојевића и потпредседник Удружења Васојевића подружница Савино Село

Вук Дедовић је рођен 13. јануара 1951. године у Савином Селу.

Живи и ради у Кули.

Вук Дедовић је приватни предузетник.

Један је од истакнутијих чланова Удружења Васојевића подружница Савино Село, јер је својим радом и залагањем допринео реализацији многих пројеката и акција од великог значаја за грађане Савиног Села и околине.

Миодраг—Мијо Вешовић, потпредседник Удружења Васојевића

Рођен 1958. године у селу Веруша—Лијева Ријека. Основну школу завршио у Лијевој Ријечи, средњу Војну школу завршио у Сарајеву. Дипломирао је на Факултету за интернационални менаџмент Европског универзитета у Београду.

У активној војној служби провео је осам година и то на Брионима—Пула, где је живио до краја 1991. године. Од 1986. године бави се приватним бизнисом.

Ожењен је. Отац двоје дјеце. Живи и ради у

Београду.

Вука Зечевић, потпредседник Удружења Васојевића

Рођен је 09. новембра 1972. у Виношкој, Бернама.

Завршио је гимназију у Беранама.

Од 1995. године живи и ради у Београду.

Тренутно води студентски клуб Европског универзитета.

Дугогодишњи је члан Удружења Васојевића и учествовао је у свим манифестацијама у Београду, Савином Селу и у завичају.

ПРЕДСЕДНИШТВО УДРУЖЕЊА ВАСОЈЕВИЋА “ВАСО”

Милета—Мишо Зечевић,
председник Удружења
Васојевића “Васо”

Видак Радевић,
потпредседник Удружења
Васојевића “Васо”

Зоран Лакушић, председник
Управног одбора Удружења
Васојевића “Васо”

Саборном Храму Христовог Васкрсења у Подгорици, Васојевићи поклонили крст и звоно

На Саборном Храму Христовог васкрсења постављени су крст и звоно које је поклонило племе Васојевићи. Прикупљање прилога за набавку крста и звона организовало је Удружење Васојевића “Васо”.

Васојевићи су се са пуно љубави и вјере укључили у акцију прикупљања прилога и доприноса завршетку изградње највећег храма у историји Црне Горе. Саборни храм у Подгорици заједно са Храмом Светог Саве на Врачару представља најзначајнији историјски подухват нашег покољења и цијелог народа, крст ће сијати у славу свих Васојевића.

Делегација Удружења Васојевића 26. јуна 2004. године у непрегледној ријечи вјерника пред саборним храмом христовог Васкрсења у Подгорици присуствовала је освештању и постављању златног Васојевићког крста.

Свечаност овог чина започета је литургијом коју је служио митрополит Амфилохије са више архијереја и свештеника, да би се потом приступило освештању крстова, са цјеливањем и сликањем поред њих.

Чак, са нестрпљењем је очекиван врхунац прославе када је Васојевићки крст подигнут и постављен на олтар храма.

Вјерницима се том приликом обратио и митрополит Амфилохије рекавши да су братства Црне Горе даровала ове крстова за своје спасење, за посвећење и напредак, помирење и васкрсење и повратак малом и великом часном крсту.

Уз присуство неколико хиљада вјерника 23. децембра 2006. године освештано је Васојевићко звоно, дар Удружења Васојевић “Васо”, храму Христовог васкрсења у Подгорици.

Литургију поводом освештања звона одржало је свештенство Српске православне цркве предвођено митрополитом црногорско-приморским Амфилохијем.

У пригодној бесједи, коју је вјерницима након литургије одржао, епископ диоклијски Јован је истакао да освештавање звона која ће убудуће красити храм Христовог Васкрсења “представља велики историјски догађај и радостан чин”.

Звоно племена Васојевића ће вјерницима Подгорице свакодневно објављивати рођење и васкрсење Христово.

Оно ће звонити милошћу Божјом и позиваће на добро и правду, али и упозоравати оне који нас нападају.

Звоно које је приложило Удружење Васојевића “Васо” је четврто по величини. Тешко је 1288 килограма и на њему стоји записано за вјечност, следећа посвета митрополита Амфилохија:

“Удружење Васојевића “Војвода Васо” за покој душе свог родоначелника Војводе Васа и за напредак његовог потомства. Саборни храм Христовог Васкрсења у Подгорици, 2006. године”.

Главни донатори за набавку звона су Видак Радевић, власник подгоричког предузећа “Мегран” и Милан Рајовић из Гњилог потока—Андријевица.

Чланови Удружења Васојевића “Васо” са митрополитом црногорско-приморским Амфилохијем и епископом будимљанско-никшићким Јоаникијем

Чланови Удружења Васојевића са Васојевићким звоном за Саборни храм Христовог Васкрсења

Зоран В. Лакушић

Неустрашиви слободар испод Комова (војвода Симо Кастратовић)

Испод Комова, гдје је одувијек сјала зора и слобода у Коњусима на обали Перућице која је добила име по словенском богу Перуну, а коју још назваше Красна недалеко од Андријевице, рођен је Симо Л. Кастратовић. Ово угледно братство дало је значајан имена у борби за слободу и очување Васојевића, њихове духовности и православља. Смјели, одважни, мудри као војводе Кастратовићи су водили племе Васојевића у борбу за слободу и стварање његове цјеловитости. У томе су успијевали, иако им прилике нијесу биле наклоњене. Турска сила одасвуд је притискала ово разборито племе које се окупило око Комова. Ослободилачки ратови племена полако су потискивали турску силу и ослободили коначно своје просторе и првобитне границе из времена Милутина Кнеза, који је написао и Васојевићи закон од 12 тачака. Дакле, у тим тешким данима војводе Кастратовићи уз помоћ кнезова, других главара и народа стварли су простор за самостално живљење племена.

Кастратовићи су послѣ васојевићког војводе Ивана Која Обадовића преузели војводство. И шести васојевићи војвода био је Лакић Новов Кастратовић, а потом Вуксан Лакићев, па Симо Лакићев и Стојан Симов Кастратовић. Дакле, осми војвода Племена Васојевића био је Симо Лакићев Кастратовић. Он је био други син Лакићев, како пише прота Милош Велимировић и књизи “Племя Васојевићко” (издавач, “Комови”, Андријевица, 2003. година). “Он је особито уважавао архимандрита Мојсију Зечевића због тога се он састане са њим и Новом Пантовићем и договоре се за избор кнезова и поглавара и заиста они изаберу све прве људе који су били: Вуксан Лекин Драговић из Ђулића, Мео Фатић из Коњуха, Радован Лекин Делетић из Краља, Миле Бојовић из Првошевине (Бојовићи), Гавро Рајевић и Нико Вуксановић из Присоје, Вукоман Бакић из Забрђа, Дмитар Вукотин из Чеоче главе, Милован Раичевић из Трпче, Панто Саичић из Веничке, Цемо Делевић из Буча, Бошко Томин Чукић из Доње Ржанице, Милутин Ракетин са Сеоштице, Арсо Вукин из Слатине, Радомир Ђулафић из Горњих Луга, Ђоле Радунов Лабан из Грачанице, Милутин Крчић из Машнице, Мина и Илија Шошкић из Улотине, поп Јосиф са заграђа и други”. Вођени су бојеви за ослобођење својих крајева, све те бојеве и Васојевиће предводио је Симо Кастратовић, смјели човјек и четобаша. Послије силних бојева војвода Симо Кастратовић, са другим угледним Васојевићима би заробљен од стране Турака и одведен у Скадар, но “на посредовање француског Екарда-конзула буду пуштени на слободу, под условом да Васојевићи дају “царску мирију”, данак који

ће војвода купити од народа и паши предати у Скадар”, пише даље Велимировић. Васојевићи су у вријеме војводе Сима Кастратовића помагали Црну Гору када је Омер-паша напао из Босне Острог 1851. године. У том боју Васојевићи су се показали веома храбри и вјешти у ратовању.

“Један од највећих бојева био је о Светом Сави 1854. године у Полимљу кад су Турци са 12 хиљада људи ударили са двије стране на Васојевиће и на војводу Сима од Гусиња, озгор, Али-бег и Усеин-бег на Полимље, а од Биора, оздо Асан-капетан на Полимље”, пише Велимировић о војводи Симу Кастратовићу.

У овом боју учествовали су и остали Брђани: Братоножићи, Ровчани, Брскућани, њихов командант би је Јоле Пилетић који су имали губитке, так да су од Мурине и Шеремета морали да одступе и Јоле Пилетић и Симо Кастратовић. Алибег је дошао до Превије спреман да пође и даље низ Лим. “Друга војска српска са попом Јосифом и Миром Дедевићем на Полици срећно је прошла јер је разбила Турке, за то кад је Алибег гусињски дознао шта се десило са Арслан-капетаном, сам се вратио са својом војском натраг у Гусиње”, биљежи Виелимировић. Но и поред тога Васојевићи и остали Брђани су изгинули у овим бојевима. Послије ових догађаја Књаз Данило Петровић са Цетиња “пошаље у Васојевиће војводи Симу Кастратовићу свога стрица војводу Крца Петровића и сердара Јола Пилетића да у Васојевићима заведу ред. Али нијесу добро прошло и морали су се вратити на Цетиње”.

“Послије ових догађаја и боја полимског који је био судбоносан за Горње Васојевиће, био је и један мањи судар на Биорцима, а потом је Симо умро у дубокој старости својој, године 1857. када је Миљан Вуков на скоро, од барјактара, постављен капетаном, а послѣ годину дана и војводом васојевићким”, пише даље Велимировић.

“Војвода Симо Кастратовић никада није био изазивач каквих непосредних последица, али се увијек јуначки и поштено борио, па и сваки напад донио је његовој нахији извјесне добити моралне и материјалне. Он је оставио нахију послѣ своје смрти као пуну и напредну кошницу, коју је доцније бујност млађих људи и просула, а како, и то ће се видјети”, пише даље Велимировић у поменутој књизи “Племя Васојевићко”.

“Послије војводе Сима требало је да војводство остане на његовом сину Стојану по заслугама, међутим и по праву преминулих војвода, што је и политички било оправдано, али војвода Стојан био је само титуларни.

О војводи Симу Кастратовићу, разборитом човјеку и неустрашивом борцу писали су и други публицисти и историчари. У књизи “Васојевићи главари”, Батрић Марјановић између осталог биљежи “да 1825. године наслеђује војводу Лакића војвода Симо. Он је био прави народни главар.

Стварао је слободни простор Васојевића према Проклетијама и доље према Бихору. У томе је доста успио тако да је много било лакше војводи Миљану Вукову који је послѣ њега “преузео” војводство у Васојевићима.

О Војводи Симу и данас трају приче, о његовом јунаштву, вјештом руковању оружјем, правичности и разборитости.

Ратко Делетић

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

Прим. др Раслав Бабовић је рођен 30. 01. 1936. у Петњику код Берана, у сељачкој породици, од оца Милутина—Славка и мајке Милице, рођене Ацић, који су имали осморо дјеце: четири кћерке и четири сина.

Основну школу је завршио у родном селу, а Вишу реалну гимназију у Беранама. Био је одличан ђак, са афинитетом према хуманитарним наукама.

Медицину је завршио у Београду, као и специјализацију из опште хирургије.

Увијек је радио у Беранама,

од марта 1963. до данас.

На дужности начелника хируршке службе налази се од 1972. године.

Примаријус је постао 1980. године.

Завршио је неколико постдипломских течајева и специјализацију спортске медицине.

Објавио је преко 60, а изложио близу 80 радова и саопштења. У стручном раду захватио је широк дијапазон хируршке дјелатности, што је суловљавала позиције ове службе у провинцијским условима рада.

Поред опште хирургије, гдје је највише радио, а посебно на операцијама чира желуца, радио је све врсте повреда, “од главе”, укључујући њено отварање, преко грудног коша, костију, крвних судова—”до пете”. Било је изузетно деликатних, опасних и високо котираних оперативних захвата. Кроз Бабовићева стручна саопштења обрађена је хируршка патологија не само овог краја већ и сусједних општина.

Организатор је бројних састанака хирурга Србије и Црне Горе, који су се наизмично одржавали у Беранама и на Златибору.

Био је активан у Друштву љекара Црне Горе и био је на руководећим положајима, почев од предсједника Подружнице за Беране, Плав и Рожаје у два мандата до члана суда Љекарске коморе, што је и сада. Радио је у Црвеном крсту и на заштити спортиста, а био је предавач више година на стручним семинарима.

Био је члан Управног одбора Друштва за науку, умјетност и културу “Полимље”, члан и секретар Редакције часописа “Токови”, затим члан Издавачког савјета листа “Слобода”, Савјета стручног часописа “Медицински записи”, многих стручних комисија, предсједник Црквеног одбора и комисије за вјерска питања у Беранама.

Добитник је завичајне награде Берана “21. јул”, Ордена рада са сребрним зрацима, диплома Савеза љекарских друштава Југославије и Друштва љекара Црне Горе, дипломе Српског лекарског друштва—Хируршке секције, Златне значке Црвеног крста и више диплома и признања из области спортске медицине и безбједности саобраћаја.

Члан је “Вукове задужбине”.

Проф. Др Јован Бабовић, је рођен 13. 10. 1946. године. Гимназију је завршио у Беранама. Дипломирао је на Пољопривредном факултету у Београду.

Специјализацију из аграрне економије завршио је на Економском факултету у Београду. Постдипломске студије завршио је на Пољопривредном факултету у Београду на групи Економика пољопривреде и тржиште пољопривредно-прехрамбених производа. Магистрирао је на тему “Динамика, обим,

структура и еластичност потрошње меса у Југославији” у Београду 1976. године. Одбранивши докторску тезу “Квантитативно истраживање понуде и тражње живинског меса на Југословенском тржишту” (у Београду 1979. године) стекао је звање доктора агроекономских наука. Сва звања у науци стекао је уз стални рад у привреди: производњи, преради, маркетингу, економији пословања, пројектовању и истраживању развоја.

Обављао је послове из области пољопривреде, села, прехрамбене индустрије и пројекта из области агроекономије и програмирања агроиндустријског развоја и био је руководиоца на поменутих пословима у ПИК “Лозница” у Лозници, ПКБ—Агроекономском институту у Београду и ПИК “Сирмијум” у Сремској Митровици. Биран је за редовног професора универзитета.

Објавио је више књига и уџбеника, студија, монографија и пројеката, научних и стручних радова, чланака и приказа књига у научно-стручним часописима и зборницима са научних конгреса у земљи и иностранству, од чега посебно истичемо осам књига из области аграра, економике пољопривреде, истарживања тржишта и програмирања, финансија, менаџмента и маркетинга, 73 научна рада у домаћим и иностраним часописима, 17 домаћих и иностраних студија и пројеката. Урадио је “Дугорочни развој пољопривреде, села, прехрамбене индустрије, шумарства и водопривреде Србије”, у 11 књига, на 1.2476 страна (Ковница новца, Београд, 1997). Објавио је са проф. П. Марковићем књиге “Србија на прагу новог века—Погледи на будући развој пољопривреде села”, стр. 655, Београд, 1998, “Будућност села и сељаштва”, стр. 475, Београд, 1999, Менаџмент и маркетинг у пољопривреди, Београд, 1999, “Пољопривредни атлас Србије у четири тома, на 1.677 страна, (Ковница новца, Београд 1995. и 1996.). Са сарадницима је објавио “Дугорочни развој пољопривреде и прехрамбене индустрије Срема”, студија (Институт за међународне економске односе, Нови Сад, 1998) стр. 464, “Финансијски токови репродукције организација удруженог рада”, уџбеник (Савремена администрација, Београд, 1995), стр. 342, “Монографија Срема”, Београд, 1984, (у штампи је “Пољопривредни атлас СР Југославије”). Члан је одбора САНУ за проучавање села и члан уредништва едиције “Хронике села”. Биран је за савезног посланика и био је Министар је за пољопривреду, шумарство и водопривреду у Влади Републике Србије. Говори руски, а служи се немачким и енглеским. Добитник је великог броја награда и признања за рад у агроиндустрији, науци и струци, а био је заменик генералног директора ПИК “Сирмијум” када је овај колектив добио највећу југословенску награду—АВНОЈ-а. Ожењен је (супруга Љиљана је професор дефектолог) и има двије кћерке (Лидију и Ксенију) и сина Младена.

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

Проф. др Бранислав Боричић

Рођен 12. маја 1955. године, Иванград (Беране), где је завршио основну и средњу школу до 1973. године. Студирао је на Природно-математичком факултету Универзитета у Београду, група за математику (дипломирао 1977, магистрирао 1980. и докторирао 1984. године).

Од 1978/79. ради као професор математике у математичкој гимназији у Београду, а од 1979. до 1984. године као асистент-приправник и асистент на Економском факултету Универзитета у Београду, где је у звање доцента изабран 1984, у звање ванредног професора 1990, а

у звање редовног професора 1995. године. Област научно-истраживачког рада: математичка логика (теорија доказа, неklasичне логике и логике преференција). Настава: поред курсева алгебре, линеарне алгебре, анализе, математичке логике, теорије скупова и теорије система на редовним студијама, држао наставу и на последипломским студијама из теорије система, функционалне анализе, методологије научног истраживања, математичке логике и основа математике, теорије алгоритама, аутоматског доказивања теорема и вештачке интелигенције. Усавршавање и гостовања: Лондон (Imperial College; Chelsea College of Science and Technology) (1985), Ираклион (Критски универзитет) (1994-1996), Солун (Универзитет Македонија) (1997), Патрас (Универзитет Патрас) (1999).

Важнији радови:

1. A note on some intermediate propositional calculi, *Journal of Symbolic Logic* 49 (1984), pp. 329-333. (v. *Mathematical Reviews* 86b:03026; *Zentralblatt fur Mathematik* 555:03013); 2. On some subsystems of Dummett's LC, *Zeitschrift fur mathematische Logik und Grundlagen der Mathematik* 31 (1985), pp. 243-247. (MR 87c:03053; Zbl 598:03022); 3. On sequence-conclusion natural deduction systems, *Journal of Philosophical Logic* 14 (1985), pp. 359-377. (MR 87e:03148; Zbl 572:03033); 4. On certain normalizable natural deduction formulations of some propositional intermediate logics, *Notre Dame Journal of Formal Logic* 29 (1988), No. 4, pp. 563-568. (MR 90a:03030; Zbl. 668:03010); 5. On some interpretations of classical logic, *Zeitschrift fur mathematische Logik und Grundlagen der Mathematik* 38 (1992), pp. 409-412. (MR 94k:03010; Zbl 794:03011); 6. Elements of Systems Theory, (Serbocroatian) University of Belgrade, Belgrade, 1993, pp. 222+iv. (MR 94e:93001; Zbl. 789.93001); 7. Logic and Proofs, (Greek) Ziti, Thessaloniki, 1995, pp. 174+viii (MR 97c:03001; Zbl. 838.03001); 8. Validity measurement in some propositional calculi, *Mathematical Logic Quarterly* 43 (1997), pp. 550-558 (MR 98m:03050; Zbl 884.03018); 9. On fuzzification of propositional logics, *Fuzzy Sets and Systems* 108 (1999), pp. 91-98. (MR 2000d:03051); 10. The first lecture on non-classical logics, *The Teaching of Mathematics*, Vol. 4, 2001, pp. 35-40.; 11. The political economy of post-communist autocracy: the continuum between dictatorship and democracy, *European Political Economy Review*, Vol. 2, No. 1 (2004), pp. 36-50 (coauthor with R. Pesic)

Чланство у удружењима: Association for Symbolic Logic, American Mathematical Society, Balkan Logical Society, Друштво математичара Србије, Грчко математичко друштво, Interest Group on Propositional and Predicate Logic итд. Стални рецензент-сарадник часописа *Zentralblatt fur Mathematik* и *Mathematical Reviews* са преко 200 прилога у њима. Спољни сарадник математичког института Српске академије наука и уметности, и активан учесник у раду Одељења за математику, Семинара за математичку логику и Семинара за историју и филозофију математике. Учесник на многим међународним и националним научним и стручним скуповима. Аутор (или коаутор) низа стручних и методичких радова и учила намењених наставницима, студентима и ученицима средњих школа, као и монографија. Бави се и превођењем (са руског и грчког језика).

Др Момир Булатовић

Др Момир Булатовић, је рођен 21. септембра 1956. године у Београду.

Од 01. септембра 2005. године запослен је на Вишој школи за информационе технологије, Београд.

У периоду од 2001-2005. године радио је у Доо "Нексан" - Никшић, као савјетник генералног директора.

Од 1998-2000. године био је предсједник Савезне владе СРЈ.

Од 1990-1998. године био је предсједник Републике Црне Горе.

У периоду од 1980-1989. године радио је као асистент на Економском факултету у Подгорици.

Говори енглески, италијански и француски језик.

Дипломирао је Економском факултету и стекао звање дипломирани економиста.

Магистрирао је на Економском факултету у Титограду, 1986. године на тему "Екстрадоходак и рента у самоуправној привреди", код ментора проф. Др Божицара Глушчевића.

Докторирао је на Европском универзитету у Београду, у мају 2006. године, на тему: "Укључивање Србије и Црне Горе у Европску унију—макроекономски и политички приступ", ментор: проф. Др Милија Зечевић.

Тренутно је у поступку избора у звање ванредног професора за област економије на Новом медицинском факултету—US Medical School, Европски универзитет, Београд.

Објавио је већи број радова од којих издвајамо:

Монографије:

"Мање од игре, више од живота, књига политичких есеја, Књижевна заједница, Нови Сад, 1991. године.

"Црна Гора—еколошка држава" (аутор монографије), Унирекс, Подгорица, 1996.

"Правила ћутања", Народна књига, Београд, 2004. год. (три издања) и Зограф, Ниш, 2005. год. (четврто издање)

"Неизговорена одбрана", Зограф, Етра, Ниш-Подгорица, 2006. год.

Уџбеник: "Укључивање Србије и Црне Горе у Европску унију", Зограф, Етра, Ниш-Подгорица, 2006.

Радови у домаћим часописима:

"Друштвена својина између програмских и програмског опредељења", Пракса, бр. 4, 1987.

"Потребне су нове идеје", Пракса, бр. 2, 1985.

"Друштвени договори као инструмент уређивања дохотка од изузетних погодности", Пракса, бр. 2, 1987.

"Неке критичне примједбе категорији—минули рад", Пракса бр. 6, 1985.

"Могућности стварне промјене датог облика својине", Социјализам, бр. 4, 1998.

Учешће у истраживачким и развојним пројектима:

"Односи Србије и Црне Горе са посебним освртом на питање референдума о независности у Црној Гори", (коаутор), Европска експертска група, Београд-Брисел, web site EEG, јун 2005

"Односи политичких снага у Црној Гори", рад у оквиру Студије Европске експертске групе, Београд-Брисел, јун 2005.

"Изгледи и органичења укључивања Црне Горе у међународне финансијске и друге организације", рад у оквиру Студије Економски и политички аспекти реконструкције државне заједнице на територији Србије и Црне Горе, Европска експертска група, Брисел-Београд, јун 2005.

"Ставови Европске уније о алтернативама и проблемима државне организације на територији Србије и Црне Горе", рад у оквиру Студије Економски и политички аспекти реконструкције државне заједнице на територији Србије и Црне Горе, Европска експертска група, Брисел-Београд, јун 2006.

Због природе посла којим се дуго година бавио (обављање највиших државних функција) није било могуће објављивање ауторских радова у страним часописима. Своје ставове је излагао пред највишим форумима међународних, регионалних и државних структура великог броја држава у свијету (предавања пред парламентима, мировне конференције, форуми међународних организација...)

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

Милан Вешовић

Рођен је 14. новембра 1938. године у Веруши (Лијева Ријека) општина Подгорица.

Основну школу и нижу реалну гимназију завршио је у Лијевој Ријеци, а Вишу реалну гимназију у Титограду, 1957. године.

На Правном факултету Универзитета у Београду дипломирао је 1961. године.

Радио је у органима управе Општина

Титоград као референт и начелник службе, а затим у предузећу за дистрибуцију електричне енергије СРЦГ, као руководиоца опште и правне службе.

Од 1973. године радио је у Уставном суду Црне Горе као савјетник, секретар и судија Уставног суда. Почетком 1993. године изабран је за судију Савезног уставног суда и ту дужност и сада обавља.

Члан је више удружења за правну науку и праксу и носилац одликовања и признања. Објавио је већи број радова из области права. Интензивно ради на упоредном изучавању слобода и права грађана код нас и у свијету. Објавио је Збирку докумената о људским правима и слободама, 1998. године. То је његов најопсежнији рад.

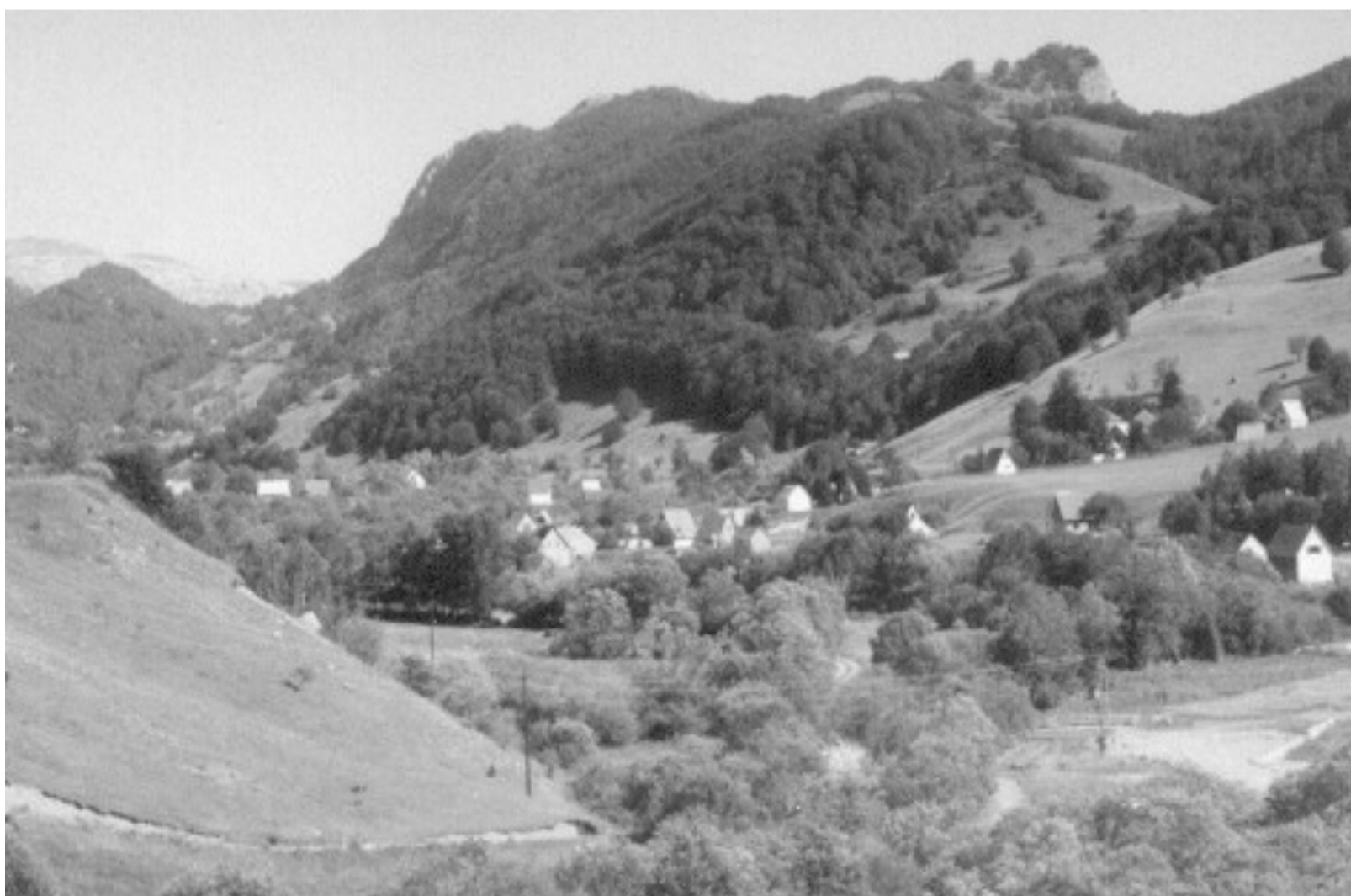
Ожењен, отац двоје дјеце, ћерке Александре професора српског језика и сина Александра, дипломираног правника. Живи у Београду.

Мр Боривоје Вукићевић

Боривоје Вукићевић је рођен 2. фебруара 1929. године у Улцињу, од оца Милуна, учитеља и мајке Вукосаве, учитељице. Основну школу завршио је на Цетињу, гимназију у Беранама, Правни факултет у Београду, а магистрирао у Загребу на тему Криминалитет затвореника у КПД «Пожаревац». Потиче из партизанске породице. Службовање је почео као приправник Окружног јавног тужилаштва у Пријепољу, затим је би заменик средског јавног тужиоца, а потом општински јавни тужилац. Био је професор на Вишем административном курсу (ранг више управне школе), и такође, професор гимназије. Из Пријепоља је премештен у Пожаревац, где је 18 година био општински јавни

тужилац и први председник Основног суда удруженог рада Подунавског региона. У исто време био је председник Комисије за политички систем Међуопштинске конференције СК за Подунавски регион и предавач на Радничком универзитету, професор Више техничке школе. Из Пожаревца је прешао у Београд. У Савезном суду је изабран: за председника Управног одељења Савезног суда, затим заменика председника Савезног суда, а потом за председника Савезног суда. За председника биран је три пута. Једини је председник Савезног суда који је цео радни век провео у правосудју. Објавио је књиге: Криминалитет затвореника у КПД «Пожаревац», Десет година Основног суда удруженог рада у Пожаревцу, Педесет година Савезног суда, Савезни суд у огледалу средстава информисања и Правду сам делио. На конгресима, стручним саветовањима, стручним часописима, путем средстава информисања и на други начин, дао и објавио 87 стручних прилога из области права. Служи се италијанским и руским језиком. Добио је бројна признања и одликовања: два ордена рада, Орден заслуга за народ, три новчане награде Савезног извршног већа, Октобарске награде Пожаревца и Жабара, Седмојулску повељу СО Андријевица.

Веруша

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

Војин Војиновић

Војин Војиновић је рођен 29. јануара 1945. године у Развршју, општина Жабљак, Црна Гора. Основну осмогодишњу школу је завршио у Жабљаку 1959. године, а гимназију у Пљевљима 1963. године.

Након завршене гимназије, уписује математику 1963. године на Природно-математичком факултету у Београду.

Студије завршава у редовном року у јулу 1967. године.

Исте године одлази у Крагујевац, као стипендиста општине, где ради две године као професор у средњој техничкој школи.

Иако му је опредељење било

просветна струка, ипак жели да се опроба и у истраживачком раду из области примењене математике.

Из тих разлога, 1970. године се враћа у Београд и запошљава у Војнотехничком институту.

У Војнотехничком институту ради на пројектовању, изградњи и имплементацији информационих система, као и на едукацији кадрова из области рачунарског софтвера.

У том периоду је урадио више стручних и научних радова.

Неки од радова су излагани на симпозијумима у земљи, а већи део, због природе посла, је остао недоступан широј јавности.

За укупан рад у ВТИ-у више пута је награђиван и одликован.

Првог јануара 1995. године одлази из ВТИ-а и почиње да ради у Институту за интернационални менаџмент – МБА Универзитет, Београд (ИИМ – МБА).

У Институту ради као извршни директор и предавач на студијама Француско-америчког факултета за менаџмент (ИФАМ) за предмете: Математика и Компјутерска наука.

Поред професионалног ангажмана, велики допринос је дао и у Југословенском Покрету Црногораца (ЈПЦ) који има за стратешки циљ очување и афирмацију заједничке државе равноправних чланица Србије и Црне Горе.

Проф. др Вујадин Вешовић

Вешовић др Вујадин, редовни професор и стални члан Југословенске инжењерске академије, рођен је у Црном Врху, Беране, 18. децембра 1939. године, од оца Блажа и мајке Милосаве Дубак. Основну школу и два разреда гимназије завршио је у родном мјесту, а средњу железничку школу у Земуну. На Саобраћајном факултету у Београду дипломирао је 1966. године. Магистрирао је 1972. године, а докторирао 1976. године на Машинском факултету у Београду. На Саобраћајном факултету у Београду 1977. године изабран је за доцента, 1981. године у звање ванредног професора, а 1986. године у звање редовног професора за предмет Организација и економика удруженог рада у саобраћају. Поред

рада на матичном факултету, држао је предавања по позиву, на Економском факултету у Београду и на Факултету организационих наука. Био је ментор и члан Комисије за одбрану већег броја докторских дисертација и магистарских радова. Оснивач је Катедре за организацију и економику саобраћаја 1988. године и смјера магистарских студија Менаџмент у саобраћају и транспорту 1994. године, чији је руководилац од њиховог оснивања. Био је директор Института Саобраћајног факултета у два мандата (1981-1985) и декан Саобраћајног факултета у Београду (1998-2000). Објавио је четири универзитетска уџбеника. Самостално и са другим ауторима објавио је 19 монографија од којих су две штапане на енглеском, једна на руском и једна на кинеском језику. Аутор је 82 научна и стручна рада објављених у националним или међународним часописима, или саопштених на националним и међународним скуповима, међу којима је 24 уводна реферата и реферата по позиву. У часопису «Железнице» покренуо је посебну рубрику Менаџмент у железничком саобраћају за коју је писао уводне чланке. За постигнуте резултате на Југословенским железницама, додијељена му је Петнаестоаприлска награда за 1973. годину. Одликован је Орденом са златним венцем 1991. године и добитник је бројних повеља и признања. Говори енглески, а служи се француским и руским језиком. Фамилија: супруга Радмила, рођена Павићевић, ћерке Зорица (1978) и Катарина (1980); синови Предраг (1983) и Слободан (1992).

Трешњево

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

Проф. Даница Вукићевић

Рођена је у Андријевици 1940. године, од оца Милије и мајке Милеве, рођене Зековић. Основну и Учитељску школу завршила у Андријевици, Вишу педагошку школу у Титовом Ужицу, а Филолошки факултет, групу српскохрватски језик и југословенска књижевност, у Београду. Након завршене матуре радила је на Радничком универзитету у Иванграду, затим, због удаје, прелази у Пријепоље на послове референта за просвету и културу СО Пријепоље, а онда обавља послове наставника у Основној школи «Владимир Перић Валтер». Од септембра 1968. године, непуну школску годину, хонорарно ради у Пољопривредној школи «Соња Маринковић» у

Пожаревцу, а онда као библиотекар, професор и помоћник директора у Основној школи «Доситеј Обрадовић», такође у Пожаревцу.

За директора Основне школе «Војвода Мишић» у Београду изабрана је почетком 1988. године и на тој дужности остала до почетка новембра 1996. године, када је именована за помоћника министра просвете у Влади Републике Србије за ресор основног и предшколског образовања. Средином априла 1998. године добила је статус саветника министра просвете и послове координатора за рад Југословенске допунске школе на српском језику за децу наших радника у иностранству (Швајцарска, Немачка, Француска, Русија, Либија). Пензионисана је декретом актуелног министра просвете 2001. године због политичке неподобности. Кроз постигнуте резултате у раду потврдила је своје педагошке, организационе и људске квалитете које подразумева личност професора, директора и функционера у Влади Републике Србије.

Поседује способност да ствари прогресивно мења на боље и то увек у функцији логике, укуса и мере. Као помоћник директора и директор школе умела је да подстакне наставно особље на унапређивање технологије наставног процеса, а родитеље ученика да, иако у јеку општег сиромаштва у друштву, да дају велики допринос у побољшању материјалне опремљености и естетско хигијенског изгледа школског простора. Наставнике је мотивисала да издрже тешкоће социјалног статуса образовања, да не штрајкују, да подједнако гануто причају ученицима о Момчилу Гаврићу и Бошку Бухи, о Сутјесци и Колубари, о Неретви и Мостарском мосту који је «од стида умро», да школу обрадују резултатима који досежу до савезног и републичког нивоа такмичења у великом броју наставних области. У току свог радног века добила је више признања: Повељу културе Културно-просветне заједнице Пожаревца за постигнуте резултате од посебног значаја за културни развој Пожаревца, а посебно за вишегодишњи допринос на развоју културног аматеризма; Повељу културе ОШ «Доситеј Обрадовић» за рад на плану културе и јавне делатности школе; Повељу са плакетом Социјалистичке омладине Пожаревца за вишегодишњу стручну помоћ манифестацији Фестивала младости; Плакету Савеза аматера Србије за допринос на развоју драмског стваралаштва младих; Повељу са статуетом Војводе Мишића од Друштва за неговање традиције ослободилачких ратова Србије; Златну значку Културно-просветне заједнице Србије «... за несечичан, предан, дуготрајан рад и стваралачки допринос у ширењу културе».

Поседује један број признања која, углавном, прате функцију помоћника министра просвете коју је обављала. Коаутор је и главни и одговорни уредник монографија «Двеста педесет година Основне школе «Доситеј Обрадовић» у Пожаревцу и «Шездесет година Основне школе «Војвода Мишић» у Београду. Радила је језичку редакцију монографије «Десет година Основног суда удруженог рада за Подунавски регион». Активно је радила као члан Редакције дечјег листа «Реч младих» за подручје Браничевског округа, часопис «Времекази» - рубрика за младе, члан Редакције часописа Савеза учитеља Србије «Учитељ». Увек је учествовала у друштвеним збивањима средине у којој живи и ради у оној мери која се поклапа са њеним ставовима који су недвосмислено и трајно леве оријентације. Као ученица је била активан члан ДТВ «Партизан» са посебним успесима у малом рукомету. Бирана је за секретара ОО Савеза комуниста при школи, за члана Школског и Општинског комитета омладине у Андријевици и Иванграду, учесник семинара за омладинске руководиоце Црне Горе у Титограду.

Носилац је ударничке значке са изградње аутопута «Братство и јединство» у Грделици. Своју друштвену активност у Пријепољу и Пожаревцу реализовала је кроз чланство у ООСК Пријепоље, а у Пожаревцу и као члан Организационог одбора Фестивала младости, општинског и републичког делегата Културно-просветне заједнице, републичког и општинског одбора за читалачку значку, члана Савета градске библиотеке «Илија М. Петровић» у Пожаревцу. По укидању Савеза комуниста наставила је партијску активност у Социјалистичкој партији у Београду, где је била члан Градског одбора СПС-а и Главног одбора Југословенске левнице. Бирана је за председника Актива директора основних и средњих школа Савски венац, члана Савета Учитељског факултета у Београду, Савета Медицинске школе «Београд», Дечје установе «Савски венац», Управног одбора Фонда «Исидора Секулић», члан Надзорног одбора Скупштине Србије.

С поносом истиче да је била члан Просветног савета Србије.

Прим. др. сци. мед. ДАНИЦА Л. ВУЉКОВИЋ

Даница Вујновић је рођена 14. 08. 1940. год. у Загребу, од оца Лазе и мајке Савете, рођена Петровић, пореклом из Горског Котара. У Београду живи од 1941. год. Ту је завршила основну школу, и класичну гимназију и Медицински факултет.

По обављеном обавезном лекарском стажу радила је у Заводу за ургентну медицину, а упоредо је на специјализацији из опште хирургије.

Специјалистички испит је положила 1973. год. код проф. др. сци. мед. Љубомира Рашовића и након тога се запошљава као специјалиста у Хируршкој служби КБЦ "Земун", где остаје до пензионисања.

Поред рада у ургентној хирургији и трауматологији, од 1974. године се укључује у рад са хипербаричном комором. Испит из хипербаричне медицине је полагала 1975. год. код проф. др Е. Kindwall-a у St. Luka's Hospital у Meelwoke, USA.

Магистарски рад са темом : Угроженост горњег крајка бутне кости у саобраћајном трауматизму" одбранила је 1976. год., а докторску дисертацију са темом: Експериментално и клиничко изучавање горњег крајка бутне кости у условима изненадних негативних убрзања у саобраћајном трауматизму" 1986. године.

Звање примаријус стиче 1991. год.

Уз редован клинички рад учествује у научноистраживачким пројектима из саобраћајног трауматизма и хипер-баричне медицине.

Пошто је у КБЦ "Земун" 1995. год. издвојена трауматологија са хипербаричном медицином у засебну организациону јединицу, постављена је за начелника Трауматолошке службе и на тој функцији је преко 10 година.

Од 1995. год. је укључена у постдипломску наставу Медицинског факултета у Београду и то као ментор за специјализацију из опште медицине, као предавач из хипербаричне медицине за специјализацију ургентне медицине, као и за субспецијализацију из васкуларне хирургије.

Од 1998. године је визитинг професор за субспецијализацију из баромедицине.

У току дугогодишњег стажа учествовала је на многим домаћим и међународним конгресима и има публикованих 126 радова било као аутор или коаутор.

У медицинском уџбенику "Обољења периферних крвних судова" од доц. др сци мед. Лазара Давидовића и сарадника, која је публикована 2004. године, учествовала је са поглављем из хипербаричне медицине.

У току рада у КБЦ "Земун" била је на функцији Председника синдиката Земунске болнице, Председник ООУР-а КБЦ Земун, и члан Управног одбора КБЦ «Земун».

Поред чланства у неколико секција Српског лекарског друштва, као члан International College of Surgeons у једном мандату је била секретар Југословенске секције ИЦС-а.

Редован је члан ЕУБС-а (Европског удружења за баромедицину).

Поред школе и студија активно се бавила спортом (кошарком и стрелаштвом).

Након дипломирања почиње као спортски лекар у ОРК «Београд», где остаје преко 35 година и завршава као Председник Скупштине клуба и потпредседник Омладинског спортског друштва «Београд».

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

Милош Вулевић

Рођен је у Трешњеву код Андријевице 1929. године. У кући оца Бошка и мајке Марије, рођене Машовић, провео је дјетињство уз три сестре, Милену, Савету и Станушу, и брата Радоја, који је погинуо у Другом свјетском рату. Основну школу је завршио у суседном селу Трепчи, гимназију у Беранама, а Филозофски факултет у Загребу.

Од почетка 1955. године био је професор књижевности у иванградској гимназији, а пред крај свог радног вијека секретар СИЗ-а за културу и савјетник за културу општине Беране.

Бави се претежно књижевном критиком, коју је деценијама објављивао у скоро свим црногорским књижевним листовима и часописима. Приказе, есеје и огледе објављивао је и у приштинском “Јединству”, новосадском “Дневнику”, “Стремљењима”, “Улазници” и другим листовима и часописима.

Приредио је књигу “Критика о приповијеткама Богдана Шеклера” (Беране, 1955). У штампи му се налази књига есеја објављених у зборницима ЦАНУ и књига “Душан Костић—пјесник и путописац”. Члан је Управе Удружења писаца Црне Горе.

Др Борислав Вучевић

Рођен је 20. јануара 1942. године (отац Милић, мајка Даринка од Нововића из Трепче) у Виношкој код Берана (овамо му се дјед Вујадин доселио 1920. из Кошутиха код Андријевице).

Четири разреда основне школе завршио је у Виношкој, нижу гимназију у Андријевици, вишу у Беранама, а Стоматолошки факултет и специјализацију превентивне дјечје стоматологије у Београду.

Радио је као стоматолог у Андријевици, Беранама, Данилограду (десет година био начелник службе) и Подгорици (приватна стоматолошка ординација).

Од 1. јануара 1999. године живи у Београду. Савезни је инспектор за љекове, опојне дроге и отрове—самостални савјетник.

Учесник је три савезне и једне локалне радне акције.

Жољевица код Андријевице

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

Проф. Др Миомир Дашић

Рођен је 12. децембра 1931. године у селу Ровцима, општина Беране. Основну школу завршио је у мјесту рођења, а гимназију у Беранама. Историјске науке је дипломирао на Филозофском факултету у Београду, 1954. године. После завршетка студија радио је као професор Гимназије у Беранама, а од 1960. до 1962. био је на постдипломским студијама на Филозофском факултету у Београду, гдје је постао први магистар историјских наука. На истом факултету је стекао и докторат наука.

Од 1962. до 1972. био је директор Гимназије у Беранама, када је прешао у Подгорицу и до 1978. радио као руководилац Сектора за

просвјету и културу у Републичком заводу за међународну научну, културно-просвјетну и техничку сарадњу. Истовремено је у звању професора више школе предавао историју народа Југославије на Педагошкој академији у Никшићу.

Када су отворене четворогодишње студије историје на Филозофском факултету у Никшићу (1981), изабран је за ванредног, а 1986. године за редовног професора за предмете историја народа Југославије и увод у историју са основама помоћних историјских наука. Шеф је катедре за историју јужнословенских народа у новом вијеку.

Био је посланик Скупштине СР Црне Горе (1963-1969) и члан Републичке и Савезне конференције ССРН. Од 1975. до 1979. године био је председник Друштва историчара Црне Горе, а од 1985. до 1989. председник Савеза историчара Југославије. Биран је за члана Педагошког савјета Црне Горе, члана Жирија за Тринаестојулску награду, члана Југословенског форума за људска права, члана Југословенског националног комитета за историјске науке Филозофског факултета Универзитета Црне Горе, члана комисија за наставу историје за основну школу и средње школе, универзитетских комисија, председника Удружења универзитетских наставника и других научних радника и секретара Одбора за историјске науке ЦАНУ. Члан је више међуакадемских комисија и бројних других стручно-научних тела.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 1991, а за редовног 1996. године.

Од 1993. до 1997. године био је секретар Одјељења друштвених наука и уметности. У октобру 1994. године поново је изабран за председника Савеза историчара СР Југославије.

За успешне резултате у науци више пута је награђиван и одликован и добитник је награда “21. јул”, “17. јули” и “30. септембар”.

Учествовао је у нашој земљи на више од осамдесет симпозијума и других научних скупова, као и на неколико међународних скупова и конгреса. Био је организатор Деветог и Десетог конгреса историчара Југославије, на којима је поднео уводне реферате.

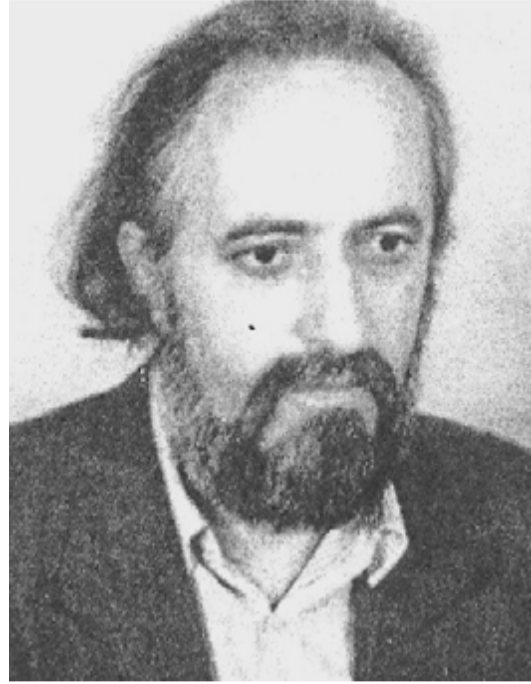
Објавио је пет књига: “Ослободилачки покрет у Доњим Васојевићима 1861. и 1862. и њего одјек у Санцаку”, Врање, 1982, стр. 129; “Васојевићи од помена до 1860. године”, Београд, Народна књига, 1986, стр. 620; “Увод у историју са основама помоћних историјских наука”, НИО “Универзитетска ријеч”, Титоград, 1988, стр. 328; “Васојевићи у устанцима 1860-1878. године”, Побједа, Подгорица, 1992, стр. 797; “Карађорђевићи из Васојевића, Сагласност историјских извора и народног предања о поријеклу Карађорђевића”, Андријевица, ИП “Ступови”, 1996, затим 148 обимнијих научних студија, чланака, расправа и прилога из историје Црне Горе и српског народа уопште и око 420 стручних текстова, приказа, рецензија, полемичких написа и интервјуа.

Уредник је или члан више часописа.

Од 1997. године потпредседник је Црногорске академије наука и умјетности, Комисије за међународну сарадњу ЦАНУ.

Председник је Научног вијећа Историјског института Црне Горе. Академија природних наука Русије изабрала га је за свог иностраног члана.

Говори руски, а служи се и других словенским језицима и француским.

Ратко Делетић

Рођен је 1947. године у Градишници код Андријевице. Основну школу је учио у родном мјесту и Андријевици, а гимназију у Беранама. Студирао је на Филозофском факултету у Приштини на Групи за српски језик и књижевност. Дипломирао је 1975. године.

Још као студент почео је да се бави новинарством. Један је оснивача студентског листа “Нови свет” (1969), у којем је радио као један од уредника све до 1972. године, када је смијењен са читавом

редакцијом и када су му Оштински комитет Савеза комуниста Приштине и Покрајински Комитет СК забранили да се бави новинарством и да објављује књижевне текстове на Косову и у Метохији. Исте године, у јануару, прешао је у Никшић, гдје се бави новинарством: сарађивао је у “Никшићким новинама” и “Побједи” и био стални новинар “Универзитетске ријечи”.

Од 1976. новинар је листа Агрокомбината “13. јул” у Подгорици, а од 1985. године био је новинар “Побједе”.

Сада је уредник у редакцији књижевног гласила “Запис” у Подгорици. Био је секретар Удружења књижевника Црне Горе од 1983. до 1985, када је поднио оставку на ту дужност.

Био је уредник поезије у издавачкој кући “Обод” на Цетињу (1986-1998). Главни је и одговорни уредник издавачке куће “Ступови” у Андријевици.

Књижевним радом се почео бавити још као гимназијалац. Пише поезију, књижевну критику, есејистику и путописе. Објавио је књиге поезије *Светобол* (1969), *Додир љета*, са Даринком Јеврић и Браниславом Тодићем (1970), *Топлина бола* (1974), *Што не јави* (1975), *Још трају небеса* (1976), *Злоречица* (1981), *Друго доба* (1981), *Лице земље* (1982), *НИје час* (1989), *Горчине* (1989), *Елегија времена* (1989), *Избјегличке студије* (1998), *Црна кућа* (1994), *Небески знаци* (1994), *Тамни откоси* (1999) и *Чиста ноћ* (1999). Избори: *Усамљена земља* (1995), *Велика зима* (1996, друго издање 1997). Путописи: *Комови камена књига* (1984), *Комови летопис времена* (1995), *Небеско огледало* (1998). Есеји: *Бино искри као дјевојачко око* (1981), *Говор времена* (1986), *Игуман Мојсије Зечевић* (1992), *Игуман Мојсије Зечевић и Игуман Стефан* (друго допуњено издање, 1996), *Живот и књижевни пут Радована Вуковића* (1993), *Миросла Ђуровић—пјесник нашег доба* (1994), *Миленко Ратковић—живот и књижевни пут* (1997), *Манастир свете Тројице (Брезојевица код Плава, 1997)*. Антологије: *Најмлађа српска поезија Косова* (1971), *Модро око маслине* (1990), *Вила вилу преко Кома звала* (народне пјесме о Комовима, 1996). Приредио је више издања наших познатих стваралаца и сачинио више избора.

Добитник је награда за стваралаштво: “Блажо Шћепановић” (1989), “Ристо Ратковић” (19780), “Лазар Вучковић” (1970), “Универзитетска ријеч” (1975), “Корен” (1991), “Кондир косовке девојке” (1992), “Глигорије Елезовић” (1994), Општинска награда Андријевице “17. јул” (1995), награда “Ступови” (1997), “Марко Миљанов” (1999). За есејистику: “Блажо Шћепановић” (1989), “Одзиви” (1976), награда на Сајму књига православних земаља у Пећи (1996) за књигу Игуман Мојсије Зечевић као Игуман Стефан и награда традиционалног сабора “Комови” за књигу Комови летопис времена (1996). Стихови су му превођени на руски, француски, енглески, турски, македонски, јерменски и мађарски језик. Заступљен је у неколико антологија поезије.

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

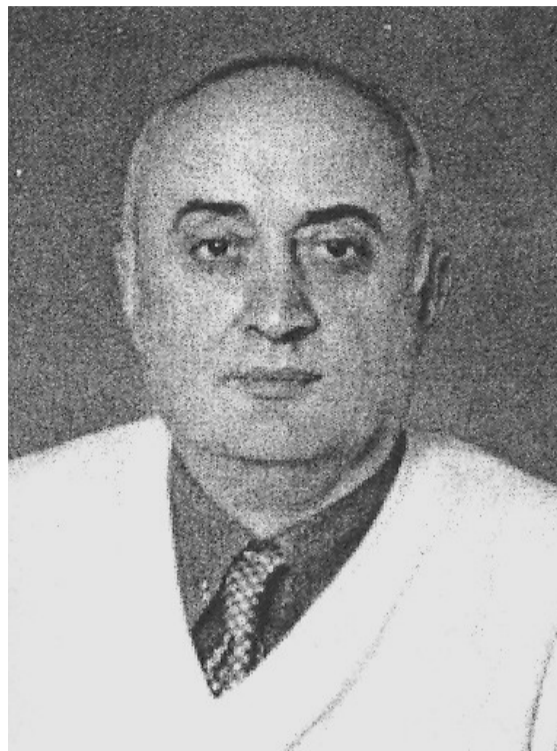

Штепан Драговић

Рођен је 28. 10. 1942. године у Ђулићима код Андријевице. Основну школу је похађао у Ђулићима и Андријевици, а гимназију у Врбасу и Беранама. Економски факултет је завршио 1966. године у Београду.

После завршене војне обавезе заплио се у Електродистрибуцији Беране, где је радио као директор економско-финансијског сектора. (пет година). После је прешао у Агрополимље (колектив са 700 радника) за генералног директора где је остао 12 година. Године 1985. постао је секретар за привреду и финансије у Скупштини општине Беране, а 1989. године је прешао у предузеће "Воћар" из Београда за директора представништва за Црну Гору. Упоредо је радио у Комисији

за организовање и конституисање поново фирмиране Општине Андријевица (по одлуци Скупштине Републике Црне Горе). Био је први предсједник СО Андријевица, на чијем челу је провео два мандата. Године 1996. биран је за посланика у Скупштини Црне Горе (листа ДПС). На парламентарним изборима 1997. године поново је биран за посланика, али овог пута, због познатих разлога разлаза у партији, на листи Социјалистичке народне партије Црне Горе. Поред ове функције, предсједник је Општинског одобра СНП-а Андријевице и члан Извршног одбора Социјалистичке народне партије Црне Горе. Лично он или организације којима је руководио добијали су више савезних, републичких и општинских признања. Године 1997. проглашен је за ЈУ-меанцера и почасног члана Предсједништва Удружења Васојевића. Ожењен је и има два сина и двије кћери.

Др Мирослав Дедовић

Рођен је у Новом Саду 3. јуна 1949. године од оца Владимира и мајке Стане Борчић Црне, Личанке, Српкиње.

Основну школу започео је у Славонској Пожеги 1956. године, а завршио у Добоју, 1964. године као ђак генерације. Реалну гимназију започео је 1964. године у Бања Луци, а завршио је 1968. са најбољим матурским радом у генерацији у Шестој београдској гимназији. Медицински факултет у Београду завршио је 1975. године и стекао звање доктор медицине.

Приправнички стаж обавио је у КБЦ Др Драгиша Мишовић, у КБЦ Земун и на клиникама

Медицинског факултета у Београду. Године 1985. завршио је специјализацију из педијатрије на Институту за мајку и дете у Београду.

Усавршавао се у струци на Rose Maternity Hospital на Кембриџу (1984) и на Children Memorial Hospital на Чикашком универзитету (1985). Године 1986. уписао се на ужу специјализацију из неонатологије, а 1998. на постдипломске студије у Београду. Ради у Дому здравља Нови Београд. Објавио је више од 40 научних радова из области педијатрије. Изабран је у Европску академију педијатара—Progeria Family Circle (6. 10. 1998.). Члан је експертског тима УНИЦЕФ-а за педијатрију. Отац је двоје деце: кћерке Мирославе и сина Владимира.

Траже да Коштуница отвори конзулат у Васојевићима

Удружење Васојевића "Васо" јуче је упутило захтјев предсједнику Владе Србије Војиславу Коштуници за отварање конзуларног представништва Републике Србије у Андријевици или Беранама. Захтјев образлажу чињеницом да на територији Васојевића живи око 80 одсто Срба а преко 32.000 становника.

- Знатно већи број Васојевића живи и ради у Србији. Зато од Вас тражимо да отворите конзулат у Андријевици или Беранама. За нас је неразумљива изјава министра иностраних послова Србије Вука Драшковића да ће Србија отворити конзулат на Цетињу гдје живи једва један одсто Срба. Сматрамо да је то преседан, јер у сјеверном већем дијелу Републике Црне Горе, живи пола становништва, које има блиске односе са родбином и својом браћом у Србији—каже се између осталог у писму Зорана Лакушића, предсједника Управног одбора Удружења Васојевића "Васо" упућеном српском премијеру Војиславу Коштуници. Додаје се да би "то истовремено смањило и политичке тензије изазване референдумом и жељом грађана Васојевића да се селе са својих огњишта у Србију, јер не желе да буду грађани другог реда иако су конститутивни и државотворни народ у Црној Гори.

Објашњава се да се за овакава захтјев упориште налази у Декларацији о статусу Васојевића у Црној Гори донесеној на Аранђеловдан 2005. године.

- Надамо се да ће Влада Србије наћи разумјевање за захтјев грађана са подручја Васојевића и за њихову вјековну тежњу да живе братски са својом браћом у Србији. Васојевићи су били и остали вјековни мост између двије старе државе Србије и Црне Горе—закључује се у саопштењу Удружења Васојевића "Васо".

М.Б.

Зоран Лакушић, предсједник Управног одбора Удружења Васојевића "Васо"

Васојевићи траже аутономију

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

Проф. др Владислав Ђолевић

Рођен је 1941. године у Беранама, где је завршио основну школу и гимназију са одличним успехом. На Економском факултету у Београду дипломирао је 1965. године, на одсеку Опште економије («Мере стабилизационе економске политике у новијој економској литератури»), са оценом 10 (десет).

Године 1973. завршио је на Економском факултету и последипломске студије, одбранивши магистарски рад «Проблеми екстраполације временских серија у економским анализама», на курсу Проблеми привредног развоја.

Докторирао је 1980. године, одбранивши докторску дисертацију са тезом: «Дијагностички модели за краткорочно предвиђање продаје». По завршеним студијама др Владислав Ђолевић је изабран за асистента на предмету Развој економске мисли, да би после две године, прешао за асистента на предмет Статистика I, односно Основи статистичке анализе. Школске 1974-75. године учествује у извођењу наставе из предмета Пословна статистика и на последипломским студијама. Године 1981. године, изабран је, а 25. маја 1986. године реизабран за доцента за предмет Пословна статистика. За ванредног професора на истом предмету, изабран је 30. јуна 1987. године, и исте године, ступањем новог Наставног плана Економског факултета, Владислав Ђолевић је интерним конкурсом биран за предмет Економска статистика на коме је успешно изводио наставу у последњих пет година. Крајем 1992. године поново је биран за ванредног професора на истом предмету. Од избора у звање доцента Владислав Ђолевић је обављао све наставне активности на предмету Пословна статистика на факултету у Београду и на одељењима у Шапцу и Титовом Ужицу, а исто тако и на предмету Економска статистика. У току свог рада на факултету др Владислав Ђолевић је био ментор и члан Комисије за одбрану великог броја дипломских радова (више од 100 студената одбранило је дипломски рад), ментор и члан Комисије за оцену и одбрану магистарских теза и члан комисије за одбрану докторских дисертација. Учествовао је активно на великом броју саветовања, семинара и стручних расправа у области економије и статистике. Упоредо са радом на факултету, Ђолевић од 1974. године изводи наставу из Статистике на Вишој туристичкој школи, а од 1989. године и на Шумарском факултету у Београду. Члан је Статистичког друштва Србије. У свом научном и наставном раду поред матерњег језика, служи се енглеским и немачким језиком. Др Владислав Ђолевић је објавио велики број радова и уџбеника од којих издвајамо: Дијагностички модели за краткорочно предвиђање продаје, докторска дисертација, 1980.; Збирка задатака из Статистике I, Економски факултет, коаутор, 1977.; Збирка задатака из Основе статистичке анализе, Економски факултет, коаутор, 1977.; Подобности и ограничења неких метода за предвиђање тражње, Пласман и тржиште, 1976.; Концепт и критеријуми сегментације тржишта, Пласман и тржиште, 1976.; Краткорочне пројекције на бази познавања сезонских варијација, реферат на симпозијуму «Квантитативни методи у истраживању тржишта», објављен у истоименој публикацији, Сарајево, 1973.; Пословна статистика, уџбеник, Економски факултет, 1983.; Статистика туризма, приручник са збирком задатака, коаутор, Економски факултет и Виша туристичка школа, 1981.; Неопходност категоризације потрошача при избору адекватне маркетинг стратегије, Нова трговина, 1985.; Неки аспекти статистичке оцене тражње у поступку одлучивања, Пласман и тржиште, 1986.; Потребне привреде за дипломанираним економистима, NICEF, 1984.; Могућности ефикаснијег функционисања београдске привреде, NICEF, 1987.; Економска енциклопедија, 12 одредница, Савремена администрација, 1985.; Примењена статистика, уџбеник за Вишу туристичку школу, Тимекс, 1991.; Економска статистика, уџбеник, коаутор, Економски факултет, 1990, 1991.; Животни циклус производа као инструмент тржишне политике, Нова трговина, 1988.; Економска енциклопедија, 12 одредница, Савремена администрација; Примењена статистика, уџбеник – друго допуњено издање, Научна књига, 1993.; Могућности практичне примене неких метода за краткорочно предвиђање тражње, Пословна политика, 1993.; Методологија мерења обима и искоришћења индустријских капацитета на нивоу предузећа, чланак; Макроекономски приступ у анализи индустријских капацитета, монографија

На основу радова др Ђолевића може се закључити да је његова научно-стручна и истраживачка делатност усмерена ка изучавању познатих и тражењу нових метода економско-статистичке анализе и њихове примене у решавању конкретних питања савремене привредне праксе.

Проф. др Томислав Зечевић

Родио се 10. новембра 1930. године у Беловишту, Гостивар, Македонија, где су му родитељи, отац Милорад из Виницке и мајка Милица, рођена Михајловић из Ужица, били учитељи. Основну школу (4 разреда) завршио је у Охриду, првих шест разреда гимназије завршио је у Чачку, седми разред у Беранама и осми разред са матуром поново у Чачку. Школске 1949/50. уписује се на математичку групу Природно-математичког факултета у Београду. Дипломирао је јуна 1953. године и после одлуке војног рока, запошљава се у Чачанској гимназији као професор математике. Професорски испит полаже 1958. године. Фебруара 1959. године, прелази

на Економски факултет у Београду за асистента на предмету Математика за економисте, а касније и на Теоријској статистици. Магистарске студије из области Операционих истраживања завршава магистарском одбраном 1962. године и тако постаје први магистар статистике. Докторску дисертацију из области Математичке статистике, одбранио је јула 1967. године и први стекао титулу доктора статистичких наука. Од 1963. до 1968. године ради у Институту «Кирило Савић». За доцента на предмету Теоријска статистика на Економском факултету у Београду, изабран је 1968. године са сталним радним односом, при чему остаје као сарадник Института за економику саобраћаја. На Економском факултету добија звање ванредног професора (1974.) и редовног професора (1980.), а на Институту сва научно-истраживачка звања, од стручног сарадника до научног саветника. У пензију одлази 1996. године као професор Економског факултета. Поред наставе на свом матичном факултету, помагао је на редовној и последипломској настави на многим факултетима у Југославији: Економским факултетима у Нишу, Прилепу, Скопљу, Крагујевцу, на Машинском факултету у Сарајеву, Поморско-саобраћајном у Риједи, Рударско-металуршком у Београду, Југословенском институту за економска истраживања, Факултету за интернационални менаџмент, ИФАМ-у Европског универзитета. На овим факултетима и матичном, поставио је и изводио наставу из следећих дисциплина: Математике I и II, Теоријске статистике, Статистике I и II, Операционих истраживања, Анализе варијансе, Теорије узорака, Планирања експеримената, Статистичког моделирања, Квантитативних техника, Бизнис статистике, Модела одлучивања, Стохастичких процеса, Линеарног програмирања, Математичког програмирања, Статистике вишедимензионалне случајне променљиве и др. Значајан део наставе и педагошке активности др Зечевић је посветио раду са кандидатима за дипломске, магистарске и докторске тезе. Био је ментор у 12 магистарских радова и 23 докторске дисертације, од којих 18 из области статистичких наука, 2 из економских наука и 3 из техничких наука. Опус његових радова је импозантан. У преко 140 наслова налазе се књиге, уџбеници, чланци, реферати, пројекти и др. Тако се у структури јавља преко 20 књига, уџбеника, монографија, 75 чланака и радова у часописима и публикацијама, преко 25 реферата на конгресима, симпозијумима. Томислав Зечевић је руководио и учествовао у изради 23 пројекта и студија у области економских истраживања, посебно у проблемима сложених саобраћајних система. Био је шеф Катедре за статистику и математику на Економском факултету у два наврата, председник Савета Економског факултета, председник Научног већа Института ЦИП, председник Стручног већа за економске, статистичке, правно-економске, агро-економске и демографске науке Универзитета у Београду, члан многих стручних и научних друштава, а сада је главни и одговорни уредник часописа «Статистичка ревија». Добијао је Повеље од стручних и научних друштава. Управо те метафоре и веома често духовите опаске које погађају у саму суштину, дају статистици пуноћу, а слушаоцу или саговорнику јасноћу представе која не може просто да се замени формалним језиком. У статистици професор Зечевић није само научник, он је и уметник дубоке интуиције и сликовитог израза». Томислав Зечевић је био у прилици да више пута говори на многим скуповима. Вероватно ће хроничари о статистичарима у другој половини 20-ог века више простора посветити његовим активностима. Ипак, његова беседа поводом примања Повеље од Програмског одбора СУМПОИС-а садржи и поуке и поруке. Вреди истаћи једну од његових порука: «...»У скупу речи (смисао, рад, стваралаштво, живот), или пак у толико пута лепо сложеним речима у мисли «у раду и стваралаштву лежи смисао живота», човек би морао бар једанпут да досегне до немогућег, коме тежи још од првих дана дубоког сазнања снаге БУКВАРА, те прве књиге која остаје за сва времена у нама као стални покретач и извор духа, снаге, знања, моћи, енергије».

Почасно предсједништво Удружења Васојевића (по азбучном реду)

Проф. др Миодраг Зечевић

Проф. др Миодраг Зечевић је рођен 1. маја 1939. године у Виношкој, општина Беране, од оца Милисаве и мајке Лепосаве (рођене Раичевић). Гимназију је завршио у Беранама 1957. године. Завршио је Економски факултет у Београду 1961. године и постдипломске студије «Међународни економски односи» на истом факултету (1964) са магистарском тезом «Европска економска заједница са посебним освртом на сарадњу са Југославијом». Докторирао је на Економском факултету у Београду, на тему «Економска ефективност инвестиција» (1972. године).

Ожењен је супругом Николином, дипломирани правник и има сина Слободана, дипл. правник, магистар и доктор правних наука, редовни професор на Европском универзитету, Београд и кћерку Наташу, дипл. правник и магистар правних наука (Правни факултет, магистратура на Сорбони, Париз).

1961-1965: Југословенска банка за спољну трговину, Београд (кредитни и девизни послови);

1966-1968: Удружена Београдска банка, Београд, директор сектора кредита; 1968-1972: Удружена Београдска банка, Београд, помоћник генералног директора Банке;

1972-1976: директор Београдске банке, Париз, са делокругом активности: Француска, Италија, земље Бенелукса, Швајцарска и Шпанија;

1976-1978: Народна банка Југославије, Београд, генерални директор;

1978-1986: Удружена Београдска банка, Београд, потпредседник;

1986-1997: Француско-југословенска банка, Париз, генерални директор;

1997-2001: Југословенска банка за међународну економску сарадњу, а.д. Београд, председник Банке

2001-2005. редовни професор и председник Савета Европског универзитета, Београд

У периоду од 1966. до 1999. године учесник је, као члан, бројних југословенских делегација и заседања мешовитих комитета са развијеним земљама, источноевропским земљама и земљама у развоју. Са Светском банком, Међународном банком за финансирање привредног развоја, Лондон и другим међународним финансијским организацијама. У протеклом периоду, одржавао је и развијао сарадњу нарочито са пословним банкама развијених земаља, земаља у развоју и банкама источноевропских земаља.

1964-1986: као професор је држао предавања на Вишој економској школи и постдипломским студијама на економским факултетима у Београду, Суботици, Риједи, Сарајеву, Скопљу и на Правном факултету у Београду из области спољне трговине, међународних економских односа и банкарства; 1986-1997: по позиву је држао предавања на Економском факултету на Сорбони у Паризу;

1978-1988: експерт Организације Уједињених нација за индустријски развој (UNIDO) у Бечу;

1978-1986: члан Председништва Међународне трговинске коморе, Париз

1979-1986: члан Научно-истраживачког савета Народне банке Југославије и Научно-истраживачког савета Удружења банака Југославије у Београду;

1978-1986: члан Управног одбора Удружења банака Југославије;

1998-2001: члан Председништва Научног друштва економиста Југославије;

1999-2001: председник Управног одбора Универзитетске дечје клинике, Београд.

2001-2007: председник Савета и редовни професор Европског универзитета, Београд (на овој дужности се и сада налази)

Носилац је бројних одликовања, од којих су најзначајнија: Орден Републике (СФРЈ) и Витез легије части (француско одликовање) и члан Асоцијације носилаца Легије части Француске. Резервни је капетан прве класе.

Говори француски, енглески и руски језик.

Објавио је осам књига из области спољне трговине, међународних економских односа, инвестиција и банкарства и преко 300 научних радова.

Проф. Др Момчило Зечевић

Рођен је 21. 01. 1935. године у Билећи (отац Батрић, правник, мајка Милена, Лутовац, домаћица).

Основну школу учио је у Крагујевцу, гимназију у Крагујевцу, Билећи и Беранама, гдје је матурирао 1953. године.

Дипломирао је историју на Филозофском факултету у Београду, и магистрирао 1962. године.

Био је стипендиста Владе Србије за постдипломске студије.

Од 1959. године ради у Институту за изучавање радничког покрета, затим од 1964. у Одељењу за историјске науке Института друштвених наука у Београду, гдје је биран за асистента и научног сарадника. У Институту за савремену историју у Београду ради од 1969. године.

Докторску дисертацију “Словенска људска странка и југословенско уједињење 1917-1921. од мајске декларације до Видовданског устава” одбранио је на Филозофском факултету у Љубљани 1972.

У Институту за савремену историју изабран је за научног савјетника 1985, а у звање редовног професора на Филозофском факултету у Новом Саду изабран је 1989. године.

Рад на лексикографији иу енциклопедистици започео је са припремом пројекта енциклопедијског приручника “Раднички и национално ослободилачки покрети” (Београд, 1968).

Од 1975. до 1991. био је секретар-уредник Редакције за Србију другог издања “Енциклопедије Југославије” (књ. I-IV).

За научног секретара пројекта “Српске енциклопедије именован је од стране САНУ 1996. године.

Као истраживач и предавач више пута је боравио у иностранству (Аустрија, САД, Канада, Русија, Француска, Енглеска, Чешка, Словачка, Пољска и др.).

Радио је у архивама Париза, Беча, Лондона, Вашингтона, Питсбурга, Минеаполиса, Торонта, Прага и Варшаве.

Од 1996. године је главни и одговорни уредник Југословенског историјског часописа, органа Савеза историчара Југославије.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 1996.

За монографију *На историјској прекретници* добио је 1986. године словеначку награду Фонда “Борис Кидрич”.

Бави се историјом стварања и развика Југословенске државе и друштва.

Посебно изучава улогу и положај Словенаца у Југославији 1918-1941. године. Као аутор и коаутор објавио је седам монографских издања (књига, као и преко двеста чланака и других прилога у периодици и штампи.

Има сина Батрића, сликар, живи у Лондону и кћерку Ану, дипломрани хемичар.

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

Величко Зечевић

Величко Зечевић је рођен 13. априла 1935. године у селу Веницка, код Берана, од оца Милисаве и мајке Лепосаве, рођене Раичевић.

Основну и осмогодишњу школу завршио је у Веничкој и Беранама, а средњу електротехничку школу у Београду.

По завршетку средње школе одмах се запошљава и уписује Електротехнички факултет.

Радећи у великој фирми ПТТ имао је одговорна радна места и упоредо студирао Електротехнички факултет и Факултет организационих наука.

Дипломирао је на Факултету организационих наука и стекао звање дипломирани инжењер организационих наука.

Био је на радном месту одговоран, похваљиван и награђиван, било да је радио као пројектант, шеф радне јединице, шеф унутрашње контроле, директор организације удруженог рада ПТТ и на другим радним местима. Дао је пуни допринос развоју ПТТ система Београда и Србије. У складу са законским прописима отишао је у пуну пензију 1998. године. Наставио је са радом на Институту за интернационални менаџмент, а касније на Институту за амерички бизнис—МБА универзитету. Члан је Савета Европског универзитета.

За свој рад добио је бројне награде и признања.

У свом животу и раду мото му је афирмација породице, како уже, тако и шире и зато је заједно са најстаријим братом Ђоком дао пун допринос школовању и запошљавању како уже, тако и шире породице, братства и других.

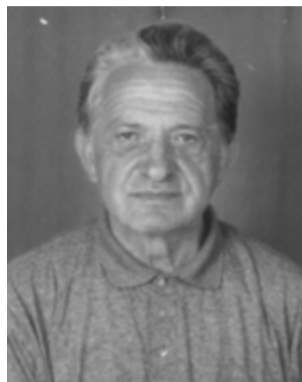
Са завичајем су га стално везивале, не само успомене, него и непосредно посећивање. Бринуо је о родитељима, тако да су доживели дубоку старост: мајка 75 година, а отац 80 година.

Своју личну породицу је усмеравао, васпитавао и васпитава у складу са патријархалним нормама и стално их подстицао да се школују и образују.

Има двоје деце: ћерку Драгану, која је доктор наука и сина Драгана, дипломираног интернационалног менаџера.

Драгана је удата за Александра Малића, дипл. грађевинског инжењера и има ћерку и сина. Запослена је у Библиотеци града Београда.

Син Драган је ожењен Сањом и имају два сина. Запослен је на Београдском сајму и један је од директора.

Проф. Др Милован Зечевић

Проф. др сци мед Милован Зечевић рођен је 17. марта 1935. године у Матешеву, општина Колашин, Црна Гора, од оца Вучића и мајке Благе рођене Ивановић. Основну школу је завршио у Матешеву, а ниже разреде гимназије у Колашину. Више разреде гимназије завршио је у Пећи, где је матурирао 1955. године, а Медицински факултет у Београду, гдје је и специјализирао хирургију ортопедије и трауматологије и докторирао на Медицинском факултету.

По завршетку војне обавезе запослио се у Здравственој станици «Филип Кљајић» у Крагујевцу. Године 1969. започео је специјализацију из ортопедије и исту завршио у Београду 1973. године. Педагошки рад је започео као наставник хирургије у Медицинској школи у Крагујевцу. На Медицинском факултету у Крагујевцу ради од његовог оснивања, прво као сарадник, а потом као активни наставник. Од 1979. до 1985. године ради као руководилац истраживачког пројекта «Профилактика и лечење сколиозе на подручју Шумадије и Поморавља». Ово је један од првих пројеката ове врсте у нашој земљи и «представља велики допринос савременом третману ове сложене патологије, не само на Региону, већ у целој земљи» (доцент проф. П. Симић). Докторску дисертацију под насловом «Рана дијагностика, учесталост и неке карактеристике сколиозе на подручју Шумадије и Поморавља» одбранио је 1985. године у Београду. Дисертација «на врло рационалан и за наше услове нов начин решава питање ране дијагностике и профилаксе сколиозе. Резултати ове студије користе се не само у Региону, него и знатно шире у нашој земљи». Професор Зечевић је аутор 63 стручна и научна рада и једне монографије. Звање доцента на Медицинском факултету у Крагујевцу добио је 1. септембра 1987. године. У периоду, од 1980-1981. године, формирао је Саветовалиште за сколиозе деце и омладине у КБЦ-у у Крагујевцу које успешно ради на откривању и лечењу деформитета кичменог стуба. Резултат његовог дугогодишњег рада је симбиоза између клиничког рада, базичне науке и едукације младих колега у области ортопедије и трауматологије. Ментор је већег броја магистарских и докторских студија. Редовни је професор Медицинског факултета у Крагујевцу и директор Центра за ортопедију и трауматологију КБЦ-а у Крагујевцу. Дугогодишњи је члан председништва Удружења ортопеда и трауматолога Југославије. Носилац је бројних признања, похвала и награда, међу којима и златне медаље СФРЈ. Публиковао је око 70 стручних и научних радова. Руководилац је два истраживачка пројекта из области медицине. Службовао је у Колашину (Болница "Мићо Зечевић", двије године), потом у здравственој установи "Филип Кљајић" (Крагујевац) као лекар и руководилац, гдје је дао огроман допринос на развоју и унапређењу те установе. Затим са службом прелази у КБЦ- Крагујевац, гдје је био директор Службе за ортопедију и трауматологију. На факултету је напредовао и редовни је професор.

Веницка

Почасно предсједништво Удружења Васојевића (по азбучном реду)

Проф. Др Радоња Зековић

Основну школу и гимназију завршио је у Бијелом Пољу 1962. године.

Медицински факултет Универзитета у Београду завршио је 1968. године.

Приправнички стаж обавио је у Медицинском центру у Бијелом Пољу, гдје је радио и као лекар опште праксе.

Године 1972, почиње, а 1975. године, завршава специјализацију из Ортопедије са трауматологијом на Медицинском факултету у Београду.

По завршетку специјализације формирао је одељење за ортопедију и трауматологију у Медицинском центру у Бијелом Пољу, чији

је начелник био више од 15 година.

На конгресима, симпозијумима и саборима лекара, објавио је преко 40 радова из области ортопедије и трауматологије.

Од стране Републичког комитета за рад, здравство, борачко-инвалидска питања и социјалну заштиту СР Црне Горе добио је 1985. године звање примаријуса.

На Медицинском факултету Универзитета у Београду 19. маја 1986. године одбранио је докторску дисертацију под називом: «Лумбалне спиналне стенозе, њихов клинички значај и лијечење».

Написао је и објавио је књигу: Лумбалне спиналне стенозе, у издање НИО Универзитетска ријеч из Никшића, 1988. године, чији су рецензенти проф. др сци мед Петар Симић и проф. др сци мед Никола Секуловић.

Од 1993. године, визитинг је професор на Медицинском факултету у Крагујевцу, а од 1994. године је одређен за ментора специјалистичког стажа из ортопедије на Медицинском факултету у Београду.

Од 1996. године у сталном је радном односу у КБЦ «Звездара», гдје је начелник Института за ортопедију и трауматологију.

За ванредног професора Опште хирургије на Стоматолошком факултету Универзитета у Београду изабран је 2000. године.

Капетан је прве класе Војске Југославије.

Као добровољац учесник је рата, у саставу ЈНА, 1991. године на херцеговачком ратишту и одликован је Орденом заслуга за народ са сребрном звијездом.

Ожењен је супругом Дубравком, по занимању дипломирани правник са којом има троје дјеце, синове Миљана и Душана и ћерку Марију.

Миљан Зечевић, заменик предсједника и главни и одговорни уредник "Гласа Васојевића"

Рођен је 15. јуна 1940. године у Матешеву (као девето дијете, од оца Вучића и мајке Благе, рођене Ивановић). Основну школу учио је у родном мјесту и Колашину, а гимназију у Пећи и Бијелом Пољу.

На Пољопривредном факултету у Београду стекао је звање инжењера агрономије.

Као гимназијалац, а посебно као студент, био је активиста и учесник многих радних акција на републичком

и савезном нивоу.

Заволио се у Општој студентској установи у Београду. Уз рад је завршио Факултет организационих наука и стекао звање дипломираног инжењера организационих наука.

Од почетка радног вијека ради у Студентском центру Београд: био је референт за студентска питања, управник домова "Иво Лола Рибар" и "Вера Благојевић", директор ООУР-а и в.д. генералног директора Студентског центра Београд.

Обављао је низ друштвенополитичких дужности, како у радној организацији тако и ван ње. Сада је члан многих комисија и одбора, од којих наводимо само неке: заменик предсједника Удружења Васојевића, потпредсједник Југословенског покрета Црногораца, члан Извршног одбора Црногорског сабора српске слоге, члан Предсједништва ватерполо клуба "Београд" и предсједник дисциплинске комисије клуба.

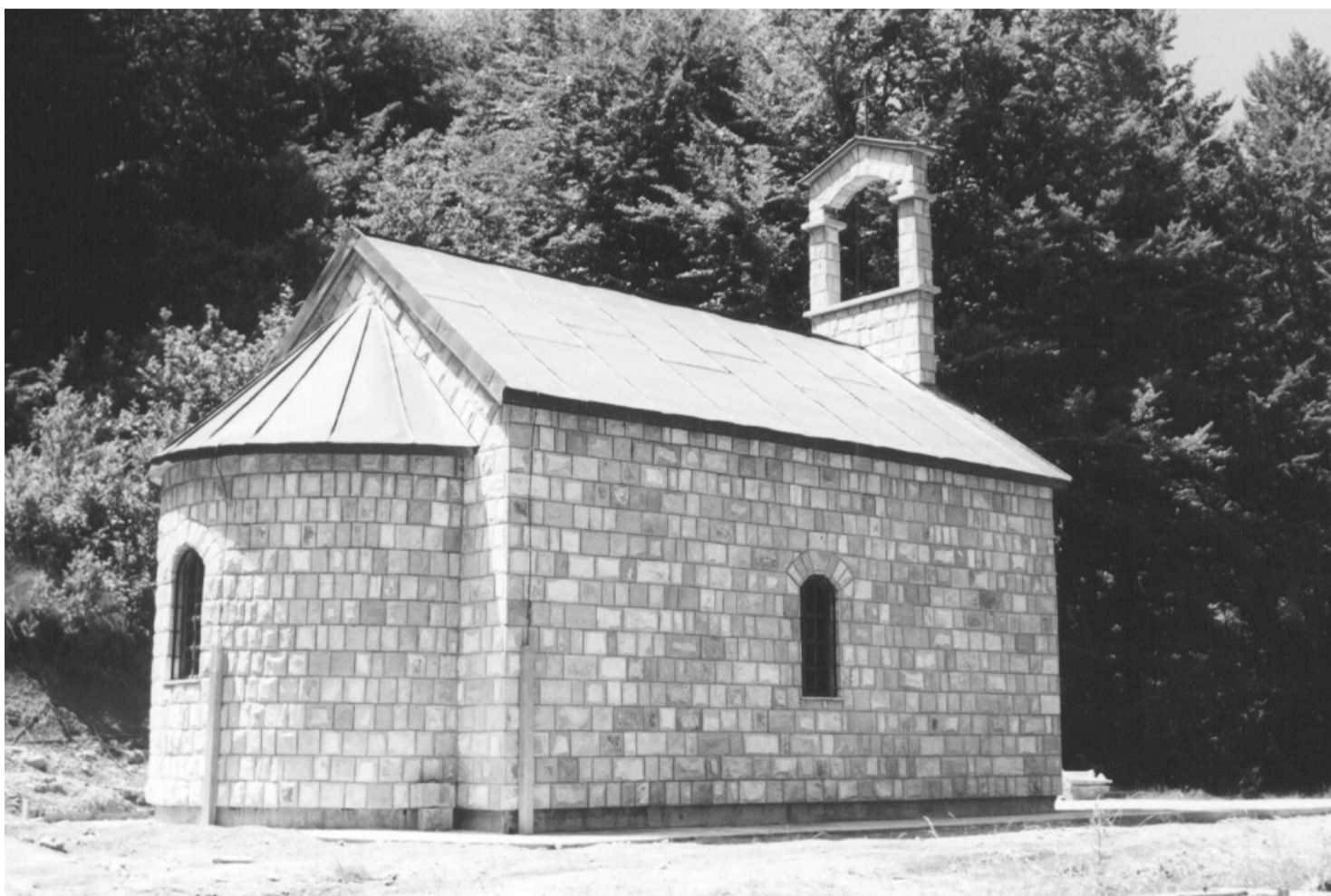
Иницијатор је и један од аутора монографија о Удружењу студенткиња Београдског универзитета и аутор књиге у припреми "Племе Васојевића и братство Зечевића".

Познат је као хуманиста и добротвор. Иницијатор је и главни добротвор изградње цркве у Матешеву.

Као управник и педагог, помогао је и подржао да успешно заврше факултет тридесет генерација студената, а и сада ради на тим пословима.

За свој рад похваљиван је и награђиван - захвалницама, дипломама, плакетима и повељама. Био је кандидат за савезног посланика. Сада ради као управник Студентског дома "Вера Благојевић".

Ожењен је и има сина и кћерку.

Црква на Матешеву

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

**Примаријус
др Божидар Јоксимовић**

Рођен је 7. јануара 1927. године у Пешцима код Берана. Отац му је био учитељ. Основну школу и гимназију завршио је у завичају.

У годинама Другог свјетског рата припадао је напредном Омладинском покрету и био члан СКОЈ-а.

Као седамнаестогодишњак учествовао је у НОР-у, прво у Пратећој чети Команде мјеста у Беранама, затим у Осмој црногорској ударној бригади и најзад у Четвртој црногорској пролетерској бригади, у којој је као борац Прве чете Другог батаљона рањен у лијеву натколеницу на Црном врху на Голији, када је корпус Пека Дапчевића прелазео Ибар.

Као тешки рањеник ношен је на носилима до импровизованог аеродрома у Бојнику близу Лесковца, одакле је са осталим рањеницима, савезничким авионима пребачен у Бари (Италија) на лијечење.

Постао је ратни војни инвалид са 80% инвалидитета. По повратку из Италије одређен је у Трећи батаљон Прве бригаде КНОЈ-а.

Демобилисан је 1946. године и наставио је са похађањем виших разреда Реалне гимназије у Беранама. Уписао се на Медицински факултет у Сарајеву, гдје је учествовао у свим друштвенополитичким акцијама на Факултету и био у најужем омладинском и партијском руководству.

Учествовао је на омладинским радним акцијама савезног значаја Бања Лука-Добој и Аутопут Београд-Загреб, и оба пута био ударник, као и на више локалних радних акција (Илица и др).

Послије дипломирања засновао је радни однос у Општој болници у Беранама и радио као љекар опште медицине. Три године и осам мјесеци провео је у амбуланти села Петњице. Био је начелник Хирушког одјељења Медицинског центра у Беранама.

Из породичних разлога прешао је у Београд, гдје је радио у Дому здравља "Врачар" и на Хирушкој клиници Градске болнице на Звездари, до пензионисања (1. јануара 1990).

Специјализацију из опште хирургије обавио је на Хирушкој клиници ВМА код проф. др Исидора Папа (завршио децембра 1967), док је звање примаријуса стекао 1982. године, такође у Београду.

Више љекара завршило је љекарски и специјалистички стаж под његовим стручним надзором.

Учествовао је на многим конгресима и симпозијумима везаним за хирургију.

За вријеме дугогодишњег рада у Иванграду био је активан друштвенополитички радник и члан СКЈ. Био је предсједник Савјета за здравље СО Иванград, посланик Социјално-здравственог вијећа Скупштине Црне Горе, члан Скупштинског одбора, члан Одбора Црвеног крста, предсједник Комисије за трансфузију крви и дугогодишњи члан Управног одбора и Савјета Медицинског центра у Иванграду.

По доласку у Београд (2. октобра 1972. године) наставио је са друштвенополитичким радом: био је делегат Социјалног осигурања за град Београд (у два мандата) и предсједник Радничког савјета Дома здравља "Врачар".

Оликован је Орденом за храброст.

Миодраг Јоксимовић

Рођен је 1934. године у Бучу. Због избијања рата 1941. године, школовање му је почело са закашњењем, тако да је основну школу завршио као тринаестогодишњак 1947. у Бучу. Затим се уписао у Вишу реалну гимназију у Беранама, гдје је завршио шест разреда.

Из Берана је 1954. отишао у Нови Сад и уписао се у Вишу мешовиту гимназију "Јован Јовановић Змај", гдје је завршио седми и осми разред и велику матуру (1956. године). Исте године се уписао на студије у Загребу.

Студирао је Техничку војну академију (машинство) и завршио је крајем 1959. Након завршених студија произведен је у чин официра и распоређен на службу у Ратној морнарици, гдје је провео двадесет година, службујући у Дубровнику, Сплиту, кратко Шибенику, и Боки Которској. Из Ратне морнарице је 1979, премјештен у Техничко одјељење Команде Прве армије у Београду, а одатле 1983. у Савезни секретаријат за народну одбрану, гдје га је 1991, затекао распад Социјалистичке Федеративне Републике Југославије.

Након тога, односно послвије формирања Савезне Републике Југославије и њене војске, распоређен је на службу у новоформираном Министарству Војске Југославије, гдје је крајем 1993, и дочекао пензију.

По доласку у Београд почео је да се бави научноистраживачким радом, проучавањем разних тема које су се односиле на људе и догађаје области Васојевића.

Објавио је књиге *Народна војска Васојевића (1858 — 1918)*, Андријевица (Ступови), 1997, и *Село Буче са Родословом Јоксимовића (1695 - 1998)*, Београд (САНУ), 1998, и чланке у часописима *Прилог проучавању војне организације на територији Васојевића (1850 -1918)*, Војно историјски гласник број 3, 1986; *Васојевићке бригаде у Првом свјетском рату (1914-1918)*, Војно историјски гласник број 2, 1989; *Васојевићки одред у завршним операцијама црногорске санџачке војске 1915/16. године*, Мојковачка операција 1915-1916, Институт за савремену историју (Београд), Зборник радова са научног скупа одржаног од 10-12. априла 1996. у Подгорици, Подгорица 1997; *Војвода Лакић Војводић као војни стратег*, Војвода Лакић Војводић и његово вријеме, Зборник радова са научног скупа 23. септембра 1996. у Андријевици, Андријевица (Ступови) 1997; *Допринос народне војске Васојевића у ширењу источне границе Црне Горе*, Међународно признање Црне Горе, Зборник радова са научног скупа у Никшићу 11-12. маја 1998, Подгорица 1999 (ЦАНУ Историјски институт Црне Горе и Филозофски факултет Никшић), као и велики број прилога у дневној и периодичној штампи.

Учествовао је са рефератима на научним скуповима: у априлу 1996, у Подгорици на тему "Мојковачка операција 1915-1916", у септембру 1996, у Андријевици, на тему "Војвода Лакић Војводић и његово вријеме" и у мају 1998. године у Никшићу на тему «Међународно признање Црне Горе» (реферати су објављени у одређеним зборницима радова).

Члан је Главног одбора «Црногорског сабора српске слоге» од оснивања (1992), Предсједништва Удружења Васојевића и његовог Издавачког савјета, као и члан Координационог одбора за писање хроника и монографија са простора Васојевића, са сједиштем у Андријевици.

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

Др Драгољуб Кастратовић

Рођен 13. 02. 1951. године у
Трешњеви, Андријевица.

Основну школу завршио у
родном мјесту.

Гимназију је завршио у
Беранама.

1969/70. године уписао је
Медицински факултет у
Београду.

Медицински факултет је завршио 1975. године.

Од 1975. до 1989. године радио је у Беранама.

Од 1989-1992. године радио је у војној болници Мељине.

Од 1992. године до данас ради у Клиничком центру Црне
Горе као хирург, начелник одјељења и директор хируршке
клинике.

Од 1982 године је хирург.

Субспецијализацију из билијарне хирургије завршио је
1987. године у Београду.

Магистар је медицинских наука.

Био је начелник одјељења 10 година и директор хируршке
клинике 4 године.

Носилац је Ордена рада са сребрним зрацима и 17. јулске
награде општине Андријевица.

Проф. Др Милош Кастратовић

Др Милош Кастратовић рођен је 1959. године у
Горажду- Полици код Берана. Основну школу
завршио је у Горажду, а гимназију у Беранама
са одличним успјехом. Након завршене
гимназије 1977/78. године уписао је Економски
факултет у Београду, гдје је на одјеку пословне
економије, група за организацију, смјер
банкарство, дипломирао 1981. године
(просјечна оцјена на студијама 9,14, дипломски
рад одбрањен са оцјеном 10). На Београдском
универзитету уписао је 1983. последипломске
студије и 1987. године одбранио магистарски
рад, а 1991. године докторску дисертацију. Цео
научни и стручни рад др Кастратовића везан је
за финансије. Магистрирао је и докторирао на
финансијској проблематици. Стручну праксу

обавио је у Братислави и Прагу, а свој радни стаж започео у привреди на
финансијским пословима. Потом је радио као савјетник у Одбору за кредитно
монетарни систем, Већа република и покрајина Скупштине СФРЈ и као савјетник за
монетарно кредитни систем, банкарски систем и систем плаћања у Привредној
комори Југославије. Предавао је у свим наставним звањима, а сада је редован
професор за предмете: Финансије и Корпоративне финансије на Европском
универзитету - Факултету за интернационални менаџмент у Београду. На
Факултету за европски бизнис и маркетинг Европског универзитета предаје
предмет: Менаџмент финансија предузећа. Такође предаје на ИФАМ-у –
Француско америчком факултету за менаџмент. Објавио је велики број научних и
стручних радова и излагао на научним и стручним скуповима у земљи и
иностранству. Учествовао је у изради великог броја пројеката (пре свега из
области инвестиција и процене вриједности предузећа), елабората о оцени
производних, економских и финансијских могућности појединих предузећа за
измирење обавеза према повериоцима и финансијских извјештаја који су у
функцији доношења пословних и финансијских одлука предузећа. Такође је
учествовао у изради петогодишњих пројеката Републике Србије. Ожењен је и са
супругом Светланом има двоје дјеце: Александру и Радована. Најзначајније
објављене књиге, које су имале више издања су: Камата и политика каматних стопа
у југословенској робној привреди, Претварање друштвене својине у друге облике
својине, Политика каматних стопа у југословенском друштву и обрачун камата,
Основе финансијског менаџмента, Менаџмент интернационалних финансија,
Менаџмент финансија предузећа, Финансије за менаџере, Корпоративна
финансијска пракса, Системске мере за својинско реструктурирање,
Трансформација друштвене својине у друге облике својине.

Полчка црква; у подножју мјесто Ступ

Почасно предсједништво Удружења Васојевића (по азбучном реду)

**Прим. др
Томислав Малишић**

Рођен је 10. септембра 1938. године у Беранама где је завршио школу и гимназију. 1957. године уписао је студије на Медицинском факултету у Београду, где је дипломирао почетком 1963. године.

Као млад лекар почео је да ради у Ибарским рудницама где је, савладао једну сложену и тешку школу живота и овладао практичним медицинским знањима.

Крајем 1969. године, после пет година рада у Ибарским рудницама прелази у Дом

здравља Младеновац, где четири године ради као лекар специјалиста и начелник Диспанзера за медицину рада. Изласком Диспанзера из састава Дома здравља. 1974. године настаје Завод за медицину рада и рехабилитацију «Селтерс». Да би се омогућио развој и рад Завода било је неопходно обезбедити балнеолошку основу тј. довољне количине лековите минералне воде. Започете су значајне геоистраге и почело бушење једне од најсложенијих бушотина која је са великим напорима финансирана до уговорених 800 метара дубине. Очекиване минералне воде није било, а извођачи су једва дочекали да демонтирају постројење које им само прави губитке, а за наставак рада није се могао наћи нико ко би исфинансирао бар још 50 метара бушења. Тада Др Малишић, са својим помоћником, доноси одлуку да заложе сву своју приватну имовину као гаранцију да ће наставак радова бити плаћен. И после само шест метара, бушаћа сврдла улазе у подземне пећине са невероватном количинама изузетно квалитетне минералне воде «Селтерс» температуре од око 50°C. У експлоатацију се кренуло са око 12 литара у секунди, колико се практично и данас користи.

Почетком 1989. године дошло је до удруживања два завода за рехабилитацију из Београда (из Сокобањске улице) и Завода за рехабилитацију «Врмац» из Прчња код Котора са Заводом «Селтерс». Настао је Институт за рехабилитацију који је убрзо постао наставна база Медицинског факултета у Београду и стручно-методолошки центар за физикалну медицину и рехабилитацију и балнеоклиматологију. Са преко хиљаду постела, више од 700 запослених (110 лекара, од чега преко тридесет са стручним звањем магистра или доктора наука и десетак наставника Медицинског факултета) сврстава се у ред највећих здравствених установа у земљи.

По формирању Института, др Малишић је и даље наставио да обавља послове директора, односно првог човека куће, коју је створио. Институт је изузетно успешно пословао и у најтежим временима. Тако је било све до фебруара 2001. године, до његовог разрешења.

Сада је директор приватне клинике «Ендотоп» у Београду где ће покушати да своју, још увек неисцрпну енергију, усмери у једном сасвим новом правцу прилагођавајући је духу времена и променама које га прате. Са тридесет година старости постао је лекар-специјалиста, а са четрдесет примаријус. На постдипломским студијама усавршио је медицинску рехабилитацију. Био је на стручно-студијским боравцима у Немачкој (Бад Емс, Бад Наухајм), Италији (Милано, Абано-терме).

Присуствовао је и своје радове излагао на више међународних стручних скупова у Мексико-ситију, Каиру, Стокхолму, Даблину, Бечу, Јерусалиму. Објавио је преко 70 стручних и научних радова, а аутор је неколико поглавља у књигама и уџбеницима као и две монографије. Један од највећих стручних послова који још није окончан је «Студија развоја рехабилитације и здравственог туризма Краљевине Јордана». У току је и студија «Програм коришћења природних лековитих фактора Црногорског приморја». Био је члан многобројних стручних и друштвених тела и форума. Између осталог, пре неколико година, био је председник Синдиката здравствених радника Србије.

За свој рад добио је многобројна стручна и друштвена признања.

Добитник је посебног признања повеље “Златни беочуг” за 2006. годину.

Др Мирослав Поповић

Мирослав Поповић, блиски потомак војводе Марка Миљанова рођен је 4. августа 1946. године на Цетињу.

Основно и гимназијско школовање завршио је у Беранама, а Факултет за физичко васпитање у Београду.

Докторску дисертацију одбранио је на Националној академији за спорт у Софији.

Десет година био је, Савезни тренер, као и Савезни тренер репрезентације друге Југославије.

Проглашаван је за најуспешнијег тренера Београда, Србије и Југославије, четири пута биран је за најбољег тренера године у великој спортској породици спортског друштва «Раднички» из Београда и проглашен је за најуспешнијег тренера боксерског клуба «Раднички» свих времена.

Тренирао је боксерске клубове:

«Раднички» Београд,

«Спартак» Суботица,

«Раднички» Ниш и

«Партизан из Београда.

Са «Радничким» из Београда освојио је 4 титуле екипног шампиона Југославије, 22 појединачне титуле првака Југославије, три «Златне рукавице», «Београдског победника», «Војвођанску рукавицу», «Мађар Со», «Златни гонг»...

Са репрезентацијом Југославије освојио је преко 200 медаља на Олимпијским и Медитеранским играма, светским, европским и балканским шампионатима и низу међународних турнира, од чега су 34 златне.

У два мандата биран је за члана тренерске комисије Европске аматерске боксерске асоцијације.

Два пута је био селектор Европе, што таква част ниједном тренеру пре њега није припала.

Одликован је Орденом рада са златним венцем.

У време највећих санкција према нашој земљи, укључујући и спортске, успео је да нашу професионалну боксерску федерацију учлани, као 156 земљу, у најмоћнију професионалну боксерску асоцијацију на свијету World Boxing Council – WBC, због чега је 1994. године проглашен спортским менаџером године.

Сада је члан Извршног комитета (Борда) World Boxing Council-a, један од четири Европљанина који су укључени у Борд који броји укупно 35 чланова из цијелог свијета.

Потпредсједник је Бироа WBC здружених независних и словенских земаља и такође потпредсједник Балканске професионалне боксерске федерације.

Предсједник је Српске професионалне боксерске федерације и генерални менаџер боксерске федерације.

Председник је савета спортског клуба “Црвена Звезда”.

Сарадник је на Спортској академији у Београду.

Добио је националну пензију.

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

Радослав Пајковић

Рођен је 13. августа 1940. године у Пешцима код Берана. У родном мјесту је завршио основну школу и гимназију, а у Београду Филолошки факултет (1963) и постдипломске студије из опште књижевности (1972'73). Ради у дипломатији у рангу опуномоћеног министра. У оквиру дипломатске дужности боравио је у Кијеву и Москви. Члан је Удружења књижевника Србије. Објавио је више књига поезије, прозе, књижевно-теоријских и књижевно-историјских радова, прозе и поезије за дјецу. Збирка драмских текстова

објављена му је под насловом *Далеки лов*, а књига хумора и сатире под насловом *Међу људима ништа ново*. У току је издање сабраних дела у двадесет пет књига, о којих су до сада изашла тридесет три тома. У литератури се јавио 1954. године (прва песма и приповетка). Сарађивао је у више од шездесет гласила у текућим публикацијама и добио више од четрдесет награда за текстове различитог жанра. Од посебних издања награђене су му књиге проз наградом "Ћамил Сирајић" и "Ступови" и књиге поезије наградом "Блажо Шћепановић". Заступљен је у читанкама и бројним антологијама. Приповјетке су му превођене на немачки, чешки, украјински и белоруски језик. Бави се превођењем са руског и украјинског језика. У засебним књигама објавио је дела Анвера Бикчентајева, Владимира Мајаковског, Аркадија Кулешова, Назима Хикмета, Антона Чехова, Ане Ахматове, Николаја Фумиљова, Андреја Платонова, Дмитра Павличка, Бориса Олијника и Антологију украјинске поезије. У периодичним издањима објавио је превод Акрадија Авњерченка, Михаила Зошченка, Јевгенија Јевтушенка, Андреја Вознесенског, Бориса Пастернака, Игора Северјањина, Максима Риљског и других. Антологија руског хумора "Москварење" објављена му је 1997. године. Аутор је антологије текстова о Лиму "Лимопис" (1987). Приредио је избор из стваралаштва Вукајла Кукаља (1964).

Др Васо Поповић

Рођен је 1937. године у Будимљи код Берана.

Гимназију је завршио у Иванграду, а студије на Пољопривредном и Шумарском факултету у Београду.

Магистарске студије завршио је на Шумарском факултету 1979. године.

По завршетку студија био је шеф одељења за милорацију земљишта у

Земљорадничкој задрузи у Будимљи.

Од 1973. био је директор Водопривредне организације у Неготину, а од 1982. радио је у Институту за биљну производњу у Пећи, све до 1992.

Био је је у Институту за земљиште у Београду истраживач-сарадник у области ерозије и мелиорације.

Објавио је преко шездесет научних радова, као и две монографије из области пољопривреде и физике земљишта.

Одбранио је докторску дисертацију из области уређења хидроморфних земљишта Жабарске долине.

Ожењен је и има троје деце.

Пејзаж из Васојевића

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

Горчин Павловић

Горчин Павловић рођен је 18. 05. 1944. године у Подгорици од оца Душана, инжењера шумарства и мајке Боженке, професора књижевности.

Гимназију завршио у Подгорици, Правни факултет у Београду, а стручни испит - правосудни завшио у Београду.

Прво запослење имао је у Општини Врачар, потом прелази у Клинички центар Србије, где и данас ради.

У Клиничком центру Србије радио је на пословима помоћника директора Психијатријске клинике, затим на пословима помоћника директора економије пословања, па потом на пословима специјалног савјетника генералног директора, где и данас ради.

С обзиром на радна мјеста која је покривао активно учествује у организацији и унапређењу рада Клиничког центра Србије

У сталном контакту са Клиничким центром Подгорице допринио је бољој сарадњи и унапређењу односа та два клиничка центра у смислу едукације и образовања медицинског ослобља

Горчин Павловић потиче из породице Павловића у којој је главну улогу у подизању, васпитању и образовању одиграла мајка Боженка, јер је отац погинуо у рату 1944. године.

Мајка Боженка свој живот у Београду започела је као студенткиња српског језика и књижевности на Филозофском факултету.

Појавила се млада, стасита и лијепа Црногорка и већ својом појавом плијенила симпатије и пријатељска осјећања колегица и колега.

Представила се и својом дружељубивошћу, духом и талентом за науку којој је посветила своју младост и цио свој живот.

У ратном вихору Душана су покосили усташки меци. Боженка је остала у Подгорици, сама са своја три птића, без службе и хлеба.

Само су изузетне потребе подгоричке гимназије принудиле послератну комунистичку власт да удовици четничког команданта да запослење.

Боженка је радила даноноћно. После професорских обавеза у школи, приватно је припремала ђаке у разним дисциплинама.

Тако је поред своје, васпитавала и образовала и туђу дјецу.

У јесен њеног живота, Београд јој је својим племенитим срцем поново отворио врата. Настанила се у Београду и на универзитет довела своју дјецу.

Ондје где су почели и завршили родитељи, наставили су синови живијајући благодети вољеног Београда.

Тако је Боженка, у младости названа београдска Црногорка два пута била грађанин Београда. Најприје, блистави студент његовог универзитета, а затим оснивач београдског дома својих синова и њихових другова.

Ако је неко тако вишеструко везао свој живот за Београд и у њему оставио трагове личног живота и људскости, љубави и жртвовања, онда је заслужио мјесто у овој споменици.

Горчин Павловић са његова два брата био је изузетан спортиста гдје је кроз контакте и сарадњу допринио повезивању спортиста из цијеле Југославије, обзиром на поријекло и домаће васпитање које му је пренијела мајка Боженка, а посебно оно из Црне Горе.

Ожењен је, супруга Јованка са којом има кћерку Катарину.

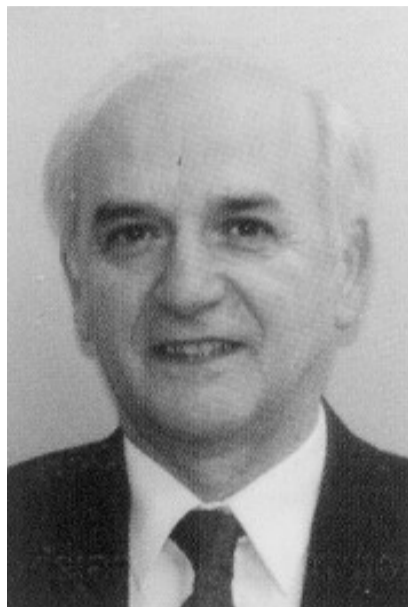
Вук Радовић

Рођен 20. децембра 1939. године, у селу Врујица код манастира Мораче, општина Колашин. Основну школу учио у Врујицима, Крушчићу у Војводини, Београду, Ужичкој Пожеги и Никшићу. Гимназију учио у Никшићу и Беранама. Матурирао јуна 1957. године у Беранама на вишој реалној гимназији, као најмлађи и један од најбољих матураната у генерацији. Школску 1957/1958 г. провео као хонорарни наставник продужене основне школе у Прекобрђу, код манастира Мораче у којој је предавао историју, француски језик и физичку

културу. Иако је имао само 17 година, за тај рад је добио највише оцене од школских власти. Од 1958. године живи у Београду. Завршио Вишу тренерску школу, одсек за цудо. Апсолвирао на Машинском факултету. Промовисан у звање визитинг професора Више тренерске школе. Ожењен, отац четворо деце. Радну и спортску биографију реализовао у цудоу који је доживео као озбиљан метод за усавршавање личности и обогаћење начина живота. Цудоом се почео бавити 1959. у новооснованом универзитетском цудо клубу "Студент" у првој генерацији такмичара овог клуба код познатих мајстора цудоа Милана Загорца, Предрага Килијана и Драгомира Смоље, а касније код најбољег цудисте тог времена Боривоја Цвејића. У наредне 42 године ангажује се у цудоу у свим аспектима овог спорта: као такмичар, тренер педагог, оснивач основних организација и савеза, организатор великих такмичења, спортски функционер, савезни и међународни цудо судија и новинар коментатор. Као такмичар је много пута првак Београда и Србије. Шампион је СФРЈ. Државни репрезентативац је у периоду од 12 година од 1962-1974. Међу онима, које је побеђивао, налазе се, поред најбољих југословенских такмичара, и неки од најбољих бораца Европе и света: Енглец Брајан Цекс, Немац Мибах, Кубанац Медина, Немац Леополд, Италијан Михеи и др. Има једну од најдужих такмичарских каријера у спорту. Првак Србије је и са 42 године. У Савезној лиги наступао је и до своје 50 године. Двоструки је шампион Југославије за ветеране (1996. и 1998г.). Један је од најбољих ветерана на свету. Кроз свакодневни вишесатни рад, досегао је до једног од највећих звања у цудоу, мајстора црвено белог појаса 8. дан. Упоредо са радом на личном усавршавању, врло активан се ангажовао на оснивању клубова и савеза и дао озбиљан допринос организовању Цудо савеза Београда, Цудо савеза Црне Горе и Цудо савеза Србије. Један је од оснивача лигашких и шампионских клубова "Студента", "Вождовца" и "Машинца". Даје озбиљан допринос врхунским клубовима "Академик" Никшић, "Будућност" Подгорица, "Ју-Ак Железничар" Ниш и "Партизан" Београд. Као тренер, пружа основну обуку хиљадама ученика, студената, војника, полицајаца и радника. Као савезни и међународни судија, судио је многа савезна и међународна такмичења. За суђење финала екипног вдампионата Европе између репрезентација Француске и Совјетског Савеза 1987 г. у Паризу, добио је посебну похвалу европске Цудо Уније. У оквиру својих настојања да афирмише и пропагира цудо и приближи га широј публици био је иницијатор и најодговорнији оперативни руководиоцац Балканског шампионата 1983 г. у Београду, Европског шампионата 1986 г. у Београду и Светског Првенства за сениоре и сениорке 1989 г. у Београду. У својој спортској биографији обављао је функције: председник цудо клуба "Студент" 1964-1965, потпредседник ИО УСОФК Београдског универзитета 1974-1978, потпредседник Цудо савеза Црне Горе 1971-1974, председник, па генерални секретар Цудо савеза Београда у периоду 1976-1980, члан председништва Цудо савеза Србије 1974-1982, члан председништва Цудо савеза Југославије 1981-1987, председник Цудо савеза Југославије од марта 1986 до марта 1987, Спортски директор Цудо савеза Југославије од марта 1987 до септембра 1999. Изван цудоа био је биран за: председника Спортског друштва "Вождовац", председника надзорног одбора Спортског савеза Београда и члана председништва Југословенског Олимпијског Комитета, у два мандата од 1992-1999. Функцију генералног секретара Балканске Цудо Федерације обављао је у периоду 1996-1999. Са те функције је организовао, заједно са сарадницима, Балканијаде младих 1996, 1997, 1998 и 1999. године, које су биле успешна смотра спорта, пријатељства и младости. Добитник је мајске награде СОФК-е Србије, златне значке СОФК-е Југославије, златне плакете владе СР Југославије. Одликован је Орденом рада са сребрним зрацима. У пензију је отишао после 41 године радног стажа у јулу 2001. године. Сада аматерски обавља функцију спортског директора Цудо клуба "Студент" и води цудо емисију на СОС каналу. Узима учешћа од 2002. године на шампионатима света и Европе, на којима до 31. 12. 2005. године, осваја 9 златних, 2 сребрне и 1 бронзану медаљу.

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

Проф. др Милорад Попара

Проф. др Милорад Богданов, Попара рођен је 1941. године у Кукричу, код Билеће, у Херцеговини. Основно образовање стекао је у Сечњу, а средње образовање у Зрењанину.

Своју стручну и научну каријеру Милорад Попара стицао је кроз редован и континуирани вид образовања. На Ријечком универзитету завршио је Педагошко-технички факултет, машински одсек, смер *технолошки* и добио звање професор машинства. Научни степен магистра техничких наука стекао је на Техничком факултету «Михајло Пупин» у Зрењанину, који је у саставу Новосадског универзитета. Научни степен доктора

наука интернационалног менаџмента стекао је на Факултету за интернационални менаџмент у Београду, који је у саставу Европског универзитета.

У досадашњем раду, професор др Милорад Попара, објавио је више стручних и научних радова на домаћим и интернационалним симпозијумима. Поред тога, аутор је више уџбеника и књига, међу којима издвајамо:

Средњошколске уџбенике – *Механичку технологију, Познавање материјала, Машинске елементе и Техничко цртање*; и

Универзитетске уџбенике – *Модел за оптималну комбинацију фактора производње, Производни и оперативни менаџмент I, Модел одлучивања у производном и оперативном менаџменту, Производно-оперативни менаџмент II, Стратешки менаџмент производно-пословног система, Оперативни менаџмент, Менаџмент производног предузећа, Основе менаџмента, Стратешко одлучивање и лидерство*.

На Факултету за интернационални менаџмент, професор др Милорад Попара, изабран је у звање редовни професор. У једном мандату био је декан Факултета за менаџмент малих предузећа.

Професор др Милорад Попара има добру сарадњу са производно-пословним системима. Континуелно прати њихов рад, раст и развој кроз функцију менаџмента. Због ових активности, члан је жирија за избор ЈУ менаџера код Југословенског савета за развој менаџмента и едукације. Основна сфера његовог интересовања, у датом контексту, је *оптимизација* и *рационализација производних процеса*. На овом плану дао је више иновативних решења, која су и данас у функцији производње.

Као активан учесник у савременим научним и пословним токовима, професор др Милорад Попара један је од оснивача Југословенске франшизинг организације. У илустрованом часопису ЈУ франшиза уређује и води рубрику *Успешни менаџери*.

У оквиру Европског универзитета у Београду, ангажован је у настави на следећим факултетима и институтима: Факултету за интернационални менаџмент, Београд; Факултету за менаџмент малих предузећа, Београд; Француско-америчком институту за менаџмент, Париз; Институту за интернационални менаџмент, Њујорк-Париз-Будимпешта; Менаџмент центру за консалтинг и едукацију, Будимпешта, и Факултету за стратешки и оперативни менаџмент у Београду.

Професионална каријера професора др Милорада Попаре захтевала је и активна студијска путовања и боравке у многим земљама света, од којих издвајамо: Русију, Белорусију, Украјину, Бугарску, Румунију, Мађарску, Аустрију, Немачку, Холандију, Белгију, Француску, Швајцарску и Италију.

Професор, др Милорад Попара оснивач је и власник Института за стратешки и оперативни менаџмент и Факултета за стратешки и оперативни менаџмент. На Институту обавља функцију директора, а на Факултету функцију декана. Члан је Српско-црногорског сената за европске интеграције.

Стално место боравка професора др Милорада Попаре, било је: Сечањ, Зрењанин, Ријека, Дубровник и Београд, где и сада живи са својом породицом.

Драгоје Раичевић

Рођен је 5. јануара 1938. године у Праћевцу, код Берана, у породици оца Секула Раичевића и мајке Милосаве, рођене Пешић, који су имали шесторо дјеце: две ћерке и четири сина. Ожењен је, има три сина. Основну школу је завршио у родном Праћевцу и Лубницама, а гимназију у Иванграду, данашњим Беранама 1958. године. Завршио је Економски факултет у Скопљу, 1962. године. Имао је афинитета и дара према друштвеним наукама, што му је умногоме помогло у брзом завршавању Економског факултета. Након одслужења војне обавезе, почиње са радом у новом

руднику мрког угља у Иванграду. Као дипломирани економиста ради на програму унутрашње организације и пословног система предузећа са познатом стручном екипом Економског бироа из Београда. Након окончања програма у руднику, Економски биро му нуди посао у Београду, што не прихвата желећи да остане на послу у родном граду. Настављајући са радом у руднику, поред других редовних послова, заједно са стручним људима рударске струке успијева да дефинише први пројекат «Скраћење радне недеље» у општини за шта добија прва јавна признања. Као врло млад економиста, одлази из рудника, бива именован за начелника за привреду Општине Иванград, гдје остаје непуне три године. Раичевић извесно вријеме ради у Комбинату дрвне индустрије «Лим» на економским питањима. По истеку мандата на овој дужности ради у Инвестиционој банци Титоград, филијали у Иванграду на пословима кредитирања привреде. Поменуто радно ангажовање траје све до 1971. године, и представља период његовог реалног и афирмативног доба. Све су то били сложени и тешки послови, али истовремено цијењени и уважавани од друштва. Са својих 33 године живота и скромним радним искуством, већ од половине 1971. године одлази на дужност генералног директора Фабрике целулозе и папира у којој доживљава сва искушења великог предузећа, сложене технологије и још сложенијих људских односа у колективу. Упркос свим тешкоћама фабрика на чијем челу је био Драго Раичевић, уврстила се у ред оних произвођача који су нашли веома успјешно своје мјесто на домаћем и свјетском тржишту. Фабрика целулозе и папира била је дио њега. И када је отишао са те дужности није прекидао везу са њим и њеним руководством, бранио је њене интересе и касније. По одласку из фабрике, која веома успјешно наставља са радом, Раичевић са дужности генералног секретара Привредне коморе Југославије, у вријеме тешкоћа које су у њој нешто касније настале укључује се да помогне у изналажењу решења за опстанак производње хартије и њену санацију. Уз сва разумијевања за потребама хартије, а упркос многим реаговањима у штампи против покретања производње хартије у Беранама, половином 1996 почиње са радом прва папир машина. По одласку са дужности генералног директора фабрике целулозе и папира 1979. године, Драго Раичевић почиње радно ангажовање у Београду, као помоћник, а касније у пуна два мандата, као генерални секретар Привредне коморе Југославије и нешто краће и као секретар Удружења трговине Југославије. Пуних 13 година он стиче значајна искуства и упознаје укупност и структуру југословенске привреде старе Југославије. По дужности која му је припадала, органима и тијелима коморе, дао је запажен допринос у развоју коморског система у партнерству са владом, скупштином и другим институцијама система. Био је учесник многих мешовитих органа у федерацији, преко којих се остваривала сарадња, како у федерацији, тако и у међурепубличкој и међукоморској сарадњи. Потврда ове констатације огледа се у редовној оцени и одобравању годишњих буџета коморе од стране њене скупштине. Испољавао је веома одговоран однос у међународним обавезама радећи у многим мешовитим тијелима, посебно на сектору развоја економских односа са иностранством. Био је два пута на заседању међународне конференције рада у саставу југословенске делегације у Женеви, а више пута на редовним и посебним догађајима у мешовитим коморама. Имао је част да у Москви испред Југославије учествује и поздравни скуп на свечаности поводом 20-годишњице сарадње Југославије са СЕВ-ом и буде члан делегације на састанку комисија СЕВ-а и Југославије. Почетком 1992. године, када су већ биле уочљиве пукотине распада Југославије, и поред захтјева да настави рад у комори и буде по трећи пут биран за генералног секретара, одлучио је да промијени посао. Одлази на рад у бечку фирму Гендер, у којој је радио на пословима представљања стране фирме у Југославији. Од скоро је пензионер у Београду.

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

Проф. Др Божина Радевић

Божина Радевић је рођен 23. августа 1938. године у Беранама. Реалну гимназију је завршио у родном граду 1957. године. Медицински факултет у Београду завршио је 1962. године и стекао звање доктора медицине. Приправнички стаж обавио је у болницама у Беранама, Подгорици и на Медицинском факултету у Београду.

Од 1965. до 1970. године био је клинички љекар и специјализирао општу хирургију у болници у Беранама, Медицинском центру у Тузли и на Војномедицинској академији у Београду.

Завршни испит из опште хирургије дао је 1970. године на Војномедицинској академији у Београду.

Специјализацију из области кардиоваскуларне хирургије завршио је на Институту клиничке и експерименталне медицине у Прагу (двје године). У периоду од 1988. до 1990. године усавршавао се из области васкуларне хирургије и трансплатације органа на Оксфорду и у Лондону. Своје даље усавршавање наставио је у Хјустону из области кардиоваскуларне хирургије од 1989. до 1990. године, а на Медицинском факултету и клиникама у Хановеру радио је на трансплатацији органа 1995. године.

Божина Радевић је учествовао у многим истраживачким пројектима: 1975-1977 - Значај протока за реконструкцију крвних судова, ИКЕМ, Праг; 1986, 1990 – Prostaglandin /Proprost, европски пројекат са Шерингом; 1975-1977 - докторска дисертација, Утицај протока на промене и дугорочну прогнозу аутовенског бајпаса у артеријском систему, одбрањена 1977. на Медицинском факултету у Сарајеву; 1994, 1995 - Експериментална трансплатација јетре, ВМА Београд; 1994, 1995 - Пројекат Института за КВБ "Дедиње", ИКВБ "Дедиње"; 1994 – 1997 - Трансплатација органа - јетра, срце, панкреас, црево, ИКВБ "Дедиње".

Божина Радевић је био хирург на Хируршкој клиници у Тузли од 1967. до 1993. и на Институту за кардиоваскуларне болести "Дедиње" у Београду од 1993-2001.

Од 1978. до 1993. године био је професор Универзитета на Медицинском факултету и на Хируршкој клиници у Тузли.

Од 1993 - 2001. редовни професор Хирургије на Медицинском факултету у Београду.

У својој професионалној каријери добио је низ диплома: 1962 - диплому Медицинског факултета; 1970 - диплому специјализације опште хирургије; 1976 - диплому специјализације васкуларне хирургије; 1977 - диплому о одбрани докторске дисертације.

Поред ових диплома, добио је и многа признања, као што су сљедећа: 1978 - одлука о избору за ванредног професора на Медицинском факултету у Тузли; 1980 - одлука о избору за начелника Хируршке службе, односно Клинике КМЦ Тузла; 1981 - одлука о избору за руководиоца Хируршке катедре на МФ Тузла; 1985 - одлука о избору у звање редовног професора за предмет Хирургија са ратном хирургијом МФ Тузла; 1989 - одлука о именовању за декана Медицинског факултета у Тузли; 1991 - одлука о именовању за декана Медицинског факултета у Тузли, други мандат; 1993 - решење о избору за главног хирурга клинике "Дедиње"; 1995 - решење за избор начелника службе за трансплатацију органа; 1996 - решење о именовању и постављењу за управника Клинике за хирургију ИКВБ "Дедиње". Тренутно се налази на позицији директора хируршке клинике ИКВБ «Дедиње» и руководиоца програма за трансплантацију органа. Члан је многих удружења, као нпр.: Српског лекарског друштва; Хируршке секције СЛД; Интернационалног удружења ангиолога; Европског удружења за трансплатацију јетре, Интернационалног удружења за трансплантацију органа, Европског удружења за кардиоваскуларну хирургију. Области којима се Радевић посебно бави и за које су везана његова интересовања: васкуларна хирургија: цереброваскуларна болест, болест аорте, болести висцералних крвних судова; трансплатација органа: јетра, панкреас-бубрег, црево; хирургија јетре и хирургија панкреаса. Објавио је (као аутор и коаутор) преко двеста научних и стручних радова, три књиге као аутор и пет као коаутор. Проф. др Божина Радевић је 1995. године успешно урадио прве трансплантације јетре у Југославији и тај програм успешно ради до сада. Маја месеца 2001. године, урадио је и прву трансплантацију дела јетре од живог даваоца. Он је 1996. године урадио и прву трансплантацију панкреаса у Југославији.

Драган Радевић

Драган Радевић је рођен 1953. године у Беранама. Дипломирао је журналистику на Факултету политичких наука у Београду. Новинарством је почео да се бави почетком седамдесетих година прошлог вијека, као сарадник многих омладинских и студентских гласила. Био је главни уредник: "Политиколога", "Априлца", "Реке једне младости"...

Цео професионални век провео је у новинарству, радећи у нашим највећим новинским кућама: "Борби", "Политици", "Дневнику", "Филмским новостима" и "Гласу Црногораца". Сарађивао је у готово свим дневним листовима бивше СФРЈ: "Побједи",

"Ослобођењу", "Вјеснику", "Новој Македонији"... Затим у "Студенту", "Интервјуу", "Новостима 8", "Нади", "Просветном прегледу", "Видицима", "Стварању"...Средином седамдесетих Радевић је дописник "Омладинских новина", листа омладине Србије, из Крушевца. У "Борбу" прелази 1978. године, као сарадник, затим коментатор и уредник "Београдске рубрике" тог тада југословенског листа. Био је један од најбољих младих новинара и водићи политички коментатор. Као уредник "Београдске рубрике" извео је на новинарски пут неколико генерација младих новинара који су касније обележили и обликовали југословенско новинарство". У лист "Политика" Драган Радевић прелази 1988. године, где је био водећи политички коментатор, шеф "Политикиних" извештача са великих догађаја и конгреса, као и уредних овог листа. У том времену "Политика" се препознавала по његовим коментарима. Од 1989. до 1991. године, коментатор је и Радио-телевизије Београд, у оквиру ударног ТВ Дневника и јутарњег програма. Учествовао је у оснивању РТВ Политика, где је имао редовни коментар и водио тада гледану информативно-политичку емисију "Отворени екран". Деведесетих година Радевић оснива часопис "Глас Васојевића", чије је био први главни и одговорни уредник. ТИХ година уређује и општински лист "Стари град". Прва вишестраначка Скупштина АП Војводине именовала је 1991. године Драгана Радевића за главног и одговорног уредника новосадског листа "Дневник", где остаје у два мандата, до маја 2000. године. Био је генерални директор ове велике новинске куће. Радевић је 1996. године основао први југословенски њус магазин у Војводини, "Недељни Дневник", у којем су сарађивали најпознатији ствараоци из политичког, културног, умјетничког и уопште друштвеног живота. Карактеристично је да је у доба санкција и изолације наше земље баш овом недељнику интервјуе дали готово сви амасадори западних земаља. Радевић је од "Дневника" направио најцитиранију југословенску дневну новину. Отворио је дописништво "Дневника" за Црну Гору, а овај лист је почео први пут да се продаје и чита у овој републици. Осавременио је Редакцију, која је међу првима компјутеризована. Радевић је врстан извештач и хроничар. Посебно је у југословенском новинарству запажена, а од "Борбе" награђена, серија репортажа са Косова и Метохије 1982. године, после контрареволуционарних догађања у овој покрајини. Објавио је на стотине запажених интервјуа, коментара, репортажа, рубрика, осврта и цртица из свеукупног живота наше земље, бивше и садашње. Извештавао је из далеке Кине, Монголије, Русије, Грчке, Италије, Шпаније, Танзаније, Зимбабвеа, Гане и Гвинеје. По одласку из "Дневника", Радевић је био заменик директора Савезне управе царина. За директора и главног и одговорног уредника Савезне јавне установе "Филмске новости", изабран је почетком фебруара 2001. године. Средином 2002. године, преузима у Подгорици, као главни уредник, уређивање "Гласа Црногораца", једне од најстаријих дневних новина у нашој земљи.

Драган Радевић је добитник највећег признања Удружења новинара Србије, за уређивачки рад, награде "Димитрије Давидовић". Носилац је и највишег признања Југословенског савета за развој менаџмента и Института за интернационални менаџмент, Европског универзитета у Београду, као најбољи југословенски менаџер у области медија за 1997. годину, награде за животно дело, као и многих других награда и признања.

Преко три деценије бављења новинарством кроз смутно и зло време, Радевић је ишао властитим путем, на свој ризик, осликавајући, жигосући и предвиђајући многе догађаје, преживевши до сада два-три живота у поређењу са неком мирнијом професијом. Увек верни судионик времена, наших личних и колективних судбина. Нити се професије могу градити, нити може бити новинара изнад свог времена и народа у коме ствара. То свето правило Драган Радевић је одавно научио и одувек га се придржавао. Зато је у циклусу који раје, драму своје земље и свог народа преживљавао и преживљава као сопствену.

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

Проф. Др Вучина Раичевић

Рођен је 15. марта 1945. године у Праћевцу, код Берана, од оца Мирка и мајке Мируне (рођене Божовић из Главаца). Основну школу учио је у свом родном мјесту и у Лубницама, а гимназију у Беранама.

Студирао је на Филолошком факултету у Београду на *Групи за руски језик и књижевност*, гдје је дипломирао 1970. године. По завршетку студија запослио се у гимназији у Старој Пазови као професор руског језика и књижевности, гдје је провео највећи дио свог радног вијека. Поред гимназије, предавао је и у другим школама различитог типа (економској, техничкој и основној

школи). Једно вријеме (од 1985. до 1993. године) био је и директор основне школе и Старопазовачке гимназије.

Од 1996. до 2003. године радио је на Машинском факултету у Београду, гдје је предавао руски језик струке.

Од 2003. године ради на Филолошком факултету у Београду, на Катедри за славистику, гдје предаје методiku наставе руског језика, као и руски језик студентима са неславистичких студијских група.

Постдипломске студије завршио је на Филолошком факултету у Београду на смјеру *Примењена лингвистика и методика наставе*. Магистарску тезу је писао и одбранио под насловом *«Културолошки и лингвокултуролошки аспект у уџбеницима руског језика за средње усмерено образовање»*.

Такође, на истом факултету одбранио докторску дисертацију под насловом *«Тематска условљеност лексике у уџбеницима руског језика њена семантизација у наставној пракси (теоријске основе)»*.

У својој наставничкој и педагошкој пракси, поред индивидуалног стручног усавршавања, континуирано активно учествује на бројним стручним и научним скуповима – семинарима, симпозијумима, курсевима за стране језике, на конгресима у земљи и иностранству, на којима је најчешће иступао са рефератима и саопштењима. Посебно се ангажује у раду Славистичког друштва Србије и традиционалног Скупа слависта који се одржава једанпут годишње на Филолошком факултету у Београду, као и у раду Зимске школе – стручног семинара професора руског језика (у вријеме зимског распуста).

Од фебруара 2004. године Раичевић је члан Одбора за стручно усавршавање наставника и изучавање словенских језика, књижевности и култура, који ради у оквиру Славистичког друштва Србије.

Године 1978, боравио је у Санкт-Петербургу (бившем Лењинграду) на угледном Херценовом институту, на којем је завршио курс стручног усавршавања. Учесник је два међународна конгреса у организацији Међународне асоцијације наставника руског језика и литературе (МАПРЈАЛ), у Будимпешти (1986) и у Москви (1990), на којима је поднио реферате из области примјењене лингвистике и методике наставе руског језика. Учествовао је на два вишедневна међународна симпозијума у Београду – од 8-10. октобра 1996. и од 1. до 3. јуна 1998. године, на којима је иступао с рефератима, као и на 5. међународном симпозијуму на Филолошком факултету од 30. маја до 1. јуна 2000. године, када је поднио реферат из области методике наставе руског језика.

Раичевић је коаутор четири уџбеника руског језика (са проф. др Предрагом Пипером и др.) за I, II, III и IV разред гимназије и угоститељско-туристичке школе, чији је издавач Завод за уџбенике и наставна средства Београд. Аутор је приручника *Прилози методици наставе руског језика* и уџбеника *Руски језик за пословне људе (област спољне трговине и туризма – пословна и свакодневна комуникација)*. Поред тога, објавио је преко 70 стручних и научних радова и приказа у различитим стручним, педагошким и другим часописима, зборницима и листовима у земљи и иностранству.

У оквиру његових стручних интересовања и ужих специјалност посебно мјесто заузима методика наставе руског језика и лингводидактика, као и социокултурни и лингвокултуролошки аспект на свим нивоима учења руског језика у српској говорној средини.

За свој наставни и педагошки рад и активности више пута је похваљиван и награђиван. Добитник је Плакете «Светлост» (1982) Културно-просветне заједнице СО Стара Пазова, за изузетне резултате у области културе и просвјете, као и Захвалнице (1992) Славистичког друштва Србије, за значајне резултате у настави словенских језика и књижевности и за посебно испољене активности у раду Славистичког друштва.

Проф. Др Мирослав Раичевић

Мирослав Раичевић је рођен 1957. године у Праћевцу код Берана, у Црној Гори. Његови родитељи, Мирко и Мируна (рођена Божовић), преселили су се средином шездесетих година прошлог вијека, у Лужац, надомак Берана, ради школовања своје шесторо дјете.

Основну школу и гимназију је завршио у Беранама. Економски факултет у Београду дипломирао је на Одсеку за спољну трговину, 1981. године.

Завршио је последипломске студије на Правном факултету, у Београду, а на Факултету за интернационални менаџмент (Београд),

докторирао је на тему: *«Међузависност економске дипломатије и бизнис политике.»* Након завршеног факултета радни однос је засновао у Сложеном предузећу ФАП ФАМОС БЕОГРАД, у Служби извоза, где је радио до 1990. године. После тога на Институту за интернационални менаџмент, из Београда, обавља послове извршног директора.

Током 1986. године завршио је специјализацију на Институту економије Академије наука СССР, у Москви, из тематске области "Научно-технички прогрес и међународна размјена технологије", а 1992. године, на *Manhattan Institute of Management, New York*, стиче *Executive International MBA* диплому у области интернационалног бизниса.

Од оснивања Факултета за интернационални менаџмент 1993. године ради у овој образовној институцији где предаје *Интернационалну економију* и *Бизнис политику*. Редован је професор Европског универзитета. На *Факултетуту за европски бизнис и маркетинг /Београд/* предаје *Легално бизнис окружење* и *Економску дипломатију*.

За члана Научног друштва економиста (НДЕ) изабран је 2002. године. Од 1998. године Проф. др Раичевић предаје *Економску дипломатију*, по позиву, на *Дипломатској академији* Министарства иностраних послова Србије и Црне Горе. Учествовао је на бројним научним сакуповима у земљи и иностранству.

Аутор је бројних радова и следећих књига: *Стратегија развоја дугорочне привредне сарадње Југославије са Совјетским Савезом*, Институт за међународну политику и привреду и ПКЈ, Београд 1988. (коаутор); *Бизнис политика*, ФИМ, Београд, 1996. (Коаутор); *Бизнис политика - практикум*, ФИМ, Београд, 1996; *Интернационална економија - практикум*, ФИМ, Београд, 1997; *Економска дипломатија у светској економици*, ФИМ, Београд, 1997; *Интернационална економија - са основама економске дипломатије*, ФИМ, Београд, 1998/2002, 2003.; *Бизнис политика – управљање стратешким процесима*, измењено и допуњено издање, ФИМ, Београд, 1999/2001. године.

Добитник је више награда за књижевно стваралаштво; два пута је добио награду Андрићеве задужбине за поезију.

Објавио је двије књиге поезије: *Галиоти*, Матица српска, Нови Сад, 1997. године и *Поновно учење живота*, Народна књига, Београд, 2001. године.

Ожењен је, има четворо дјете. Живи и ради у Београду.

Биоградска гора

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

Мирослав Стојановић

Рођен је 1941. године у Трешњеви код Андријевице. Гимназију је завршио у Иванграду. Дипломирао је на Филолошком факултету у Београду на групи за југословенску и светску књижевност.

Радио је кратко као професор књижевности (од 1964. до 1966). Од 1967. непрекидно је у "Политици", где је прошао пут од сарадника и заменика главног уредника. Био је стални дописник Политике из Немачке и спољнополитички коментатор листа политика.

Поред огромног броја извештаја и чланака које је готово свакодневно, више

од једне деценије, слао и објављивао у «Политици», за шта је, иначе, 1990. године добио највише признање најстаријег и најугледнијег југословенског (и балканског) листа, и чиме се широј југословенској јавности представио као један од најизразитијих симбола аналитичког новинарства на нашој медијској сцени, Стојановић је своје непосредно сведочење о бурним догађајима с краја осме деценије, с падом Берлинског зида, и последње деценије минулог века крунисао и преточио у књигу «Рушење једног света».

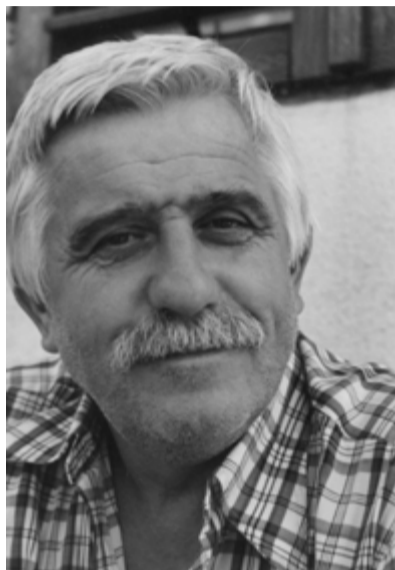
Тадашњи дипломатски представник СРЈ у Немачкој, амбасадор Зоран Јеремић, и сам сведок тих бурних догађаја, приметио је да се «књига Мирослава Стојановића чита у једном дану и у једном даху» и да је «Рушење једног света» написано «методом сјајног аналитичара» који даје «изванредан преглед догађаја са фокусом на повратак Немачке на светску сцену».

Стојановић је забележио у уводу своје књиге да је наслућивао, и то, показале се касније, видовито, јавио свом листу још 5. новембра 1989, како ће оно што се «иза брда ваља», а што је почело снажним демонстрацијама у источнемачким градовима, бити судбоносно не само за Немачку, него за Европу и цео свет. Он, међутим, упозорава да није било, не бар пре немачког уједињења (3. октобар 1990.) никаквих опипљивих наговештаја да би управо уједињена Немачка могла да одигра тако «фаталну карту у драматичном сплету унутрашњих и расплитању трагичних југословенских околности». А управо је прва јака спољнополитичка карта коју су уједињени Немци, упркос упозорењима њихових партнера и савезника, бацила на европски сто, одиграла готово пресудну улогу у растурању Југославије. Критичан према неким потезима званичне немачке политике, и појединих политичара, Стојановић не губи из видног поља значај Немачке у остваривању наше европске оријентације и ангажман једног броја угледних Немаца, који су, у најделикатнијим тренуцима, дизали глас против немачке политике према Југославији. Примећујући управо на крају своје књиге како постоје «Немци и Немци», Стојановић закључује да је то «охрабрујућа чињеница и за саму Немачку и за свет». Пре ове награде, Стојановић је, иначе, добио готово сва признања која се у новинарској професији могу добити (дописник године, награда за животно дело Удружења новинара Србије, највећа «Политикина» награда), али је, признаје, највише емотивно везан за ону завичајну – највеће признање општине Беране (Награда «21. јул») за 1994. годину.

У завршном делу образложења жирија уз ову награду се каже:

«Наш крај дао је, на срећу, велики број познатих новинара, посленика писане ријечи од имена и угледа. Један од оних по коме се препознаје југословенско новинарство, који је себи обезбиједио високо мјесто у професији чији је «хлеб са седам кора» јесте и Мирослав Мишко Стојановић. Због свега што је урадио на пољу информисања, у области новинарства, заслужено му и припада Награда «21. јул», највеће општинско признање, дар његовог завичаја из кога је отишао, али га никада није, ни физички ни својим стваралаштвом, напустио. Напротив.»

Мирослав Стојановић је, иначе, рођен 1941. године у Трешњеви код Андријевице. Гимназију је завршио у Беранама. Дипломирао на групи за југословенску и светску књижевност у Београду. Радио је кратко као професор књижевности. Од 1967. године је непрекидно у «Политици». Од 1985. до 1991. и од 1992. до 1996. године био стални дописник овог листа из Немачке и уредник Спољне рубрике «Политике» и заменик главног уредника. Предаје, уз то, последњих година предмет Интернационалне релације на Европском универзитету за интернационални менаџмент и бизнис, Факултет за интернационални менаџмент у Београду.

Радосав Томовић

Рођен је 15. 12. 1938. године у Лијевој Ријечи. Основну школу завршио је у Лијевој Ријечи, а средњо-техничку школу у Титограду.

Архитектонски факултет завршио је на Београдском Универзитету 1968. године.

По завршеним студијама запошљава се у општини Титоград као архитекта у "Заводу за урбанизам и комуналне послове".

Током рада у органима управе обављао је послове главног грађевинског инспектора за друштвену градњу општине Титоград. Након тога прелази у грађевинску оперативу из жеље за новим знањима, те се тако запошљава у "ГП Првоборац" у Титограду, гдје је постављен за директора градње на којим пословима остаје у два мандата.

Руководство општине га затим одређује за директора "Завода за пројектовање и урбанизам" општине Титоград, гдје се бави пројектовањем у области високоградње и нискоградње и изради урбанистичких и просторних планова.

Крајем 80-тих година прелази у "Естетику Интерпројекат", радну јединицу у Подгорици. У то вријеме дошло је до ратних дешавања на територији бивше Југославије, па као добровољац одлази у одбрану домовине.

Потом оснива своје предузеће "Мирабо" и послје шест година приватног посла поново га активирају за руководиоца "Центра за просторно планирање општине" у Подгорици.

У младости се бавио спортом у неколико дисциплина, а највише у области тешке атлетике као аматер, а извесно вријеме бива и члан управе "ОФК Титоград", данашњег "ФК Младост".

Својим знањем и радним активностима помаже на обнављању и оживљавању његовог родног села, Лијеве Ријеке, а као члан извршног одбора за израду и очување споменика у Лијевој Ријечи активно ради на уређењу цркве и сеоског гробља у Лијевој Ријечи, а као пројектант и надзорни орган на изградњи споменишног комплекса Љеворачанима палим за слободу.

Активно учествује у подизању бисти војводи Миљану Вукову Вешовићу, сердару Николу Бошкову Томовићу, генералу Саву Оровићу и народном хероју Миладину Поповићу, а у оквиру тога и постављању плоче са именима изабраних Љеворачана погинулих и несталих у чувеном походу 300 Васојевића у Србију.

Као члан Одбора за подизање спомен обиљежја на Буковој Пољани узима активно учешће.

Ожењен је са Емилијом, кћерком Војина Поповића из Подгорице, такође дипломираном архитектом, и из тог брака има двоје дјеце, сина Александра и кћерку Ирену, дипломирани инжењер архитектуре.

Подигао је кућу у Лијевој Ријечи, гдје често борави и активно помаже у решавању проблема Лијеве Ријеке.

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

Проф. Др Слободан Томовић

Слободан Томовић: редовни професор Универзитета, филозоф, књижевник. Рођен је у Маташеву 1929. године у интелектуалној породици. Основну школу учио је у Маташеву. Гимназију у Колашину, Беранама и Никшићу. Дипломирао је на Филозофском факултету у Београду, група Чиста филозофија. Студирао је и богословију. Докторску дисертацију одбранио је на Београдском универзитету темом Његошева филозофија 1973. године. Прекидао је редовно школовање због ратних прилика и послератног хапшења. Послије Другог свјетског рата хапшен је три пута и осуђиван од стране војних, редовних и

дисциплинских судова на одговарајуће временске казне односно искључење са Универзитета. Кажњаван је због своје антикомунистичке дјелатности и залагања за вишепартијску парламентарну демократију. Радни вијек започео је као професор филозофске групе предмета у пећкој Гимназији 1957. године. Затим, Смедеревској Паланци, Беранама и Подгорици. У звање редовног професора универзитета изабран је 1979. године. После наставе на факултету, од 1977-1992. године научни је секретар редакције Енциклопедије Југославије за Црну Гору. Звање Научног савјетника стекао је 1978. године. Од 1982-1991. године хонорарно предаје на постдипломским студијама у Дубровнику. У међувремену више пута је одбио кандидатуру за избор у Црногорску академију наука и умјетности, приступницу загребачког ПЕН клуба и слично. Од марта 1993-2000. године био је министар вјера у Влади Републике Црне Горе. Никада није припадао ниједној политичкој партији. Никада није награђен или одликован. До сада је објавио педесет филозофских књига и филозофско драмских текстова, као и неколико стотина чланака и студија по разним листовима и часописима. Учествовао је на бројним научним конгресима и скуповима у земљи и иностранству.

Књиге са оригиналним филозофско природно-научним хипотезама: **Сами смо у свемиру; Бог је створио живот; Филозофија времена**

КЊИГЕ

Филозофско-литерарног карактера: **Јунак апсурда; Кафка—визионар новог свјетског поретка;**

Филозофско-богословског карактера: **Христос моја истина; Филозогија открочења; Истина о истини; О бесмртности душе;**

Филозофско-историјског карактера: **Крај историје, Нације и државе, Нови Адам**

Филозофско-правног карактера: **Право и правда**

Филозофско-етичког карактера: **Есеј о чојству, Ликови антихриста у литератури Достојевског; Морална традиција Црногораца**

Универзитетски уџбеници и приручници: **Основи теорије сазнања и логике; Кант—филозоф еванђеоског духа**

Посебна издања: **Слово о времену; Каузално порекло супротних права у природи; Под лупом ; Кроз свијет идеја; Филозофско-богословски списи**

Студије монографског карактера: **Војвода Миљан Вуков; Војвода Гавро Вуковић; Војвода Марко Миљанов**

ЊЕГОШОЛОГИЈА: **Коменат Луче Микрокозма; Коментар Шћепана Малог; Коменат Горског вијенца; Његошева луча; Његошева филозофија природе; Вјечна зубља Његошева; Филозофско-богословски појмовник Његошевог дела**

Драме: **САТАНА ПРОТИВ БОГА; ВЕЛИКА РЕВОЛУЦИЈА; ПИЛАТОВ ПОВРАТАК; СВЕТИ ЈОВАН КРСТИТЕЉ; СУДИЈЕ; ПРЕТХОДНИЦИ УЉАНОВА; МИТ О ВЕЛИКОМ БРАТУ; ЈОСИФОВА БРАЋА; ПРАЗНИНА; ТРАУМА; ШЋЕПАН ПРВИ; СИЗИФ; СОКРАТ И МАЈСТОР; НЕРОН—ЦАР И ПЈЕСНИК; ЊЕГОШЕВА ПОТОЊА УРА; КРАЉ НИКОЛА; ПРОТОКОЛ; АЛЕКСАНДАР МАКЕДОНСКИ**

Књиге у штампи: **МОЈА ФИЛОЗОФИЈА; О СЕБИ И СВОМ ВРЕМЕНУ**

Главни и одговорни је уредник издања и писац предговора: **МЕМОАРИ ВОЈВОДЕ ГАВРА ВУКОВИЋА; ПЕТРОВИЋИ ПИСЦИ, ДУХОВНИЦИ И ВЛАДАРИ; ДЈЕЛА НИКОЛЕ ПЕТРОВИЋА; ЕНЦИКЛОПЕДИЈА “ЊЕГОШ”**

Преведена дјела на енглески језик: **ПРЕДГОВОР ЛУЧИ МИКРОКОЗМА; ПРЕДГОВОР ГОРСКОМ ВИЈЕНЦУ; ПОТОЊА УРА ЊЕГОШЕВА; САТАНА ПРОТИВ БОГА**

Књиге у раду: **ЛИЧНИ ОДГОВОР НА ХИЉАДУ КЉУЧНИХ ФИЛОЗОФСКИХ ПИТАЊА;**

Проф. Др Бранислав Шошкић

Академик др Бранислав Шошкић, предсједник Научног друштва економиста Југославије (НДЕЈ), редовни члан Црногорске академије наука и умјетности (ЦАНУ, од њеног оснивања 1973), Европске академије наука и уметности (од 1992), Југословенске академије економских наука (ЈАЕН од њеног оснивања 1997) и Научног друштва Србије (од њеног оснивања 1969), предсједник Одбора за економске науке ЦАНУ и директор за економске студије Европског центра за мир и развој (ЕЦПД) Универзитета за мир Уједињених нација.

Раније (два мандата) декан Економског факултета у Београду, директор (његовог) Института за економска истраживања (од оснивања, прије 20 година) и предсједник: ЦАНУ (два мандата), Предсједништва (и Савјета) академија наука и умјетности СФР Југославије, Југословенске комисије за УНЕСКО и Савјета *Енциклопедије Црне Горе*.

Био је такође члан и предсједник Предсједништва Црне Горе.

Рођен је 19. новембра 1922. у Гусињу (од оца Васа и мајке Вукане). Основну школу и ниже разреде гимназије завршио је у Новом Пазару, а матурирао (1940) у Беранама .

Учесник је НОР-а (од 1941). Хапшен је и интерниран у логоре Албаније. Био је руководилац СКОЈ-а и предсједник Народне омладине среза Беране. Члан је СКЈ од 1943. године. Као политички комесар баталјона, учествовао је у ослобађању Београда; био је секретар СКОЈ-а дивизије, замјеник политкомесара бригаде итд.

Дипломирао на Економском факултету у Београду (1951), након чега је, на захтјев Београдског универзитета и Министарства просвјете, као најбољи дипломирани студент (преведен, као мајор ЈНА, у резерву) изабран за докторанта, а потом асистента (1952); докторирао је 1954, за доцента изабран 1955, за ванредног 1960. и за редовног професора 1965. на предмету економске доктрине, односно развој и савремена економска мисао и (последипломском) запосленост и стабилизација.

На Економском факултету и Универзитету у Београду био је декан Факултета (два мандата 1964-65; 1965-67), предсједник Савјета Универзитетског међународног центра за друштвене науке.

Био је директор Института за економска истраживања у Београду, члан економских савјета Србије и Црне Горе, Савезног економског савјета (два мандата), Међународног комитета за изучавање савременог капитализма и економске теорије, научни савјетник Научног друштва Србије, члан Матичарске комисије за избор првих чланова Друштва за науку и умјетност Црне Горе, члан Савезне комисије за израду Дугорочног програма економске стабилизације, предсједник Црногорске академије наука и умјетности (два мандата, 1981-1983, 1983-1985), предсједник Међуакадемијског одбора за економске науке и предсједник Предсједништва и Савјета академија наука и умјетности СФРЈ (1981-1984).

Био је посланик Савезне скупштине и предједник Одбора за високо школство и Одбора за образовање Просвјетно-културног вијећа, предсједник Републичке заједнице образовања СР Србије (1967-1970), предсједник Савјета "Енциклопедије Црне Горе", предсједник Југословенске комисије за УНЕСКО, члан (1984-1985) и председник Предсједништва СР Црне Горе (1985-1986).

Објавио је преко 300 научних и стручних радова, књига, монографија, студија и уџбеника и др. на нашим и страним језицима.

Добитник је повеља и плакет Економског факултета у Београду и у Крагујевцу, награде Београдског универзитета за најбоље универзитетске уџбенике, Октобарске награде Београда за најбоља достигнућа у области науке (1971), Тринаестојулске награде за најбоља научна остварења, награде АВНОЈ-а за стваралаштво у области економских наука (1984). Ушао је у наше и неке стране енциклопедије.

Одликован је са више ратних и мирнодопских одликовања: Медаља за храброст, Орден за храброст, Орден заслуга за народ, Орден Републике са сребрним венцем, Орден рада са црвеном заставом, Орден Републике са златним венцем, као и неких иностраних.

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

Димитрије Томовић

Димитрије Томовић је рођен 5. новембра 1933. године у Лијевој Ријеци, општина Подгорица, од оца Васа и мајке Феме (рођене Вујошевић) из села Орахова у Кучима.

Основну школу завршио је у родном мјесту, а Вишу реалну гимназију у Подгорици.

Економски факултет завршио је у Београду, гдје живи од 1954. године.

Запослио се у ондашњем Заводу за социјално осигурање, радећи у

почетку као референт и ревизор а затим, као начелник одељења за уговарање здравствене заштите са здравственим установама са подручја Београда.

У Заводу за социјално осигурање радио је од 1956. до 1973. године. Од те године до 1976, био је запослен у Клиничкој болници града Београда, као помоћник директора.

У ортопедском предузећу «Рудо» Београд, био је генерални директор пуне 22 године, тј. од 1976. до 1998. године. У том периоду предузеће је постигло значајне резултате и осавременило организацију, производњу и апликацију ортопедских помагала.

Ортопедским помагалима «Рудо» је снабдијевало већи дио тадашње Југославије, а од распада бивше Југославије, преко својих огранака у Подгорици и Требињу дјелатност се одвија на подручју СЦГ, као и у Херцеговини.

Димитрије Томовић је партиципирао велики дио своје активности на помоћи организовања и збрињавања инвалида ортопедским помагалима преко погона «Рудо» у Подгорици.

Као и многи из Црне Горе, Томовић је свесрдно и свестрано помагао своје земљаке, и на тај начин, постао афирмисани руководилац који је, у циљу осавремењавања производње, допринио и изградњом одговарајућег објекта за квалитетније функционисање погона «Рудо» у Подгорици.

Истовремено, Димитрије Томовић је био дугогодишњи предсједник Удружења ортопедских предузећа са територије бивше Југославије и био је организатор бројних семинара у циљу унапређења ове дјелатности.

Објавио је око 20 стручних радова из области здравственог осигурања, здравствене заштите и финансирања здравствених установа.

Својевремено, као гимназијалац, учествовао је на радним акцијама.

Као члан стручних комисија и одбора, како у фирмама у којима је радио, тако и у другим фирмама, радио је на пословима из области пословања и финансирања.

Био је предсједник надзорног одбора «Беобанке». Димитрије Томовић је радио у хуманитарним организацијама и у удружењима инвалида.

Такође је радио и у спортским организацијама и био је члан управног одбора боксерског клуба «Партизан».

Члан је Rotary International и био је председник Rotary club-а «Београд» у току 1996-97. године. У оквиру поменутог клуба, радио је и на пословима хуманитарне помоћи која се односила за дјецу без родитеља и избјеглице.

Ожењен је (супруга Оливера) и има сина Ненада и кћерку Драгану, која је завршила Економски факултет.

Драгомир Ћулафић

Драгомир Ћулафић је рођен 8. новембра 1940. године од мајке Милице и оца Милана, у селу Луге, код Андријевице. У Улотини је завршио ниже разреде основне школе, више у Андријевици, гимназију у Берамама, у Новом Саду Филозофски факултет, Групу за њемачку језик и књижевност. Ради усавршавања језика годину дана боравио у Њемачкој. Од 1969. до 1984. године био професор, од тада је директор народне библиотеке "Лазо Кочовић", данас с промењеним називом "Лазо Костић", у Београду. Објављене књиге: *Позни шетачи* (поезија, ауторско издање, Београд, 1971); *Друга јав* (поезија, Багдала, Крушевац, 1973); *Разговор жеђи* (поезија, Српска читаоница и књижница Ириг -

Стражилово, Нови Сад, 1978); *Ако се сетити* (поезија за дјецу, *Стражилово*, Нови Сад, два издања, 1985 и 1986); *Навала празнине* (поезија, *Нова књига*, Београд, 1988); *Чудна стаза* (поезија за дјецу, *Ново дело*, Београд, 1988); *Селице* (поезија за дјецу, *ИП књига*, Београд, 1990); *Кључ* (приповијетке, *Универзитетска ријеч*, Никшић, 1991); *Шта ту има да се крије* (поезија за дјецу, *Књиготека*, Београд, два издања 1994); *Кад јабука зарумени* (избор поезије и прозе за дјецу, *Сремтублик*, Београд, два издања, 1996 и 1997); *Причест* (поезија, *Просвета*, Београд, 1997); *Преноћен живот* (са Ратком Чолаковићем, антологија боемске поезије, *Интерпрес*, Београд, 1997); *Звездано ждријебе* (роман за младе, два издања, *БМГ*, 1997 и *Верзалпрес* 2001); *Још ме има* (поема, *Интерпрес*, Београд, 2000); *Још ме има* (поема, *Интерпрес*, Београд, 2000, библиофилско издање); *Море на једанаестом спрату* (приче за дјецу, *Народна књига - Алфа*, Београд, 2001); *Шапнула ми бреза* (изабране и нове пјесме, *Нолит*, Београд, 2001). У припреми има више рукописа. Награђиван је на анонимним конкурсима више пута. Између осталих, награђен је и првом наградом на првом фестивалу поезије 'Крај зелене Зете' 1994. године. Године 1995, додељена му је Златна плакета за најбољу југословенску боемску пјесму, Роман "Звездано ждријебе" је проглашен књигом године на Фестивалу хумора и сатире за дјецу у Лазаревцу 1997. године и исте године ушао у најужи избор за награду 'Политикин забавник.' Добитник је награде СО Андријевица за 1998. годину. Змајеве дечје игре су му 2001. године, додјелиле почасну награду Змајев штап, када је, као домаћин, отворио 44. Змајеве дечје игре. Објављивао је у скоро свим нашим познатим књижевним листовима и часописима, између осталих, у 'Политици' је објавио више од тридесет радова. Учествовао је у више књижевних РТВ емисија у којима је, осим свог пјесништва, афирмисао уједно и свој језик, језик завичаја и уопште- завичај! Пјесме и приче превођене су му на: енглески, француски, руски, мађарски, бугарски, румунски, словачки, русински, македонски и словеначки језик. Заступљен је у више антологија и избора. Заступљен је у школској лектури и у читанкама, између осталих у Црној Гори: Момир Секулић «Савремена црногорска поезија за дјецу», Душан Ђуришић 'Увијек љепота', кратке приче црногорских писаца за дјецу, Миленко Ратковић и Милија Николић 'Поука о језику', Миленко Ратковић 'Читанка за четврти разред'. Неке пјесме за дјецу су му компоноване и налазе се на касетама. О његовој поезији и прози писали су поред осталих: Душан Костић, Мирослав Антић, Радомир Андрић, Перо Зубац, Драган Лукић, Ратко Делетић, Милош Вулевић, Драгомир Брајковић, Миро Вуксановић, Манојло Гавриловић, Градимир Стојковић, Љубивоје Ршумовић, др Живан Живковић, др Василије Калезић, Бошко Ивков, Чедомир Мирковић, Мирко Петровић, Ратко Чолаковић... За прву књигу пјесама "Позни шетачи", Мирослав Антић је у "Дневнику" 1971. године записао и ово: "... Писана је паметно, модерно, али и робусно, горштакчи, мушки..." За другу књигу пјесама "Друга јав", Радомир Андрић је у "Багдали" 1972. године, записао: "... Драгомир Ћулафић, за разлику од многих младих песника зна да поезија не трпи половичног верника... Његове песме су подаци о путу којим је прошао ка циљу помереном до несна, до куће чији кров гори у самим устима говорника". Душан Костић је за књигу приповиједака "Кључ" у рецензији 1991. године записао и ово: "... Веома концизно дате, кроз занимљиве детаље и сугестивне слике ове приповијетке, ни у једном тренутку, не остављају читаоца равнодушним, него га привлаче и освајају сликовитошћу и племенитошћу чеховљевске врсте... О поеми 'Још ме има' у дијелу књиге "Рекли су", 2000. године, написали су: Перо Зубац: "... Ово је једна од најлепших песама о завичају написана на мом језику..." Милош Вулевић: "... Лим, који једним својим дијелом тече кроз европску литературу, добио је још једног право, аутентичног пјесника. Ратко Чолаковић пише о поеми у "Борби" 2001. године и ово: "Народни пјевач би рекао: «Сама му се сабља извадила».

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

Влајко Ђулафић

Рођен је 18. јануара 1957. године у Лугама код Андријевице. Завршио је Беранску гимназију и дипломирао на Филозофском факултету (Група за општу књижевност и теорију књижевности) у Београду.

Од 1985. године професионално се бави новинарством. До почетка 1991. године био је новинар листа "Слобода" у Беранама, када је изабран за директора Информативног центра Беране. На тој дужности био јер до октобра 1998. године.

Осим новинарства бави се и књижевним радом. Објавио је збирку пјесама Проклетије ("Ободско слово", 1995) и приредио за штампу неколико књига које је издао Информативни центар Беране.

Члан је Удружења новинара Црне Горе и Удружења књижевника Црне Горе и ради у редакцији часописа "Токови".

Марко Ђукић

Рођен је 11. септембра 1950. године у Савином Селу код Врбаса, од оца Вука и мајке Пољке. Припада братству Ђукића са Лопата (Лијева Ријека). Отац му се 1946. године у Савино Село доселио из Метеха код Плава. Марко Ђукић је основну школу завршио у Савином Селу, а средњу економску у Врбасу. Завршио је прву годину Економског факултета у Суботици, али је студије прекинуо због неповољних економских прилика. Био је

запослен је у МУП-у Републике Србије на пословима прекршајног поступка, одсек полиције у ОУП Врбас. Био је активан у Омладинској организацији Врбаса, гдје је седамдесетих година био члан Предсједништва и секретар. Био је члан СКЈ од 1968. до распада Партије. Предсједник је подружнице Удружења Васојевића у Савином Селу и један је од најактивнијих чланова Предсједништва Удружења Васојевића. Ожењен је и има сина. Удружење Васојевића гради цркву Св. Арханђела у Савином Селу.

Лијева Ријека

Почасно предсједништво Удружења Васојевића

(по азбучном реду)

Проф. Др Шћепан Ушћумлић

Шћепан Ушћумлић је рођен 15. јуна 1946. године у селу Унчу, на Планини пивској, под Дурмитором, општина Плујине. Ниже разреде основне школе учио је у Унчу, а више у Никшићу и Трси. Три разреда учитељске школе похађао је у Никшићу, а четврти у Србињу (Фочи), Босна и Херцеговина, где је и дипломирао 1964. године. Школске 1965/66. године уписао се на Природно-математички факултет у Београду, на Математичку групу и на истој дипломирао 1969. године. На истом факултету 1977. године, под руководством академика Ђура Курепе, завршио је последипломске студије и одбранио магистарску тезу, под насловом *Анализа*

коначних аутомата. Школску 1972/73. годину провео је на одслужењу војног рока у ЈНА. У периоду од октобра 1977. до маја 1979. године боравио је на специјалистичком усавршавању у Москви, на Катедри за математичку логику, Механичко математичког факултета Московског државног универзитета, а из области Дискретна математика и математички проблеми кибернетике. Јуна 1979. године одбранио је, на Природно-математичком факултету у Београду, докторску дисертацију под насловом *О квалитативним и метричким својствима алгоритама анализе и синтезе аутомата*. Докторску дисертацију је, иначе, урадио на Механичко-математичком факултету МГУ-а, под руководством академика В.Б.Кудрјавцева. Септембра 1970. године изабран је за асистента за математику на Технолошко-металуршком факултету у Београду. На истом факултеу 1980. године изабран је у звање доцента, за научну област математика, а 1986. године, за исту научну област, у звање ванредног професора. За редовног професора, такође за научну област математика, изабран је априла 1992. године. Као наставник, на Технолошко-металуршком факултету у Београду, предавао је, Математику I, Математику II и Одабрана поглавља математичке анализе, а на последипломским Математички увод у механику непрекидних средина. Повремено је био ангажован на предмету Теорија аутомата на последипломским студијама Математичког факултета у Београду. На истом факултету два пута био је ангажован као ментор и члан комисије за израду магистарских теза, затим као један од ментора за израду докторске дисертације и члан комисије за одбрану две докторске дисертације. Уже научне специјалности Ш. Ушћумлића су *Дискретна Математика (Теорија аутомата, Препознавање облика)* и *Математичко моделовање*. Аутор је или коаутор 28 научних радова, од чега је преко двадесет, објављено у иностраним, углавном часописима. Два од њих су објављена у Докладима академије наука СССР-а, односно Русије, а претходно их је представио академик Тихонов, односно академик Журављов. Један Заједно са академиком В.Б.Кудрјавцевим и професором А.С.Подколзином, са Катедре за математичку теорију интелигентних система Механичко-математичког факултета МГУ-а у издању МГУ, Москва, 1985, на руском, и Научне књиге, Београд, 1986, на српском, објавио је монографију *Введение в теорију апстрактних аутоматов (Увод у теорију апстрактних аутомата)*. Суинициатор је и организатор, скоро тридесетогодишње научне сарадње, у области дискретне математике и математичких проблема кибернетике, између Универзитета у Београду и Московског државног универзитета, им. *М.В.Ломоносов*. Члан је Међународног научног савјета часописа *Интелигентни системи*, чији су издавачи Руска академија наука и МГУ. Учествовао је у формирању, руковођењу и реализацији 10 научних пројеката и истраживачких тема које су финансирала одговарајућа министарства Владе Републике Србије. Од 1979. до 2001. године био је ангажован као истраживач- спољни сарадник, на научним пројектима које је координирао Математички институт САНУ у Београду. Објавио је, у коауторству, три збирке задатака из Математике I, две збирке задатака из Математике II, један универзитетски уџбеник из Математичке анализе. У више мандата а и сада је шеф Катедре за математичке науке и главни и одговорни уредник издања Технолошко-металуршког факултета у Београду. Био је директор и главни и одговорни уредник Центра за издавачку делатност Универзитета у Београду *Универзитетска штампа*. Више пута биран је за члана Скупштине Универзитета у Београду. Био је директор Новинско издавачког предузећа *Епоха*. Ожењен је и има двоје деце, кћерку Ану – студенткињу Медицинског факултета у Београду и сина Новака – студента Економског факултета у Београду. Супруга Гордана, рођена Николић, редовни је професор и шеф Катедре за органску хемију Технолошко-металуршког факултета у Београду.

Проф. Др Вучина Шћекић

Академик, редовни професор Медицинског факултета у Новом Саду, др сци. мед. Вучина (Миливоја) Шћекић рођен је 1. августа 1945. године у Беранама, Црна Гора, у земљорадничкој породици, по националности Црногорац. Исте године, у ратном вихору, остаје без родитеља. За време школовања ниже све саме одличне оцене, упркос изразито тешким животним условима, тако да са одличним успехом и високим похвалама завршава основну школу и Гимназију у Иванграду. Показано знање и одличан успех у ранијем школовању

ослобађају га пријемног класификационог испита, те се 1964/65. школске године уписује на Медицински факултет у Сарајеву. Медицински факултет дипломира децембра 1970. године са просечном оценом 9,70 и са епитетом најбољег студента генерације. За време студија био је председник Савеза студената и председник Факултетског одбора Савеза студената Медицинског факултета. Након одслуженог војног рока, обавио је једногодишњи лекарски стаж на Клиникама и Институтима Медицинског факултета у Београду, а стручни (државни) испит полаже са највишом оценом у Београду. Као сваки млади лекар, жељан знања и доказивања, одлази у Прибој, где се запошљава као лекар у ФАП-у, убрзо схватајући да је интерна медицина оно чему жели да посвети свој живот. Шансу за проширење и унапређење знања налази на Интерној А клиници Медицинског факултета у Београду и то као асистент у научном раду. На овој Клиници, као један од најбољих специјализаната, полаже специјалистички испит пред комисијом еминентних стручњака и дојена Интерне медицине, академика, проф. др сци. мед. Станоја Стефановића. Испит је положио са одличним успехом 16. 1. 1975. године. Након специјализације Интерне медицине, уписао је постдипломске студије у Београду из области Кардиологије припремајући свој магистерију, магистрирао је 1976. године на Медицинском факултету у Београду са изузетним успехом. Као један од најперспективнијих лекара – кардиолога Југославије добија стипендију Фулбрајтове фондације, те две године својих постдипломских студија проводи на светски најпознатијој кардиолошкој Клиници у Хјустону, САД. Његов рад и знање оцењени су са високим оценама, али је непроцењиво искуство и знање које овај лекар доноси у Југославију. Оснивањем Института за кардиоваскуларне болести у Сремској Каменици, желећи да своје велико знање угради у темеље будуће еминентне Клинике, прелази у Нови Сад, и 1975. године је изабран, а 1978. године, реизабран у звање асистента на предмету Интерна медицина са пнеумофизиологијом Медицинског факултета у Новом Саду. 1977. године, као један од најбољих кардиолога, постаје начелник Одељења за интензивну негу кардиолошких болесника у Институту за кардиоваскуларне болести у Сремској Каменици и заменик директора. Поред тога професор Шћекић је и начелник кардиолошког Института светски познатог рехабилитационог центра «Др Сима Милошевић» у Игалу, Црна Гора. Своју докторску дисертацију под насловом «Клинички, дијагностички и терапијски проблем застојне исуфицијенције срца и шока у акутном инфаркту миокарда» са највишим оценама и похвалама одбранио је 1983. године у Београду. Исте године изабран је у наставно звање доцента на Медицинском факултету у Новом Саду. Реизабран је 1985. године за доцента, а затим је изабран у наставно-научно звање ванредног професора 1986. године и поново реизабран у исто звање 1990. године, да би 1995. године био изабран за редовног професора Медицинског факултета у Новом Саду на катедри за интерну медицину. Од 1996. године члан је Црногорске академије наука и умјетности. Члан је универзитетског већа наставника Универзитета у Новом Саду, председник је секције за коагулацију и тромбозу Српског лекарског друштва, члан је Удружења кардиолога Европе и члан је Удружења кардиолога Америке. свих ових разлога 1994. године изабран је анонимном анкетом студената за најбољег предавача и професора на Медицинском факултету у Новом Саду. За своје радне и стручне доприносе у унапређењу и развијању медицине добитних је више значајних и признатих награда, како у Југославији, тако и у иностранству, и то: Октобарску награду Југославије за медицину 1990. године, јубиларне награде за двестоту годишњицу постојања Српског лекарског друштва 1994. године, јубиларну награду «21. јули» за медицину, поводом педесетогодишњице ослобођења родног места Берана, затим «13-то јулске» награде за медицину Црне Горе 1995. као и многих диплома, повеља и захвалница Српског лекарског друштва и Друштва лекара Југославије и Црне Горе. Ожењен је и има двоје деце. Говори енглески, а служи се француским језиком.

Почасно предсједништво Удружења Васојевића (по азбучном реду)

Бранка Штепановић

Рођена је у Колашину, гдје је и завршила основну школу. Средњу музичку школу је завршила у Титограду, данашњој Подгорици, а 70-их година је уписала Музичку академију у Београду.

Први почеци музичког наступања су у Колашину, у емисији «Микрофон је ваш», у седмој години, када је и добила прву награду за интерпретацију.

Касније, као ученица средње школе у Подгорици, наставила је да се бави аматерским извођењем у Културно-умјетничком друштву «Будо Томовић», гдје је пјевала на свим значајним манифестацијама, као и на омладинским радним акцијама. Наступала је у хору «Станко Драгојевић», а касније је прешла у студентско Културно-умјетничко друштво «Мирко Срзентић».

Са ова три културно-умјетничка друштва: «Будо Томовић», «Станко Драгојевић» и «Мирко Срзентић» пропутовала је тадашњу Југославију и учествовала на многим концертима, на којима је веома успјешно пјевала пјесме црногорског изворног мелоса.

У Народном позоришту Подгорице (Титограда) је 1967. године, са 16 година, као најмлађа учесница, играла улогу Коштане са пуно успјеха и тако осјетила и дражи позоришних дасака.

Овај период, све до 1967. године, је период њеног аматерског бављења умјетничким радом, а од 1967. године наступа на радију и телевизији са пјесмом «Гледала сам с Кома плава», од када је и постала

популарна интерпретаторка црногорског народног мелоса и од када настаје прекретница у њеном животу и раду.

Велики је њен допринос популарисању и очувању црногорске изворне музике, због чега је и добила многа признања и награде, а најдраже су: статус истакнутог умјетника Југославије; естрадне награде Југославије; многе повеље за хуманитарне концерте у земљи и ван земље, као и друга признања и награде.

Као представник црногорске изворне музике, пјевала је за све значајне државнике наше земље (предсједника Јосипа Броза Тита и друге), као и за стране државнике који су долазили у посјету Југославији.

За Бранку Штепановић-Поповић се може рећи да је велики амбасадор изворног црногорског мелоса, јер је наступајући на многим концертима на цијелом европском континенту, затим на концертима у Северној и Јужној Америци, Совјетском Савезу - Русији, и другим крајевима, била успјешни представник наше музике.

Има преко 300 снимака који остају трајно за наредне генерације као заштита од заборавља њених пјесама.

Учествовала је, а и данас учествује на телевизијским бираним музичким емисијама.

Била је на значајним манифестацијама - фестивалима етно музике, гдје је учествовала са многим страним умјетницима ове врсте музике. Као пример: фестивал у Ванкуверу, гдје је пјевала са познатим кантри умјетником Питером Чипменом. И данас учествује на многим скуповима и концертима, гдје се изводи изворна музика.

Један је од оснивача црногорских скупова који се одржавају у различитим градовима по свијету на којима активно учествује и даје велики допринос.

Удата је за Драгана Поповића, који је био директор и менаџер авио компаније «Alitalia» на просторима Југославије, а задњих година на просторима Србије и Црне Горе, Македоније, Хрватске и Босне и Херцеговине. Био је један од најуспјешнијих менаџера, па је за свој рад добио и највеће одликовање у Италији.

Има двоје дјеце: сина Зорана и кћерку Милицу који су завршили факултете и живе у Београду. Наводимо текстове двије од многих пјесама које је публика са одушевљењем слушала приликом њених наступа на многим концертима:

Гледала сам с Кома плава

Гледала сам с' Кома плава
како вјетар замотава.

Гледала сам бијеле браве
низ Комове како јаве.

Гледала сам са свих страна
Кулевића Радована.

Гледала сам са врх Кома
Куче Марка Миљанова.

Гледала сам град Беране
тој вароши нема мане.

Гледала сам Колашина
мала варош ал' је фина.

Васојевка

Ја поносно свима
кажем
ђе је моја колијевка
у брдима Црне Горе
родила ме Васојевка.

Наслиједила сам од
мајке
вриједну руку и љепоту
а од оца храбро срце
ведар поглед у животу.

У љубави срећно живим
одавно сам нашла
момка
волим га и вјерно љубим
као свака Црногорка.

Ја волим сваку стопу
ђе моја нога крочи

Комови

“СВЕВИЋЕ” - ЛИСТ ЕПАРХИЈЕ

СВОЈЕВРСНА ДУХОВНА МИСИЈА

Причест

(на слици Епископ будимљанско-никшићки господин Јоанкије)

Први број “Свевића” појавио се о Петровудне љета Господњег 2002. Редакција је имала једанаест чланова, а главни и одговорни уредник би је Драгиша Мацгаљ, познати српски писац, Мојковчанин, који се, 15. јуна прошле године, у 68. години овоземаљског живота, упокојио у Господу. Драгиша Мацгаљ је првим страницама, и првим годинама “Свевића” приложио посљедње године, и посљедње странице свога живота, и, несебично, уложио оно што је, једино, и имао: вјеру, љубав, доброту и чистоту душе, интелектуалну ширину и спремност на непрестану жртву зарад живота листа, чији је назив и благословљен на основу његовог предлога. А о том називу, у својој, уредничкој, уводној ријечи, у првом броју “Свевића”, Драгиша Мацгаљ је написао:

Има једно брдо у мом завичају Гостиловини, која се спомиње давне 1253. године у Повељи српског краља Уроша I Немањића.

На том брду скупљали су се пастири, већ у рано прољеће, пјевајући своје сонорне пастирске пјесме. На њега су излазили, почесто и старци, да гледају одозго, доле, у зелене алуге и пропланке, у плетиво сеоских путева којима пролази свијет, тражећи свој, већ бивши, у њему. У јесен, изнад њега би се чули први ждралови, и од тога би нас, и старије и млађе, хватала сјета. А током љета и јесени, свакодневно би, негдје изнад његових висова, кликтали орлови. Бесједи се да је један од њих имао више од двјеста година и сваке је године, о Митровдану, долазио на славу код некаквог старца Спаса, чије је братство, опет по причи, доселило у малену Гостиловину, равно с Косова, одмах послје завршене Косовске битке.

На Свевиће је, кажу, долазио и Свети Сава, и гледајући лепезасту панораму Потарја, рекао: “Боже мили, дивна краја, да се ова гуја (ријека Тара) није отегла низ њега...”

По том, култном брду, назван је лист који се у тадашње мојковачко сумрачје, појавио на Лучиндан 1996. године. За шест година, колико је излазио, а излазио је када је кад могао и како му је Бог помогао, а помагао је често, опстајући тако, као јунак у гори зеленој, бащинио је културу, вјеронауку, историју и предање, држећи се највише литературе. И гле тајне божјег Промисла: први број “Свевића” је штампан у најстаријој штампарији у Србији, у Рујну, код Ужича. Сарадници су му били познати писци, историчари, свештенослужитељи... И таман кад се чинило да ће му токови пресахнути, стигао је благослов митрополита Амфилохија и епископа Јоанкија, да буде лист Епархије будимљанско-никшићке.

У истом броју “Свевића”, благословећи Уредништво, Његово Преосвештенство Епископ будимљанско-никшићки, господин Јоаникије је, уједно, и указао на контуре листа, а те ријечи, тада изречене у будућем глаголском времену, могле би, данас, исказане у глаголском времену прошлом, да у потпуности оцртају рам у који је стало досадашњих 33 броја, те желим да на њих посдјетим цитирајући их: “Свевиће”, лист Епархије будимљанско-никшићке настаје у замаху обнове те древне светосавске Епископије. Оно изниче из корења старе српске писмености

и сабира дарове непресушне речитости која се вијековима надахњивала од олтара наших великих светиња: Бурђевих Ступова, Пиве, цркве Светог Петра у Бијелом Пољу, Шудикове, Никољца, саборне цркве Светог Василија Острошког у Никишићу и многих других.

На страницама Свевића биће мјеста за православно богословље, поуку духовника, књижевне бисере, критичку ријеч... До свог израза ће доћи на живом, сочном стољећима његованом српском језику истине и славе: ћириличним писмом, иконом, минјатуром, дјечијим цртежима и умјетничком фотографијом.

Свевиће ће пажљиво пратити црквена и културна догађања у Епархији и увијек имати довољно мјеста за вијести из живота Православне васељене; повремено ће разгледати древне ризнице, иконостасе, странице Мирослављевог Јеванђеља, записе и натписе, стећке и љетописе да би младим нараштајима пружило драгоцјени дио образовања које им садашње грађанске школе неће и не могу пружити; да би они који духовно узрастају изградили мјерила и стекли осјећај за истинске вриједности духа, да би се оспособили да разликују лаж од истине и погубне путеве од царског пута спасења у Васкрслом Господу Исусу Христу једином човјекољупцу.

У Свевићу ће бити довољно простора за све суштински важне теме којима се бави савремени свијет. Оно ће бити отворено за прилоге из умјетности, философије и природних наука...

Данашње дубоке социјалне и духовне кризе које захватају цио свијет, а нарочито српски православни народ, заслужују да их трезвен поглед и оштро перо Свевића прате будно и са пуном одговорношћу.

И било је управо тако. У рубрикама, односно одељцима, “Богословље”, “Светоотачке поуке”, “На темељима”, “Баштина”, “Обнова”, “Историја”, “Поменик”, “Књижевност”, “Бесједе”, “Свевиће за младе”, “Љетопис”, које су, углавном сталне, и бројне друге, повремене, “Свевиће” се труди да захвати што више, и што бистрије, боде са извора укупности нашега живота, духа светосавског и Православља у цјелини. Труд који су у то уложили чланови редакције и сарадници листа, сабран је, до сада, на око 2.000 његових страница, а до читалаца је, укупно, дошло близу 50.000 примјерака.

Аутори прилога су, у импозантном броју, еминентне личности српске духовности, науке и културе, али и они, мање знани, дјелатници на тим, и другим пољима нашег заједничког имања које се зове Црква Божија. А кад смо то имање, прије неколико година, мало боље погледали, указале су нам се пред очима утрине у које су, минули вјекови, преобрели наш, некада сваком божијом благодаћу богати, посјед. Но, тек што смо били отворили очи, и уочили шта смо имали, и колико нам је темеља, заједно с душама, укоровљено и драчком притиснуто, кад је њихова свјетлост до нас допрла, а ми, видјевши гдје смо допрли, к њој кренули, црногорски властодршци су посегли за демократским абажурима, унапријед здјеланим у бјелосвјетским антисрпским умофактурним радионицама са погонима истуреним широм Црне Горе и Брда, с јефтином домаћом радном снагом, и распели их, с брда на брдо, не би ли лакше, у невидјелици, распели вјерни народ у њој.

Литије кроз Беране

БУДИМЉАНСКО НИКШИЋКЕ

Литургија креће испред Ђурђевих Ступова

Упркос тим пригушивачима, које су њихови инсталатери, слиједећи вјековима испробане методе затирања Српске цркве, обогатили савременим марифетлуцима и дизајном, васпостављена је Епархија будимљанско-никшићка, а с њом се појавило и “Свевиђе”. И јендо и друго збило се у невријеме које се, надолazeћи, из дана у дан, већ годинама, управо ових дана згушњава над српским народом и Српском Црквом у Црној Гори у виду парламентарних, и којекаквих других, дебата о њеном новом Уставу, које не наговјештавају долазак ничега доброг по нас. Стога, и није било пречег времена, од овог невремена, да у епископском трону у Ђурђевим Ступовима постоји Владика, да свједочи Јеванђеље и сабира духовну дјецу коју му даде Бог, да, уз духовну обнову, подстиче обнову порушених и запштених храмова, и изградњу нових, да одржава српско духовно огњиште и, свеукупношћу своје апостолске мисије, снажи махове прегалаца на њиви Господњој.

И “Свевиђе”, као лист Епархије будимљанско-никшићке, има своју, и својеврсну, мисију. Ваљда није претенциозно, и непримјерено, да тако назовем, или окарактеришем, улогу листа који се труди: да јавност подсјећа на знане и упознаје са новим чињеницама о дубинама српских коријена и српске духовности, прије свега на подручју Епархије будимљанско-никшићке, која захвата 52 одсто територије данашње Црне Горе; да, објављујући богословске прилоге домаћих и страних православних теолога (било да су негдје, некад, давно, објављени, преведни са неког језика или су, пак, новонастали), суштину наше вјере “приближи” члановима Цркве и приведе јој оне који се, у незнању, колебају или се, чак, од стида који због незнања осјећају устручавају да Цркви приђу; да, текстовима о нашим манастирима и црквама, обогаћеним нових научним сазнањима о тим старинама, на свијетло дана изнесе богатство и знаментисоти коима обилују; да презентује археолошка, и друга, научна открића о материјалним и другим остацима прије свега српске средњовјековне културе; да остави свједочанства о данашњим задужбинарима и градитељима да ехо бесједничких ријечи, изговараних значајним поводима (а највећи дио бесједа објављених у “Свевиђу” и, до сада, нигдје другдје, могу без бојазни рећи—спада међу најбоље до данас одржане српске бесједе) допре и до оних који нијесу имали прилике да их чују из уста бесједника; да омогући објелодањивање до сада непознатих, или прећуткиваних, чињеница које помажу расвјетљавању наше, поготово ближе, прошлости; да подсјети на знаментие националне личности, прегатоце и слуге божије; да подсјети на значајне датуме и догађаје у српском народу и Православљу; да презентује књижевно, ликовно и друге облике стваралаштва протканог, прије свега, духом нашега народа и укоријењеног у њему; да његује и чува чистоту језика српског и ћирилице; да, једном ријечју, пратећи, живот Цркве, прати и укупне токове народнога живота и рада.

У том смислу, “Свевиђе” није могло да заобиђе, и прећути, нити ће то, вјерујем, моћи убудуће, један број тзв. друштвених питања у Црној Гори јер се тичу најживотнијих чинилаца православнога народа у њој. А то

су, као што знате, српски језик и Српска православна црква и много чега другог што је са њима нераскициво везано или, пак, посредно може утицати на њихов, а тиме и народа српског, положај и судбину у Црној Гори.

Комплети листа свједоче о духовној борби “Свевиђа” за одбрану истине о бићу Црне Горе и Црногорским и његовом отоу расрбљавању које, са свим елементима монструозности, спроводе, и хоће до краја да доведу, из дана у дан све србофобичнији, креатори власти и диктатори политичких, а тим и других сегмената живота у њој.

Од првог броја, од прилога господина Милутина Мићовића, књижевника, “Његош и нови Црногорци”, до читања “Шта смо ако нијесмо Срби” којим је насловљен разговор нашег сарадника са, сада већ почившим, осамдесетседмогодишњим Вучином Минићем из Никшића (а то питање је он поставио, запањен безумљем вршњака својих унука који су осилили толико да су кренули у порицање свега, прије свега српског, ако и много чега другог што је у Црној Гори, до њиховог узјаха на власт, било), објављеног у прошлом 33. броју, “Свевиђе” је, из броја у број, и са по неколико прилога у једном броју, кроз пера умних људи, снагом непобитних чињеница, разложно указивало на погубност којој води нескривено, и осино, настјање црногорских властодржаца на којренитој промјени идентитета Црногораца, односно Срба у Црној Гори, што су Црногорци одувијек и били.

У том смислу, подсјетио бих, и издвојио, два тематска броја “Свевиђа” посвећена (под мотом “Језик и памћење”), одбрани српског језика у Црној Гори, и којима се, на преко 250 страница листа (колико имају та два броја) огласило око стотину наших најистакнутијих лингвиста, књижевника, историчара и других који су, имајући шта да кажу покушали, и још увијек то чине да оне који, распињући нам језик распињу и черече и све друге членове нашега бића, уразуме и одврате од насртаја на светињу нашега, и њиховога, језика и бесповратног општег посрнућа. Но, они се, осилени до слућености, очигледно неће одрећи својих наука и вратити се с пута коим су се запутили. А то је већ друга, и дуга, прича чији ће ток, свакако у мјери у којој се она нас тиче, имати одјека и у “Свевиђу”, као, уосталом, и друге теме које сам, до сада заступљене у њему, оквирно поменуо, те и оне које ће, из нашег живота, из живота Мајке Цркве, извирати.

До сада изашле бројеве “Свевиђа” прате, наравно, и мањкавости и грешке, рачунајући ту и оне које се тичу техничког уређења, лектуре, коректуре, фото-прилога, “прелома” и другог што чини његову цјелину, али вјерујем да оне нијесу такве природе, и толико изражене, да би, не дај, Боже, могле бити обиљежје листа. Трудићемо се убудуће, као и до сада уосталом, да сваки број буде садржајнији и визуелно љепши од претходнога, да ширимо круг сарадника и читалаца, а тим и улогу “Свевиђа” у укупном животу српскога народа, његовог подмлатка поготово, учинимо што је могуће значајнијом.

Влајко Ђулафић, гл. и одг. уредник “Свевиђа”

Примање свете тајне крштења—Манастирско врело—Беране

Грамата да је Карађорђе из Васојевића

КАРАЂОРЂЕВИЋИ СУ ЂУРИШИЋИ ИЗ КРАЉА КОД АНДРИЈЕВИЦЕ

• Сима Милутиновић Карађорђевић писар биљежи да је вожд из Васојевића. То потврђује и Петар II Петровић Његош Граматом коју издаје Александар Карађорђевић 1840. године и други историчари

Било је десет Ђуришића, па кад Турци нападоше, пише прота Милош Велимировић 1738. године, Васојевиће а потом пећки Ховерер Авди пшашћа Махмут-Беговић, попали Васојевиће и много робља одведе у Пећ. Тада су повели и четири сина Ђурова, међу њима Јована Ђуришића са сином Петром и унуком Ђорђијем, који као и многи други најавише да пређу у исламску вјеру. Међутим, они побјегоше у Мораву. Јован дјед Ђорђијев (Карађорђевић) вратио се у Васојевиће, биљежи Томаш Катанић. Слично Катанићу пише познати историчар Миленко Вукићевић, који каже “могуће да су се Карађорђевићи преци, силазећи са брада из Метохије, још негдје задржали, док нијесу дошли у Београдски пашалук”.

Ако су ове тврдње тачне, а морале би да јесу, јер их биљеже савременици Карађорђевићи, прије свега поп Петар Катана, киој је лично разговарао са Карађорђевићем, највероватније је да је и Петар, Карађорђевић отац (један од два Јованових синова) рођен у Краљима и да се оженио Марицом Алетић из Краља и да је Карађорђе рођен у Краљима и да су их тада одвели Турци у Метохију (Пећ), како пишу Вукићевић и Катанић. О томе, поред осталих историчара, пише и Драгам Самарцић, да су Карађорђевићи преци дошли у Шумадију, највероватније после аустро-турског рата 1737-1739. године када су се Срби селили предвођени Арсенијем четвртим Шакабендом... Да је Карађорђе био Васојевић по оцу и мајци говори и Сима Милутиновић Сарајлија. Он је био писар Карађорђевог Совјета 1808. године и није имао потребе да нагађа о поријеклу Карађорђевића. Он је био у положају да непосредно од војводе и његове породице обавијести о његовом поријеклу. О рођењу војводе Милутиновић биљежи и у стиховима: “По рођењу Васојевић сином / Србом Петром нашијем питомцем / и Марицом Артемиде Нинфом...” Даље Милутиновић биљежи “у то доба и Васојевићи (стигоше) Карађорђа давњашњи земљаци—Васојевићи”.

Владика Петар II Петровић Његош издаје кнезу Александру Карађорђевићу 1840. године Грамату на титулу војводе и патриоте, са гордошћу напомиње да је кнежев отац “бивши вожд Ђорђије Петровић поријеклом од древних кнезова наше провинције Васојевића”. Сигурни су и тачни подаци и Константина Ненадовића, иако је његово велико дјело угледало свијет тек 1883. године. Ово зато што је на њему сарађивао син Карађорђевић кенз Петар, а мати Марица, обоје родом из Васојевића. И у Србију се он преселио отац Карађорђевић Петар са још једним братом док су му два брата остала у Васојевићима”, биљежи Ненадовић. Са своја два сина Петром и Мирком отац Карађорђевић се населио у Вушевцу пише Марко Цемовић. Даље Ненадовић вели: “Марица мати Карађорђевића родом је била из Васојевића, односно да се родила у Васојевићима. Онамо у Васојевићима до скоро су родитељи женили своје синове младе, између 17 и 20 година, млађе него што су удавали својекћери, и Марица није могла бити млађа од Петра”.

ВУК СТЕФАНОВИЋ КАРАЦИЋ ОТАЦ СРПСКЕ ПИСМЕНОСТИ

Из завичаја Вукових предака

У Гласу Подриња (Шабац) од 25. септембра 1964. објављен је чланак са фотографијом старца Вукашина Карацића који гласи:

Вукашин Карацић, потомак Вука Карацића, родом из Петнице (Црна Гора), путовао је непрекидно два дана аутобусом да би стигао на Вуков сабор у Тршићу.

“Већ четири године редовно долазим на сабор, моја ћецо. Требало је да дође још најмање педесет Карацића, али овај дуг пут и тежак превоз, па знате како је”.

Вукашин је на сабору у Тршићу често би мета пред објективима фото-репортера. Вратио се у Петницу пун лепих утидсака о којима ће свакако причати и оним Карацићима који нису могли доћи у Тршић.

Тога пута, на Сабору, а и раније кад је долазио, па и путем дописивања Вукашин ми је дао податке о Карацићима, Бањанцима, Гргуревићима, Ивановићима—данаšnjим Драгићевићима и о Добриловићима. Ове породице и данас постоје у Црној Гори, што потврђује да су се доселиле из Црне Горе. Вукашин Карацић тврди да је Вукова мајка Јегда била родом од Николића из Озринића, крај Никшића, где и данас живе Николићи. И Вукашин Карацић тврди да су се **Карацићи доселили из Васојевића из Лијеве Ријеке**, из села Лопоте у Дробњаке у село Петницу. Одатле су се породице Карацића насељавале у поједина друга села: Ковачица, Палез, варошица Жабњак, варошица Шавник и село Малименко. У селу Петница и данас постоји темељ задина од куће Стефанове и његовог оца Јоксима, као и извор поред зидина који се и данас зове Стеванов извор. Вукашин је потврдио да је Вукова крсна слава Аранђеловдан који пада у јесен 21. новембра, а Ђурђевдкa у Дробњацима сви Карацићи као и још неки други славе као први дан пролећне радости; што значи да Ђурђевдан није био Вукова крсна слава.

ВУК СТЕФАНОВИЋ КАРАЦИЋ “ЦРНА ГОРА И БОКА КОТОРСКА” - ШТУТГАРТ, 1837 - ИЗВОД -

Сви су Црногорци славени српске гране Грчког закона (мисли се на православну веру).

Права домовина Срба се простире преко данашње Србије до Призрена и Пећи, с оне стране Шаре и обухвата целу Босну и Херцеговину, Црну Гору, крај око Бара, Аустријску Арбанију (Косово и Метохију), Дубровник, Далмацију, Турску и Аустријску Хрватску (војничку—војна крајина), Хрватску, Славонију, Срем, Бачку и дуж Дунава до Свете Андреје изнад Будима и велики део Баната. У овим крајевима живи 5 милиона Славена једне гране и једног језика, кои се једино разликују по Закону (по вери). Око три милиона (и то један милион у данашњој Србији, један у Угарској и један у Босни и Херцеговини, Зети, Црној Гори, Аустријској Арбанији и у Далмацији) Грчког су Закона (православне вере), од остала два милиона може се приближно узети да су две трећине (у БиХ) мухамеданског, а једна трећина (у Славонији, Хрватској, Далмацији и Дубровнику) Римског Закона.

Народ у Далмацији није ништа друго до Срби исто као и становници Црне Горе, Херцеговине и Србије.

Црногорци висином, растом и лепотом немају премца ни у једном народу у Европи. Црногорци су високи, стастити, јаки и здрави људи. Више су мршави него гојазни. Веома су гостољубиви, учтиви и предусретљиви.

Црногорци за највеће људске пороке сматрају: завист, злобу и мржњу, жудњу за новцем и поткупљивост.

За учење и изразу заната Црногорци имају много дара и способности, али они хоће да буду само ратници и јунаци, и свако им је друго занимање испод достојанства.

Учествовање у рату за слободу за Црногорца је часно и јуначко дело.

Ништа није лакше него Црногорца наговорити на рат. Међу њима је немогуће завести строгу послушност ни у рату, па у нападу имају мање успеха него у одбрани, без обзира на велику храброст и неустрашивост.

Црногорци не трпе никога да им заповеда и неће никома да плаћају данак, јер данак плаћа само покорена раја.

Главе убијених непријатеља у рату за Црногорце су најславнији трофеји.

Гостољубље у Црној Гори је одомаћено више него игде, па механа и нема.

Крађе обијањем и нападом на куће у Црној Гори нема, што се у Србији често догађа.

У Црној Гори лопод украдену ствар мора седмоструко да плати, а у Србији двоструко.

Црногорци воле пиће, вино и ракију али се ретко опијају.

У Црној Гори греси у љубави су веома ретки.

У Црној Гори нема рђаве навике да неко ружно псује и грди, што је случај код Срба у Србији, коју су навиком примили од Мађара.

Познато је да Црногорци нису тако побожни као остали Срби у Србији, премда у Црној Гори има много цркава и манастира.

Иначе, Срби се моле Богу три пута на дан: ујутру кад устану, увече пре вечере и пред спавање. Пре вечере се моле сви заједно.

За некога ко је умро природном смрћу у Црној Гори кажу да је “умро од Бога, од старог крвника”. (Црногорци су, углавном, гинули у ратовима).

Црногорци врло ретко дају један другоме зајам без залогa, а залогa је најчешће оружје.

Крвна освета у Црној Гори је света дужност. Мирење је била редовна појава путем преговора између изабраних представника. У мирењу оно што се није могло доказати утврђивало се заклетвом.

Црногорац иако је жудан освете за увреду, не убија радо, мада мисли да је дужан то да чини.

Црногорци живе патријархално, као и сви остали Срби. Има кућа у којима живе по 20 и 30 душа заједно. Овакве куће имају старешину кога сви слушају у свим пословима. Старешина не мора бити најстарији по годинама, већ ова част допада редовно најразумнијем и најпапетнијем. Када у кућу дође гост, старешина обично и једе са њим, а остали људи засебно, затим засебно жене и деца.

Куће су Црногорске обично озидане од камена покривене ћерамидом, шиндром и сламом, а неке су поплочане. Многе куће имају пушкарнице. Неке куће су на два пода, и у доњем ниову држе стоку. У средини куће је једна просторија, где гори ватра, спрема се јело, а кад је хладно укућани се и греју.

Угледни домаћини имају куће са неколико одељења, тако да свака ожењена глава са женом и децом може одвојено да спава.

Париз, 2. јануар 1997. године.

СРПСКЕ НАРОДНЕ ПЈЕСМЕ

књига прва

До прије неко двадесет година био је у Будви обичај, да сваке године на Спасов дан рано у јутру изиђе мноштво женскиња и мушкиња на брдо, које се зове *Спас*. Сви, који су тамо излазили, били су обучени у стајаће хаљине, а осим тога момци и дјевојке с вијенцима на глави од различитог цвијећа. Наврх тога брда имају зидине од цркве, за коју се приповиједа, да се звала “*Свети Спас*”, по чему се и брдо сад тако зове; предв овијем зидинама било је управо за овај дан начињено (по обичају онијех крајева), велико гумно, које се и надале, премда је већ разваљено, зове: *Вилино гумно*. Како би Будљани на брдо изишли, одмах би се младеж на гумну ухватила у коло, па би мушкарци, који су сви један до другог похватани, запјеали:

“Добро јутро, б’јеле виле!
И нама га дајте!

Пошто би ово женскиње отпјевало, она би сви пјевали ову прву пјесму, а кад би њу испјевали и у говору се мало одморили, онда би другу, а тако по том и трећу. Послије овога пјевања почастили би се чиме, што са собом донесу, па би се онда младеж проиграла и прошалила, а по том би се вратили свако својој кући. Као што у почеткј рекох већ има око двадесетина година, как је овај обичај престао, а пјесама ево:

270.

Рано рани ђевојчица,
На весели Спасов данак;
Нешто пред њом росу тресе.
Бога моли ђевојчица:
“Дај ми боже, м да ја видим
“Свако зв’јере с очицама,
“Разма змаја планискога”!
Још те р’јечи не изрече,
К њој долеће плахи змаје;
Сави младу под крилима,
И полетну с ђевојчицом
У те спиље камените.
Ту је држа дуго време;
Кад је доша’ Спасов данак.
Љуто цмили ђевојчица,
Љуто цмили, не престаје;
Ћешио је љути змаје:
“Што м’ је тебе, ђевојчице?” -
“Како што је, плахи змаје?
“Данас ми је Спасов данак:
“Све ђевојке ружу беру,
“Ружу беру, в’јенце вију,
“А ја јадна луда, млада,
“Нити берем, нити вијем”.
Ту се змају ражалило.
И пушти ју ружу брати,
Ружу брати, в’јенце вити.
Ал’ јошт плаче ђевојчица,
Љуто плаче, не престаје;
Ћешио је плахи змаје:
“Што м’ је тебе, ђевојчице?” -
Како што је, плахи змаје?

“Данас ми је Спасов данак:
“Све ђевојке в’јенце носе,
“В’јенце носе, мајке диче,
“А ја јадна мајек желим”.
Ту се змају ражалило,
Ђевојци је говорио:
“Хол’ ми, душо, вјеру дати,
“Да ћеш к мене повратит’ се?
“Пуштићу те твојој мајци.”
Она му је вјеру дала,
Да ће му се повратити;
Путши змаје ђевојчицу,
Да у мајке своје пође.
Кад ђевојка к мајци дође,
Већ за змаја и не хаје.
Змаје чека ђевојчицу,
Чека данас, чека сјутра;
Пуче змаје на камену
Чекајући ђевојчицу.—

271.

Више је гора од горе,
Највиша Ловћен планина;
У њој је трње и грабље,
У њој су сн’јези и мразио
У свака доба годишта;
Виленски у њој станови,
Свећ’ виле танце изводе;
Јунак ми коња јездаше,
Предрагу срећу искаше;
Виле ми њега вишеше,
Јунака сташе дозиват’:
“Овамо свраћај, јуначе!

“Сунчаном ждраком повила.
“Мјесецем сјаним гојила,
“Зв’јздама сјајним росила”.

272.

Пала магла у приморје,
Ал’ се види крајем мора
Младо момче језид коња.
Које нема љубе дома;
То гледала млада мома
С б’јела двора ње прозора.
Сама собом говорила:
“Далеко је двог од поља
“Рад’ пространа слана мора!
“Вишњи! Вишњи! Разбери ме!
“Сним ли санак, или видим:
“Је ли оно млад на коња.
“Ал’ је оно сиви соко,
“Не разбира моје око.
“Ах! Сатвори ово море
“У зелено равно поље!
“У копуљи босонога “
“Преиграћу преко поља:
“Ако буде сиви соко,
“Рећи ћу му: Поглед’ с оком
“Пут истока удно поља.
“Ту ћеш виђет’ сваког лова;
“Ако буде млад на коња
“Рећи ћу му: Вод’ ме дома.”

(из књиге “Српске народне пјесме”,
Вук Стефановић Караџић)

ПОЧЕТКОМ 2007. ГОДИНЕ ОСНОВАНА ЈЕ ЕВРОПСКА НАРОДНА ПАРТИЈА

Програмски циљеви Партије су:

- универзална људска права и слобода
- владавина права и парламентарна демократија
- јачање непосредних веза између Србије и Црне Горе и афирмација европских стандарда ради укључивања у Европску унију
- јачање непосредних веза са Републиком Српском
- афирмација српског језика, Српске православне цркве и хришћанства и поштовање свих вероисповести
- борба против криминализације друштва
- развој тржишне привреде уз очување и унапређење животне средине
- социјална правда, здравствено и пензијско осигурање грађана и друштвена солидарност чији је гарант држава

- узајамна солидарност чланова Партије
- суверенитет грађана и равноправност народа
- заштита права националних и етничких група у складу са међународним стандардима и традицијом међународних односа
- државаност и поштовање Устава
- неотуђиво право грађана да непосредно одлучују о својој судбини
- афирмација стандарда Европске уније у образовању, науци, администрацији, државним и приватним фирмама, односно свим структурама друштва
- укључивање Србије и читавог западног Балкана у Европску унију
- афирмација евро-америчких интеграција
- афирмација непосредне сарадње Србије и Русије